EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.7.2025.
COM(2025) 548 final

2025/0223 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Savienības civilās aizsardzības mehānismu un Savienības atbalstu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (Savienības civilās aizsardzības mehānisms)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2025) 545 final} - {SWD(2025) 545 final} - {SWD(2025) 546 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Ierosinātās regulas pamatā ir tiesiskais regulējums, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (turpmāk "Savienības mehānisms"), kā arī Regula (ES) 2021/522, ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma "ES – veselībai") 2021.–2027. gadam. Ar to tiek ieviests civilās aizsardzības un finansējuma satvars sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai, lai izmantotu sinerģiju un atbalstītu labāku koordināciju starp nozarēm. Mērķis ir uzlabot vispārējo rezultativitāti, atbalstot dabas un cilvēka izraisītu apdraudējumu, arī nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu, novēršanu, gatavību tiem un reaģēšanu uz tiem, ņemot vērā to, ka riski un apdraudējumi, ar kuriem saskaras Savienība, kļūst arvien sarežģītāki un savstarpēji saistīti, kā uzsvērts Eiropadomes 2023.[1] un 2024. gada[2] secinājumos.

Pēdējo gadu laikā Eiropai nopietnas problēmas ir radījusi risku un apdraudējumu situācijas pasliktināšanās, jo drošības, veselības, klimata pārmaiņu un vides problēmu kopums kļūst arvien nepastāvīgāks. Strauji pieaugošais Savienības mehānisma aktivizēšanas gadījumu skaits liecina, ka valstu sistēmas, visticamāk, arī turpmāk lūgs lielāku atbalstu, lai reaģētu uz katastrofām un krīzēm. Tāpēc Savienības līmeņa koordinācijas mehānismam ir jābūt pienācīgi veidotam tā, lai tas varētu efektīvāk un rezultatīvāk darboties, piedāvājot šādu atbalstu, cita starpā stiprinot novēršanu un sagatavotību.

Turklāt tādu starpnozaru krīžu daudzšķautņainais raksturs kā Covid-19 pandēmija un Krievijas agresijas karš pret Ukrainu prasa visaptverošāku un integrētāku pieeju krīžu pārvarēšanai, kam nepieciešama cieša un efektīva sadarbība starp Savienību un tās dalībvalstīm, lai rezultatīvi risinātu problēmas, ar kurām tās saskaras. Pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā ir jāstiprina Eiropas civilā un militārā sagatavotība un gatavība, kā aicināts sagatavotības savienības stratēģijā[3] un dokumentā "Kopīgā baltā grāmata par Eiropas aizsardzības gatavību 2030"[4].

Rezultatīvai krīžu pārvarēšanai būs vajadzīga cieša civilo un militāro dalībnieku koordinācija, lai nodrošinātu raitas un efektīvas civilo un militāro centienu operācijas. Šī sadarbība ir īpaši svarīga jautājumos ar spēcīgu divējāda lietojuma dimensiju, kad civilie un militārie dalībnieki paļaujas uz kopīgu infrastruktūru, piemēram, transporta tīkliem un loģistikas centriem. Strādājot kopā, civilie un militārie dalībnieki var nodrošināt, ka to attiecīgie centieni ir labi koordinēti un savstarpēji papildinoši, galu galā uzlabojot vispārējo reaģēšanu uz krīzi. Tāpēc svarīgs priekšlikuma mērķis ir nodrošināt, ka regula var piedāvāt efektīvāku un lietderīgāku atbalstu šādās sarežģītās krīzēs ar lielu ietekmi[5], un tās visus apdraudējumus, visu līmeņu pārvaldību un visu sabiedrību aptverošai pieejai būtu jāveido ciešāka saikne starp civilo aizsardzību, veselību, vidi un drošību, padarot pieejamus vienkāršotus un elastīgākus mehānismus, lai efektīvi un rezultatīvi risinātu sarežģītas starpnozaru un ilgstošas krīzes.

---

1 EUCO/2023/7 final.
2 EUCO/2023/24 final.
3 JOIN (2025) 130 final.
4 JOIN (2025) 120 final.
5 JOIN/2025/130 final.

Sagatavotības veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanas pasākumu integrēšana šajā priekšlikumā nodrošina papildu slāni ES iedzīvotāju aizsardzībai, galu galā uzlabojot noturību un aizsargājot iedzīvotājus pret nopietniem veselības apdraudējumiem. Veselības ārkārtas situācijām var būt tālejoša ietekme ārpus veselības nozares, ietekmējot sociālo stabilitāti, vides līdzsvaru vai kritisko infrastruktūru. Sagatavotības veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanas darbības arī turpmāk koordinēs pašreizējās struktūrās, arī Veselības drošības komitejā un *HERA* valdē.

Turklāt kopā ar saistītajām horizontālajām prasībām un citām programmām priekšlikums atbalsta un veicina pasākumus katastrofu prognozēšanai un novēršanai, palīdzot samazināt to izmaksas Savienības ekonomikai un līdz minimumam samazinot to nelabvēlīgo sociālo, ekonomisko un vidisko ietekmi uz visneaizsargātākajiem reģioniem un cilvēkiem, arī sievietēm, bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, bēgļiem, personām ar piederību rases vai etniskajai minoritātei un personām ar invaliditāti. Tas galu galā veicinās ilgtspējīgāku un iekļaujošāku izaugsmi, kā arī paaudžu vienlīdzību. Priekšlikums arī sniedz būtisku ieguldījumu vienkāršošanā, vienā tekstā apvienojot noteikumus par Savienības mehānisma funkcionēšanu un noteikumus par tā darbību finansēšanu, tādējādi vienkāršojot pašreizējās procedūras. Turklāt, nodrošinot, ka investīcijas saskaņā ar Savienības mehānismu stiprina arī Savienības industriālās bāzes konkurētspēju un noturību, tas rada pamatu stratēģiskākai, uzticamākai un autonomākai reaģēšanai, arī saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām veicinot Savienībā izstrādātu vai ražotu risinājumu izmantošanu.

Priekšlikumā atzīts, ka personas var saskarties ar dažādiem un savstarpēji saistītiem neaizsargātības veidiem, un tāpēc tiek veicināta intersekcionāla pieeja katastrofu riska pārvaldībai, lai nodrošinātu, ka neviens netiek atstāts novārtā.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums balstās uz pozitīvajiem rezultātiem, kurus līdz šim ir sniedzis pašreizējais satvars, un tā nolūks ir novērst minētā satvara trūkumus, paredzot pastiprinātus noteikumus, lai turpinātu atbalstīt, koordinēt un papildināt dalībvalstu rīcību šajā jomā. Tā pamatā ir arī programmas "ES – veselībai" krīžsagatavotības un reaģēšanas atzars, ar ko atbalsta Regulas (ES) 2022/2371 par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem[6] un Regulas (ES) 2022/2372 par pasākumu satvaru, lai nodrošinātu apgādi ar krīzes gadījumā nepieciešamiem medicīniskiem pretlīdzekļiem sabiedrības veselības ārkārtas situācijā Savienības līmenī[7], īstenošanu, un citas iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām. Tam būtu jānodrošina sinerģija ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra un Eiropas Zāļu aģentūras, kā arī attiecīgo valstu un starptautisko organizāciju pilnvarām, kas saistītas ar krīzēm. Mērķis ir nodrošināt, ka līdztekus civilās aizsardzības pasākumiem tiek stiprināta Savienības sagatavotība veselības ārkārtas situācijām un reaģēšana uz tām. Ierosinātā regula saglabā saskaņotību ar spēkā esošo politiku, uzlabojot sagatavotību, novēršanu un reaģēšanas spējas dalībvalstīs. Tā atbalsta apņemšanos panākt lielāku Eiropas solidaritāti un koordinētus centienus, balstoties uz iepriekšējās sadarbības un iniciatīvu spēcīgajiem pamatiem.

Turklāt papildus ciešai saskaņošanai ar sagatavotības savienības stratēģiju, ES krājumu veidošanas stratēģiju[8] un medicīnisko pretlīdzekļu stratēģiju, kas sagatavo Savienību

6 OV L 314, 6.12.2022., 26.–63. lpp.
7 OV L 314, 6.12.2022., 64.–78. lpp.
8 COM(2025)528 final.

nākamajai veselības krīzei[9], Savienības mehānisms darbojas saskaņā ar ES iekšējās drošības stratēģiju[10], kuras mērķis ir nodrošināt augstu drošības līmeni Savienības iedzīvotājiem, un kopīgo balto grāmatu "Eiropas aizsardzības gatavība 2030" un plānu *ReArm Europe/Readiness 2030*[11], lai atbalstītu spēcīgāku Eiropas aizsardzības pozīciju pret ārējiem apdraudējumiem. Tas atbilst arī krājumu veidošanas un medicīnisko pretlīdzekļu stratēģijām un atbalsta Savienības pienākumus saskaņā ar Eiropas Klimata aktu[12] nodrošināt pastāvīgu progresu pielāgošanās spēju uzlabošanā, noturības stiprināšanā un neaizsargātības pret klimata pārmaiņām mazināšanā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Saskaņā ar konceptuālas sagatavotības pieeju, kas izklāstīta sagatavotības savienības stratēģijā, šis priekšlikums ir izstrādāts, lai veicinātu sinerģiju ar citām iekšpolitikas un ārpolitikas jomām saskaņā ar integrētu pieeju katastrofu riska pārvaldībai attiecīgajās nozarēs un starp ieinteresētajām personām, arī ES aģentūrām, dalībvalstīm un starptautiskām organizācijām, un palīdzētu īstenot Savienības katastrofu riska mazināšanas un pārvaldības politiku un Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai.

ES un dalībvalstu sagatavotība un noturība – jo īpaši attiecībā uz ārpolitiku – arvien vairāk ir savstarpēji saistītas ar mūsu partneriem pasaulē, kuri saskaras ar līdzīgu globālu krīžu un problēmu klāstu. Sadarbība ar mūsu ārējiem partneriem, lai prognozētu krīzes, sagatavotos tām un reaģētu uz tām, ir abpusēji izdevīga un ir būtiska, lai samazinātu kaskādes vai plašākas ietekmes risku, ko attiecībā uz ES varētu radīt krīzes, kuras rodas citur. Ņemot vērā arvien nestabilāku ģeopolitisko vidi un lai risinātu globālas problēmas, šis priekšlikums papildina darbības, kas jāveic saskaņā ar instrumentu "Eiropa pasaulē", ar kuru ES un dalībvalstis turpinās attīstīt un padziļināt pielāgotas un savstarpēji izdevīgas divpusējas un daudzpusējas partnerības.

Priekšlikumā īpaša uzmanība ir pievērsta tam, lai uzlabotu Savienības mehānisma sadarbību ar sagatavotības veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanas pasākumiem un ar humānās palīdzības sniegšanu. Tajā uzsvērtas tādas jomas kā sabiedrības veselības ārkārtas situācijas; tieslietas un iekšlietas, ietverot konsulāro palīdzību un kritiskās infrastruktūras aizsardzību; vidiskā pārvaldība, galveno uzmanību pievēršot plūdu kontrolei un lielu rūpniecisko avāriju novēršanai; noturība pret klimata pārmaiņām un sagatavotība tām; jūras piesārņojuma mazināšana; ārējās attiecības un attīstības sadarbība, drošība, aizsardzība un kosmoss. Lai saglabātu saskaņotību un papildināmību ar citiem Savienības finanšu instrumentiem, priekšlikumā ir iekļauti skaidri noteikumi, kas paredz Savienības mehānisma darbības jomu, tādējādi novēršot pārklāšanos vai jebkādu dubultas finansēšanas iespēju.

Attiecībā uz veselības drošību šis priekšlikums papildina pasākumus sagatavotības stiprināšanai veselības drošības jomā, ko finansē no citiem Savienības finanšu instrumentiem un kuru mērķis ir uzlabot Savienības stratēģisko autonomiju un piekļuvi inovācijai veselības jomā, kā paredzēts ierosinātajā Eiropas Konkurētspējas fonda veselības, biotehnoloģiju, lauksaimniecības un bioekonomikas logā un tā attiecīgajā logā ierosinātajā pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa".

---

9 COM(2025)529 final.

10 COM(2025)148 final.

11 JOIN/2025/120 final.

12 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts"), OV L 243, 9.7.2021., 1.–17. lpp.).

Priekšlikums attiecas uz Savienības kosmosa sistēmām, kas ir būtiskas Savienības krīžsagatavotības un reaģēšanas spēju stiprināšanai. Sagatavotības savienības stratēģijā ir uzsvērts, ka *Copernicus, Galileo* un gaidāmie *IRIS²* pakalpojumi nodrošina reāllaika situācijas apzināšanos, atbalsta agrīnus brīdinājumus un uzticamu saziņu zemes tīklu atteices gadījumā. Šīs spējas ir neaizstājamas, koordinējot ārkārtas operācijas, atbalstot civilo aizsardzību, cita starpā nodrošinot savlaicīgu piekļuvi kosmosā balstītai agrīnās brīdināšanas informācijai, lai izplatītu tiešus brīdinājumus iedzīvotājiem, un mazinot dabas un cilvēka izraisītu katastrofu ietekmi.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 168. panta 5. punkts, 196. pants un 322. panta 1. punkts.

LESD 168. panta 5. punktā paredzēts juridiskais pamats veicināšanas pasākumiem, kuru mērķis ir aizsargāt un uzlabot cilvēku veselību un jo īpaši apkarot galvenos pārrobežu veselības apdraudējumus, kā arī pasākumi, kas attiecas uz nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu uzraudzību, agrīnu brīdināšanu par tiem un to apkarošanu.

LESD 196. pantā nodrošināts juridiskais pamats Savienības iniciatīvām, kuru mērķis ir uzlabot dalībvalstu sadarbību un kolektīvo sagatavotību, pārvaldot dabas vai cilvēka izraisītu katastrofu novēršanu, sagatavotību tām un reaģēšanu uz tām.

Šie juridiskie pamati ir apvienoti ar LESD 322. panta 1. punktu, lai nodrošinātu finansiālu elastību, paredzot iespēju pārnest apropriācijas.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Komisijai ir atbalsta kompetence civilās aizsardzības jomā. Dalībvalstis uzņemas galveno atbildību attiecībā uz katastrofu novēršanu, sagatavotību un reaģēšanu uz tām. Savienības mehānisms tika izveidots tāpēc, ka lielas katastrofas var pārsniegt jebkuras atsevišķas dalībvalsts reaģēšanas spējas, savukārt sagatavotības veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanas pasākumi nodrošina stabilāku koordināciju un sadarbību, jo īpaši reaģēšanai uz esošiem un jauniem veselības apdraudējumiem vajadzīgo attiecīgo medicīnisko pretlīdzekļu pieejamības un piekļūstamības ziņā. Civilās aizsardzības mehānisma pamatā ir labi koordinētas un ātras savstarpējas palīdzības sniegšana dalībvalstu starpā.

Dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekami labi īstenot priekšlikuma mērķus. Savienības rīcība šajā jomā ietver tādu situāciju pārvaldību, kurām piemīt izteikta starpnozaru un pārrobežu dimensija, tādēļ tām noteikti nepieciešama vispārēja koordinācija un saskaņota rīcība, kas pārsniedz valstu līmeni.

Tādu sarežģītu pārrobežu ārkārtas situāciju un krīžu gadījumos, kas skar Eiropas Savienību kopumā –kā Covid-19 pandēmija un Krievijas agresijas karš pret Ukrainu – ir vajadzīga labi koordinēta kolektīva pieeja, lai izvairītos no sadrumstalotības un dublēšanās. Savienība var efektīvi atbalstīt dalībvalstu centienus novērst krīzes, sagatavoties tām un reaģēt uz tām, kā arī turpināt veicināt novēršanas kultūru un noturību visā ES. Priekšlikums pievēršas vajadzībai, ko dalībvalstis nevar nodrošināt vienas pašas, un tas sniedz nepārprotamu Savienības pievienoto vērtību.

Ieguvumi no ES rīcības ietver bojāgājušo skaita, kaitējuma videi, ekonomisko un materiālo zaudējumu samazināšanu, ļaujot dalībvalstīm sniegt lietderīgāku ieguldījumu ES palīdzībā saskaņā ar mehānismu un gūt labumu no uzlabotas koordinācijas un sadarbības, palielinot sagatavotības līmeni liela mēroga katastrofām un izveidojot saskaņotāku katastrofu riska pārvaldības politiku, kā arī nodrošinot apjomradītus ietaupījumus, piemēram, ar rentablu loģistiku un transportu, saskaņotu un rezultatīvu reaģēšanu, izmantojot brīvprātīgu spēju rezervi, un labāku ierobežoto resursu izmantojumu, kopīgojot ES finansētās spējas. Priekšlikums atbalsta arī ES finansiālo interešu aizsardzību, veicinot pasākumus, kas palielina strukturālo sagatavotību un noturību un tādējādi samazina ES finansēto aktīvu zaudējumus katastrofu gadījumā. Līdzīgus ieguvumus var panākt, uzlabojot sadarbību un koordināciju attiecībā uz sagatavotību un reaģēšanu uz veselības apdraudējumiem. Vīrusam nav robežu, un, kā bija redzams Covid-19 pandēmijas laikā, tikai koordinēta rīcība ES līmenī nodrošināja vakcīnu un citu attiecīgo medicīnisko pretlīdzekļu izstrādi, ražošanu un taisnīgu izplatīšanu visās ES dalībvalstīs.

- **Proporcionalitāte**

Saskaņā ar proporcionalitātes principu šis priekšlikums nepārsniedz to, kas vajadzīgs, lai sasniegtu mērķus. Ierosināto regulu Komisija ir sagatavojusi pēc proporcionalitātes principa, un regulas mērķis ir apzināt un darīt iespējamu sinerģiju ar citām programmām un stiprināt sadarbību ar dalībvalstīm regulas prioritāšu noteikšanā.

Priekšlikums ir samērīgs, un tā mērķis ir palielināt dalībvalstu līdzdalību darbībās, ko tas atbalsta, pēc iespējas samazinot šķēršļus dalībai. Tas paredz samazināt Savienības un valstu iestāžu administratīvo slogu, kas būs tikai tik liels, ciktāl tas nepieciešams, lai Komisija varētu pildīt savus pienākumus attiecībā uz Savienības budžeta izpildi. Tas nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu nospraustos mērķus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Lai nodrošinātu vispārēju piemērošanu un finansiālo elastību, priekšlikums paredz Eiropas Parlamenta un Padomes regulu. Regulas kā tiesību akta forma ir saderīga ar prasībām, kas reglamentē apropriāciju pārnešanu un kas noteiktas finanšu noteikumos, kurus piemēro Savienības vispārējam budžetam. Regulas priekšlikuma mērķis ir aizstāt un atcelt Lēmumu Nr. 1313/2013/ES.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Ar regulu tiek īstenoti Lēmuma Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu 2017.–2022. gadam īstenošanas starpposma izvērtējuma un "*HERA* pārskatīšana: izvērtējums nolūkā stiprināt veselības drošību ES" (2024. gads) konstatējumi un ieteikumi, kā arī programmas "ES – veselībai" izvērtējuma un Regulas (ES) 2022/2371 par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem īstenošanas izvērtējuma provizoriskie konstatējumi.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija ir veikusi īpašu atklātu sabiedrisko apspriešanu par tematu "ES finansējums civilajai aizsardzībai, sagatavotībai un reaģēšanai krīzes situācijās". Aptaujā varēja piedalīties visi ES iedzīvotāji, uzņēmumi, apvienības, valdības struktūras, un tajā tika saņemtas 1187 atbildes, no kurām 139 atbildēm bija pievienoti nostājas dokumenti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija pēdējo gadu laikā ir organizējusi vairākas sanāksmes ar ārējām ieinteresētajām personām, civilās aizsardzības ekspertiem, kas pārstāv dalībvalstis: civilās aizsardzības dienestu vadītāji un augsta ranga civilās aizsardzības amatpersonas, kā arī ar tematiskiem ekspertiem, lai apspriestu konkrētus jautājumus, kas saistīti ar tiesiskā regulējuma pārskatīšanu.

- **Ietekmes novērtējums**

Sagatavojot priekšlikumu, Komisija veica ietekmes novērtējumu, lai apzinātu problēmas, noteiktu priekšlikuma mērķus, kā arī noteiktu vairākas uzlabojumu iespējas un novērtētu to ietekmi. Regulējuma kontroles padomes (RKP) atzinums, kā arī kopsavilkuma ziņojums ir pieejams Komisijas dokumentu reģistrā ar atsauci 2025/MFF/05.

Ietekmes novērtējumā analizēja trīs politikas risinājumus.

Saskaņā ar risinājumu Nr. 1 tika ierosināts pastiprināt nozaru *UCPM*, arī mērķtiecīgi stiprināt Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centru (*ERCC*). Darbības ES līmenī jāpapildina ar ievērojamiem centieniem valstu līmenī, arī attiecībā uz reaģēšanas spējām, kas ES līmenī attiecas tikai uz "tradicionālo" civilās aizsardzības nozari (medicīniskie krājumi, krājumi ķīmisku, bioloģisku, radioloģisku un nukleāru (*CBRN*) incidentu gadījumiem, meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa utt.). Lai gan pastiprināti valstu centieni ļauj sekmīgi sasniegt visus mērķus, ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība nav pilnībā izmantota. Tādēļ tika uzskatīts, ka salīdzinājumā ar risinājumu Nr. 2 šis risinājums ir neefektīvs, nelietderīgs, nav pietiekami ārēji saskaņots un vienkāršots.

Saskaņā ar risinājumu Nr. 2 starpnozaru *UCPM* apvieno *UCPM* un attiecīgos pasākumus sagatavotības stiprināšanai veselības drošības jomā. Salīdzinājumā ar risinājumu Nr. 1 sinerģija un papildināmība starp civilās aizsardzības un veselības ārkārtas situāciju sagatavotības darbībām tiek panākta, izmantojot vienu instrumentu. Integrētā budžeta struktūra nodrošina elastību un ātru reaģētspēju instrumenta pārvaldībā. Risinājums Nr. 2 paredz izveidot ES krīžu koordinācijas centru, tādējādi kļūstot par centrālo ES struktūru attiecībā uz starpnozaru riskgatavību, ietverot krājumu veidošanu, un krīžu pārvarēšanas koordināciju. Reaģēšanas spējas ES līmenī ir pielāgotas jaunajai apdraudējumu un risku ainai. ES riska novērtējumā tiek izmantota nozaru novērtējumu un speciālo zināšanu sinerģija un papildināmība. Nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu risināšanai ir paredzētas turpmākas attiecīgas darbības veselības ārkārtas situācijās saskaņā ar iniciatīvas vispārējo starpnozaru raksturu.

Politikas risinājuma Nr. 3 galvenais elements ir vienota finansēšanas instrumenta (Sagatavotības fonda) izveide ES līmenī, ietverot visus ar sagatavotību saistītos mehānismus un darbības visai DFS. Šajā fonda tiks apkopoti visi pašreizējās DFS ar sagatavotību saistītie mehānismi un finansēšanas elementi, tai skaitā, bet ne tikai, *UCPM*, programmas "ES – veselībai" krīžsagatavotības atzars, kā arī ar sagatavotību saistītie elementi valstu finansējumos, Eiropas Konkurētspējas fondā un *Erasmus+*. Struktūras ziņā tas nozīmētu, ka šajā vienotajā fonda izmanto visus dažādos programmu pārvaldības veidus: tiešo (īsteno Komisija), dalīto (piemēram, struktūrfondi) un netiešo (piemēram, dažādas ANO sistēmas organizācijas, tādas kā PVO, *UNHCR, UNICEF*). Šis risinājums radītu būtiskas problēmas, arī attiecībā uz budžeta piešķīrumu pārvaldību visām finansēšanas programmām un instrumentiem. Politikas risinājums Nr. 3 tiek uzskatīts par dzīvotnespējīgu, tāpēc tika noraidīts agrīnā posmā.

Vēlamais politikas risinājums un tā galvenā ietekme

Par vēlamo politikas risinājums atzina risinājumu Nr. 2, jo tas pilnībā izmanto ES pievienoto vērtību un, to darot, visaptveroši sasniedz mērķus. Ņemot vērā krīžu ainu, kas kļūst daudzdimensionālāka un kam ir pārrobežu konteksts, politikas risinājuma Nr. 2 izvēle rada nozīmīgus sociālus ieguvumus (piemēram, vairāk vienojošo faktoru iedzīvotāju sagatavotības jomā), vidiskos ieguvumus (piemēram, sekmīgāka dabas teritoriju un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana), kā arī ekonomiskos ieguvumus (piemēram, izmaksas, kas saistītas ar visaptverošu novēršanu un sagatavotību, ir ievērojami zemākas nekā izmaksas, kuras saistītas ar reaģēšanu).

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ar priekšlikumu tiek īstenoti būtiski uzlabojumi, lai racionalizētu un vienkāršotu vispārējo tiesisko regulējumu, tai skaitā īpaši uzlabojot darbības skaidrību un efektivitāti. Piemēram, riska ziņošanas procedūras ir centralizētas īpašā struktūrā, nodrošinot lielāku skaidrību par to, kā dalībvalstis un Komisija kopīgi sagatavo nodevumus, tādējādi veicinot kopīgu izpratni par risku apzināšanos.

Turklāt Savienības atbalsts reaģēšanai ir apvienots vienā pantā, kas vienkāršo iespējamo darbības scenāriju apzināšanu, tādējādi uzlabojot gatavību un reaģēšanas efektivitāti. Koordinācijas centieni tiek pastiprināti un labāk precizēti, vēl vairāk uzlabojot Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centra (*ERCC*) spējas un izveidojot specializētu krīžu koordinācijas centru, lai palīdzētu dalībvalstīm paredzēt un pārvaldīt krīžu sekas dažādās nozarēs. Reaģēšanas slāni papildina skaidrība par piemērojamām līdzfinansējuma likmēm, tās saskaņoti integrējot vienā visaptverošā atsauces punktā, tādējādi aizstājot nepieciešamību skatīt vairākus pantus. Uzsverot transporta elastību, regula ļauj finansēt darbības gadījumos, kad komerciālā transporta iespējas nav dzīvotspējīgas, bet ir pieejamas alternatīvas dalībvalstīs, un tas ir pasākums, kas atalgo inovatīvus valsts risinājumus un uzsver pielāgojamas stratēģijas.

Šie uzlabojumi atspoguļo apņēmīgus centienus pilnveidot Savienības mehānisma strukturālos un operatīvos satvarus, nodrošinot, ka tie ir gan pielāgojami, gan stabili, risinot gan paredzamo, gan neparedzēto ārkārtas situāciju sarežģītību. Šī saskaņotā pieeja atbilst galvenajam mērķim izveidot efektīvāku un pārredzamāku civilās aizsardzības regulējumu. Tiek mudināts turpināt dialogu un sniegt atgriezenisko saiti, lai nodrošinātu šo stratēģiju saskaņošanu ar praktiskām operatīvām vajadzībām.

- **Pamattiesības**

Savienības mehānisma juridiskā pārskatīšana un ierosinātie atbalsta pasākumi sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām ir paredzēti, lai nodrošinātu saskaņotību ar pamattiesībām, kas izklāstītas ES Pamattiesību hartā, un to ievērošanu. Šajā paskaidrojuma rakstā ir sīki izklāstīts, kā šīs pārskatīšanas ietver galvenās pamattiesības.

Galvenā uzmanība ir pievērsta tiesībām uz dzīvību (2. pants), jo priekšlikuma mērķis ir aizsargāt un saglabāt cilvēku dzīvību katastrofu un ārkārtas situāciju laikā. Racionalizējot procedūras, grozījumu mērķis ir uzlabot Savienības mehānisma reaģētspēju, tieši atbalstot dzīvības aizsardzību ar efektīvu katastrofu pārvaldību.

Priekšlikuma centrā ir arī tiesības uz brīvību un drošību (6. pants). Uzlabojumi nodrošina savlaicīgu reaģēšanu uz apdraudējumiem, tādējādi uzlabojot gan individuālo, gan kolektīvo drošību visā Savienībā. Šie uzlabojumi palīdz aizsargāt iedzīvotājus, nodrošinot ātru izvietošanu un koordināciju krīžu laikā.

Uzmanība tiesībām uz veselības aprūpi (35. pants) ietver precizējumu par Savienības mehānisma lomu stabilas reaģēšanas sabiedrības veselības jomā nodrošināšanā. Jo īpaši ar

veselību saistītās ārkārtas situācijās šīs pārskatīšanas uzlabo pārrobežu sadarbību un resursu piešķiršanu, tādējādi atbalstot veselības aizsardzību kā vienu no pamattiesībām.

Pamattiesībām uz vides aizsardzību, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pantā, ir izšķiroša nozīme Savienības mehānisma ietvaros. Šim mehānismam, kas paredzēts, lai atbalstītu koordinētu reaģēšanu uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām visā ES un ārpus tās, pēc būtības ir jāietver vides aizsardzība kā tā darbību pamatelements. Vides aizsardzība ir īpaši svarīga visos trijos katastrofu pārvarēšanas posmos, arī attiecībā uz nopietniem veselības apdraudējumiem: novēršana, lai samazinātu vides apdraudējumu iespējamību un ietekmi; sagatavotība, lai nodrošinātu, ka ir ieviestas sistēmas, lai mazinātu kaitējumu ekosistēmām un bioloģiskajai daudzveidībai, un reaģēšana, lai ātri novērstu kaitējumu videi, ko rada tādas katastrofas kā meža ugunsgrēki, ķīmisko vielu noplūdes vai plūdi. Atzīstot vides aizsardzību par pamattiesībām, tiek pastiprināts ES iestāžu un dalībvalstu pienākums integrēt ekoloģiskos apsvērumus civilās aizsardzības politikā un darbībās.

Pieņemot visu sabiedrību aptverošu pieeju, Savienības mehānisma pārskatīšana nostiprina pamattiesības uz līdztiesību (III sadaļa), nodrošinot, ka visos novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas posmos tiek ņemtas vērā sieviešu un to grupu vajadzības, kuras atrodas neaizsargātības situācijā un/vai saskaras ar diskrimināciju un sociālo atstumtību (piemēram, bērni, vecāka gadagājuma cilvēki, personas ar invaliditāti, personas ar piederību rases vai etniskajai minoritātei).

Turklāt tiesības uz labu pārvaldību (41. pants) apliecinātas, liekot uzsveru uz procedūras skaidrību un vienkāršošanu. Šīs izmaiņas nodrošina, ka mehānisms darbojas pārredzami un efektīvi, radot uzticamu satvaru reaģēšanai ārkārtas situācijās.

Pārskatīšanas atspoguļo uz pamattiesībām balstītu pieeju Savienības mehānisma uzlabošanai, nodrošinot, ka tas atbalsta ES Hartā iestrādātās aizsardzības spējas un vērtības. Tiek mudināts turpināt sniegt atgriezenisko saiti un rīkot diskusijas, lai pilnveidot šīs stratēģijas nolūkā pēc iespējas labāk aizstāvēt un ievērot visu personu pamattiesības.

Šajā priekšlikumā ir ņemti vērā pienākumi, kas izriet no ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*), kuras līgumslēdzēja puse ir ES kopā ar visām dalībvalstīm. It sevišķi Konvencijas 11. pantā par riska situācijām un ārkārtas humanitārajām situācijām ir norādīts, ka dalībvalstis saskaņā ar savām saistībām starptautisko tiesību, arī starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību, ietvaros veic visus vajadzīgos pasākumus, lai riska situācijās nodrošinātu personu ar invaliditāti aizsardzību un drošību.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Indikatīvais finansējums saskaņā ar šo regulu ir 10 675 000 000 EUR (faktiskajās cenās).

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pamatojoties uz regulas II nodaļu par risku novērtējumu un prognozēšanu, politikas izstrādes process saskaņā ar šo pārskatīto ierosināto regulu ietver vairākus galvenos elementus un ziņojumus, kas ir saskaņoti ziņošanas ciklos un secīgi, lai nodrošinātu ciklisku un efektīvu pieeju katastrofu riska pārvaldībai.

Process sākas valsts līmenī, kurā dalībvalstis ir atbildīgas par riska novērtējumu izstrādi un publiskošanu valsts vai vietējā līmenī. Šie riska novērtējumi palīdz izstrādāt katastrofu riska pārvaldības plānošanu, ietverot drošības riskus un hibrīddraudus un ņemot vērā pārrobežu sadarbību un riskus ar pārrobežu ietekmi. Šādiem novērtējumiem un plāniem vajadzētu būt

saskanīgiem un koordinētiem ar citiem attiecīgiem valstu procesiem. Turklāt kā priekšnosacījumu uz informāciju balstītiem riska novērtējumiem no dalībvalstīm tiek sagaidīts, ka tās uzlabos katastrofu radīto zaudējumu datu vākšanu.

Vismaz reizi piecos gados dalībvalstis iesniedz Komisijai kopsavilkumus par saviem riska novērtējumiem, reaģēšanas spējām un darbībām, kas atbalsta Savienības noturības pret katastrofām mērķus. Komisija turpina izstrādāt pamatnostādnes šo kopsavilkumu iesniegšanai, nodrošinot, ka process ir standartizēts un efektīvs.

Savienības līmenī pieprasītās informācijas un citu pieejamo datu nosūtīšana ļauj Komisijai kartēt riska pārvaldības spējas Savienības, valstu un vietējā līmenī, lai veicinātu paraugprakses apmaiņu un ar to saistīto spēju veidošanu. Pamatojoties uz izveidoto riska novērtējumu, Komisija regulāri pārskata Savienības mēroga katastrofu scenārijus attiecībā uz katastrofu novēršanu, sagatavotību tām un reaģēšanu, kas pēc tam tiek izmantoti Savienības noturības pret katastrofām mērķu turpmākā izstrādē kā saskaņoti plānošanas pieņēmumi par katastrofu riska pārvaldības spējām, kuras jānodrošina. Kad šie saskaņotie rādītāji ir noteikti, Komisija regulāri sagatavo ziņojumus par dabas un cilvēka izraisītiem riskiem, ar kuriem saskaras Savienība, par progresu, kas panākts riska pārvaldības darbību un noturības pret katastrofām mērķu īstenošanā, kā arī par reaģēšanas spējām un spējām, kuras Savienības līmenī vajadzīgas, lai atbalstītu valstu rīcību mainīgajā risku un apdraudējumu vidē. Šādiem ziņojumiem vajadzētu būt saskanīgiem un koordinētiem ar citiem attiecīgiem ES līmeņa procesiem.

Šī secība nodrošina, ka valstu riska novērtējumi un plānošana tiek izmantoti Savienības līmeņa novērtēšanas un mērķu noteikšanas procesā, kas savukārt sniedz informāciju valstu darbībām un spēju veidošanai, un regulāri pārskatīšanas un atjauninašanas mehānismi nodrošina to, ka politika saglabā efektivitāti un nozīmīgumu.

Komisija var pieprasīt no dalībvalstīm papildu informāciju par konkrētiem novēršanas un sagatavotības pasākumiem. Komisija var arī ierosināt ekspertu izvietošanu vai sniegt ieteikumus, lai stiprinātu novēršanas un sagatavotības līmeni.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ierosinātās regulas galvenais jauninājums ir starpnozaru sagatavotības slāņa izveide, kā arī finansējuma iekļaušana veselības ārkārtas situāciju sagatavotībai un reaģēšanai.

Jaunā sagatavotības slāņa mērķis ir novērst kvantitatīvo un kvalitātes nepietiekamību pašreizējā tiesiskajā regulējumā. Tā pamatā ir atziņas, kas gūtas Covid-19 pandēmijas laikā un saistībā ar neseno pērtiķu baku saslimšanas gadījumu kāpumu, kā arī nesenajās *UCPM* operācijās, jo īpaši attiecībā uz sarežģītām pārrobežu krīzēm un reaģēšanu uz vajadzībām saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Tas atspoguļo pētījumus un prognozes par Eiropas mainīgo risku un apdraudējumu ainu, uzsverot risku arvien sistēmiskāko raksturu un pieaugošo kaskādes efekta ietekmi dažādās nozarēs. Turklāt tajā apsvērtas uz nākotni vērstas pārdomas kopā ar dalībvalstīm par nepieciešamību nodrošināt pašreizējo civilās aizsardzības sistēmu nepārtrauktu darbību Eiropā arvien sarežģītākos ārkārtas un krīzes scenārijos.

Attiecībā uz kvantitatīvu nepietiekamību šim jaunajam slānim būtu jāļauj risināt starpnozaru krīzes ar lielu ietekmi, izmantojot visaptverošāku un integrētāku pieeju, efektīvāk koordinējot sagatavotības un reaģēšanas mehānismus visās skartajās nozarēs. Attiecībā uz kvalitātes nepietiekamību tas ļauj novērst riskus un apdraudējumus, kuriem nav pašlaik nav pieejamu instrumentu. Tas ļaus samazināt krīžu pārvarēšanas struktūru sadrumstalotību ES līmenī, vienkāršos procedūras un efektīvāk izmantos resursus, lai jo īpaši novērstu jaunus drošības

riskus, kas saistīti ar hibrīddraudiem un kritiskās infrastruktūras traucējumiem ar starpnozaru ietekmi.

Ierosinātās regulas veselības ārkārtas situāciju sagatavotības un reaģēšanas komponents uzlabos finansējumu jaunu un nenovēršamu veselības apdraudējumu uzraudzībai, atklāšanai un izpratnei par tiem un sasaistīs šīs atziņas ar medicīniskajiem pretlīdzekļiem. Ciešā koordinācijā ar dalībvalstīm tā uzlabos piekļuvi ražošanas jaudām krīžu laikā un atbalstīs medicīnisko pretlīdzekļu iepirkumu, krājumu veidošanu un izvietošanu sagatavotības un reaģēšanas centienu ietvaros. Tā arī atbalstīs zināšanu attīstību un ES dalībvalstu spējas novērst nopietnus pārrobežu veselības apdraudējumus, sagatavoties tiem un reaģēt uz tiem.

Ir paredzēts, ka *ERCC* būs svarīga loma ar paplašinātām jaunām centrālā ES krīžu koordinācijas centra spējām. Tā galvenā darbības joma ir vērsta uz labāku izpratni par krīzēm, veicinot proaktīvākus sagatavotības un reaģēšanas mehānismus, starpnozaru koordināciju, nepārņemot vai nedublējot nozaru speciālās zināšanas, un uzlabotu uzraudzību, vienlaikus informējot dalībvalstis un lēmumu pieņēmējus, bet nepārkāpjot kompetences un atbildības jomas.

Ņemot vērā atbalsta kompetenci šajā politikas jomā un ar to saistītos valstu sensitīvos jautājumus par ES krīžu pārvarēšanas spēju paplašināšanu, reaģēšanas mehānismu operatīvā izmantošana šajā papildu sagatavotības slānī būtu jāsaista ar iedarbināšanas mehānismu, ko aktivizēs Padome, un ar esošajām procedūrām, piemēram, *IPCR* mehānismu aktivizēšanu vai solidaritātes klauzulu (saskaņā ar LESD 222. pantu).

Pamatojoties uz gūto pieredzi, līdzfinansējuma likmes un darbības noteikumi, kas izklāstīti Lēmumā Nr. 1313/2013/ES un programmā "ES – veselībai", tiks vienkāršoti, lai nodrošinātu rezultatīvāku un elastīgāku īstenošanu strauji mainīgajās krīzes situācijās. Tāpēc ierosinātās regulas mērķis ir precizēt noteikumus par daudzu reaģēšanas darbību īstenošanu, piemēram, loģistikas centru un medicīniskās evakuācijas centru izveidi, pienācīgu medicīnisko evakuāciju, reaģēšanas spēju un intervences vienību iepriekšēju izvietošanu. Tā arī skaidrāk iekļaus privātā sektora ziedojumus saskaņā ar *UCPM*, kas ir bijusi sekmīga prakse operāciju laikā, reaģējot uz vajadzībām Ukrainā.

Turklāt ierosinātajā regulā tiks labāk definēts *UCPM* atbalsts dalībvalstīm to valsts sagatavotības ciklos. Tā ietver īpašus noteikumus, kas veicina valstu sagatavotības sistēmu salīdzinošo izvērtēšanu un brīvprātīgu novērtēšanu. Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla kā spēju veidošanas pīlāra loma tiks vēl vairāk nostiprināta, tam kļūstot par platformu speciālo zināšanu, gūtās pieredzes un inovatīvas prakses apmaiņai saistībā ar katastrofu riska pārvaldību, vienlaikus pievienojot noteikumus par iedzīvotāju sagatavotību un sadarbību ar galvenajām ieinteresētajām personām (militāro un privāto sektoru) saistībā ar apmācību un praktiskajām nodarbībām.

Ierosinātās regulas mērķis ir izveidot elastīgāku un integrētāku budžeta struktūru, kuras pamatā ir plašāks mērķis un sagatavotības tvērums. Tās palielinātais elastīgums un reaģētspēja uz lielas ietekmes krīzēm un jauniem apdraudējumiem būs jāpapildina ar attiecīgām ar novēršanu un sagatavotību saistītām darbībām, piemēram, prognozēšanu, iepriekšēju paredzēšanu un spēju veidošanu.

2025/0223 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Savienības civilās aizsardzības mehānismu un Savienības atbalstu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (Savienības civilās aizsardzības mehānisms)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 168. panta 5. punktu, 196. pantu un 322. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[13],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[14],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Ņemot vērā to, ka pēdējos gados ir ievērojami palielinājies dabas un cilvēka izraisītu apdraudējumu gadījumu skaits un nopietnība, ir jāstiprina sadarbība civilās aizsardzības jomā Savienības līmenī, lai izveidotu noturīgu Savienību ar spējām paredzēt un pārvaldīt minētos riskus un apdraudējumus, neatkarīgi no to izcelsmes, nolūkā nodrošināt, ka Savienības iedzīvotāji saņem pienācīgu aizsardzību. Savienības civilās aizsardzības mehānismam (“Savienības mehānisms”) būtu jāpilda šis uzdevums, stiprinot sadarbību un koordināciju starp dalībvalstīm, lai uzlabotu vispārējo spēju novērst katastrofas un krīzes, sagatavoties tām un reaģēt uz tām.

(2) Šajā regulā ir noteikts indikatīvs finansējums Savienības mehānismam un finansējums sagatavotībai un reaģēšanai uz veselības ārkārtas situācijām. Šīs regulas mērķiem faktiskās cenas aprēķinātas, piemērojot fiksētu 2 % deflatoru. Uz šo regulu attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509[15] (“Finanšu regula”). Tajā ir paredzēti noteikumi par Savienības vispārējā budžeta izveidi un izpildi, tai skaitā noteikumi par dotācijām, godalgām, nefinanšu ziedojumiem, iepirkumu, netiešo īstenošanu, finansiālo palīdzību, finanšu instrumentiem un budžeta garantijām.

---

13 *OV L..., lpp.

14 *OV L..., lpp.

15 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(3) Lai gan novēršanas un sagatavotības pasākumi ir svarīgi Savienības noturības stiprināšanai dabas un cilvēka izraisītu katastrofu gadījumā, tomēr to, vai un kad notiks katastrofas un kāds būs to apmērs, protams, nav iespējams paredzēt. Finanšu resursi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pienācīgu reaģēšanu, katru gadu var ievērojami atšķirties, un tos vajadzētu darīt pieejamus nekavējoties. Budžeta paredzamības principa saskaņošana ar nepieciešamību ātri reaģēt uz jaunām vajadzībām tāpēc nozīmē, ka jāpielāgo darba programmu finansiālā īstenošana. Līdz ar to papildus Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 12. panta 4. punktā minētajai iespējai pārnest neizlietotās apropriācijas ir lietderīgi atļaut pārnest neizlietotās apropriācijas tikai uz nākamo gadu un tās paredzēt tikai reaģēšanas darbībām.

(4) Strauji mainīgajā ekonomiskajā, sociālajā un ģeopolitiskajā vidē nesenā pieredze liecina, ka ir vajadzīga elastīgāka daudzgadu finanšu shēma un Savienības izdevumu programmas. Šajā nolūkā finansējumā būtu pienācīgi jāņem vērā mainīgās politikas vajadzības un Savienības prioritātes, kas noteiktas attiecīgajos Komisijas publicētajos dokumentos, Padomes secinājumos un Eiropas Parlamenta rezolūcijās, vienlaikus nodrošinot pietiekamu budžeta izpildes paredzamību.

(5) Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2988/95[16], Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96[17] un Padomes Regulu (ES) 2017/1939 Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, arī pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – vajadzības gadījumā – administratīvus un finansiālus sodus. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939[18] Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371[19]. Saskaņā ar Regulu (EU, Euratom) 2024/2509 jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, lai visas trešās personas, kuras iesaistītas Savienības līdzekļu īstenošanā, piešķirtu līdzvērtīgas tiesības.

(6) Aizsardzībai, kas saskaņā ar Savienības mehānismu jānodrošina pret visu veidu dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, būtu jāaptver cilvēki, vide un īpašumi, arī mājokļi, kritiskā infrastruktūra, piemēram, enerģētikas un transporta vai kosmosa infrastruktūra, un kultūras mantojums. Atsauce uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām būtu jāsaprot kā atsauce uz visu dabas un cilvēka izraisīto apdraudējumu sekām. Tam būtu jāietver terora akti, tehnoloģiskas, radioloģiskas vai vides katastrofas, klimata pārmaiņas, jūras un iekšzemes ūdeņu piesārņojums, ūdensapgādes traucējumi un ūdensapgādes noturība, hidroģeoloģiskā nestabilitāte, veselības ārkārtas situācijas un citas nedefinētas hibrīdkatastrofas vai ārkārtas situācijas, kas notiek

[16] OV L 312, 23.12.1995., 1.–4. lpp.
[17] OV L 292, 15.11.1996., 2.–5. lpp.
[18] OV L 283, 31.10.2017., 1.–71. lpp.
[19] OV L 198, 28.7.2017., 29.–41. lpp.

Savienībā vai ārpus tās. Šīm katastrofām ir nepieciešama starpnozaru koordinācija situācijās, kad tiek piemēroti arī citi Savienības krīžu pārvarēšanas mehānismi.

(7) Savienības mehānismam būtu jāveicina solidaritāte starp dalībvalstīm, īstenojot praktisku sadarbību un koordināciju, neskarot dalībvalstu primāro atbildību aizsargāt to teritorijā cilvēkus, vidi un īpašumu, tostarp kultūras mantojumu, pret visām katastrofām, un nodrošināt savām katastrofu pārvarēšanas sistēmām pietiekamas spējas, lai tās varētu novērst tāda rakstura un apmēra katastrofas, ko var pamatoti sagaidīt un kam var sagatavoties, un atbilstīgi un konsekventi rīkoties šādu katastrofu gadījumā.

(8) Lai veicinātu konsekvenci starptautiskajā darbībā civilās aizsardzības jomā, Savienībai būtu jāatzīst starpvaldību organizāciju būtiskā nozīme, stiprinot politisko dialogu un zināšanu un paraugprakses apmaiņu, jo katastrofu un krīžu mērogs un aptvērums pasaulē pieaug un Savienībai ir tādi paši riski un draudi.

(9) Lai veicinātu integrētu un visaptverošu pieeju katastrofu riska pārvaldībai, Savienības rīcībai būtu jāaptver visas darbības prioritātes saskaņā ar Sendai ietvarprogrammu. Lai gan strukturālajiem noturības un sagatavotības pasākumiem pievēršas horizontālā veidā un attiecīgajās Savienības programmās, mehānismam tiem būtu jāpievēršas dažādos katastrofu pārvarēšanas cikla posmos, proti, novēršanā, sagatavotībā un reaģēšanā, izmantojot koordinētu plānošanu un rīcību, kas paredz un mazina riskus, uzlabo sagatavotību un nodrošina efektīvu reaģēšanu, savukārt atveseļošanai un rekonstrukcijai arī turpmāk būtu jāpievēršas citos Savienības instrumentos. Savienībai būtu jāveicina katastrofu novēršanas un preventīvu pasākumu integrēšana pārvaldības un nozaru politikā, lai samazinātu riskus, stiprinātu iedzīvotāju, infrastruktūras un pamatpakalpojumu noturību un līdz minimumam samazinātu katastrofu ietekmi, kā arī būtu jācenšas turpināt attīstīt Savienības mērķus noturībai pret katastrofām, kas noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/836[20]. Spēcīgāka kolektīvā operatīvā reakcija Savienības līmenī kopā ar atbalstu dalībvalstu individuālajām spējām, ko nodrošina spēju veidošanas pasākumi, ir būtiska, lai nodrošinātu prasmes, resursus un zināšanas, kas vajadzīgas risku pārvaldībai, neaizsargātības mazināšanai un noturības pret turpmākiem riskiem un apdraudējumiem uzlabošanai.

(10) Lai nodrošinātu visaptverošu un atjauninātu pārskatu un izpratni par risku ainu valsts un attiecīgā vietējā līmenī, dalībvalstīm būtu regulāri jāveic un jāpublicē risku novērtējumi un ar šo informāciju jādalās ar Komisiju vismaz reizi piecos gados vai gadījumos, kad būtisku izmaiņu dēļ šādi novērtējumi ir jāatjaunina. Komisijai būtu jāizmanto minētie risku novērtējumi vai to kopsavilkumi, lai sagatavotu un izstrādātu Savienības līmeņa katastrofu scenārijus, plānus, risku un apdraudējumu novērtējumus un risku pārvaldības pasākumu ziņojumus, kas vajadzīgi visaptverošai izpratnei par riskiem, kuri skar Savienību, un spējām tos novērst. Šādiem novērtējumiem un plāniem vajadzētu būt saskanīgiem un koordinētiem ar citiem attiecīgiem valsts un Savienības līmeņa procesiem.

(11) Dalībvalstis ir atbildīgas par savu veselības politiku, tomēr tām būtu jāsagatavojas arī nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un jāaizsargā pret tiem Eiropas solidaritātes, sadarbības un koordinācijas garā. Lai stiprinātu Savienības spējas šajā

[20] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/836 (2021. gada 20. maijs), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 185, 26.5.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/836/oj).

sakarā, ar šo regulu jo īpaši būtu jāatbalsta darbības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 23. novembra Regulu (ES) 2022/2371 par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, kā arī saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2022/2372 par pasākumu satvaru, lai nodrošinātu apgādi ar krīzes gadījumā nepieciešamiem medicīniskiem pretlīdzekļiem sabiedrības veselības ārkārtas situācijā Savienības līmenī. Šai regulai būtu arī jānodrošina sinerģija ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra un Eiropas Zāļu aģentūras, kā arī attiecīgo valstu un starptautisko organizāciju pilnvarām, kas saistītas ar krīzēm.

(12) Savienības medicīnisko pretlīdzekļu jomā joprojām vērojama Savienības atkarība no trešām valstīm, to izejvielu, aktīvo farmaceitisko vielu, zāļu, medicīnisko ierīču un personīgo aizsarglīdzekļu apgādes nodrošināšanā, kuri Savienībā ir vajadzīgi veselības krīzēs, jo īpaši pandēmijās. Tāpēc ar regulu būtu jāatbalsta darbības, kas veicina krīzes apstākļos būtisku produktu iepirkumu, pārvaldību, krājumu veidošanu un izvietošanu Savienībā, lai stiprinātu Savienības stratēģisko autonomiju un nodrošinātu labāku medicīnisko pretlīdzekļu piegādes drošību.

(13) Sabiedrības veselības ārkārtas situācijā Savienības līmenī, kā minēts Regulā (ES, Euratom) 2022/2371, pieprasījums pēc krīzes gadījumā nepieciešamiem medicīniskiem pretlīdzekļiem varētu būt lielāks nekā piedāvājums. Šādā situācijā būtiski ir strauji kāpināt medicīnisko pretlīdzekļu izstrādi un ražošanu. Būtu jāsniedz atbalsts darbībām, kas rezervē ražošanas jaudu krīzes kontekstā būtiskiem medicīniskajiem pretlīdzekļiem, arī nepieciešamajām izejvielām, palīgmateriāliem un komponentiem.

(14) Iepirkuma darbībām, kas saistītas ar iespējamu līdz pat faktisku veselības krīzes situāciju eskalācijas novēršanu, atšķirībā no tipiskām iepirkuma darbībām ir vajadzīgs zināms elastības un reaģētspējas līmenis. Tāpēc, lai izvairītos no iespējamas nopietnas veselības krīzes, regulai būtu jāļauj pievienot jaunas līgumslēdzējas iestādes, nesasniedzot Regulā (ES, Euratom) 2024/2509 noteikto robežvērtību.

(15) Spēju veidošanas programmas, kā arī pētniecības un inovācijas ieviešana un kopīgošana ir būtiski sadarbības aspekti civilās aizsardzības jomā. Lai stiprinātu kolektīvās spējas novērst katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām, atbalstītu zināšanu apmaiņu civilās aizsardzības kopienā un pētniecības piemērošanu visos katastrofu riska pārvaldības posmos un uzlabotu sadarbību un zināšanu apmaiņu starp civilās aizsardzības un katastrofu riska pārvaldības dalībniekiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un pētniecības aprindām, ir jāuztur un vēl vairāk jāstiprina Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls (“zināšanu tīkls”), kas izveidots ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1956[21]. Zināšanu tīklam būtu jābalstās uz esošo struktūru darbu un jāsadarbojas ar tām, arī ar civilās aizsardzības speciālistiem, izcilības centriem, universitātēm, pētniekiem un citiem ekspertiem, jauniem profesionāļiem un pieredzējušiem brīvprātīgajiem ārkārtas situāciju pārvaldībā, kā arī visiem dalībniekiem, kas iesaistās katastrofu riska pārvaldībā. Zināšanu tīkls būtu jāstiprina arī saskaņā ar sagatavotības savienības stratēģiju[22], iekļaujot īpašas darbības tādās jomās kā iedzīvotāju sagatavotība un publiskā un privātā sektora sadarbība. Tīklam būtu jāspēj veicināt zināšanu apmaiņu un sadarbību ar starptautiskām

[21] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/836 (2021. gada 20. maijs), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 185, 26.5.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/836/oj).

[22] JOIN(2025)130 final.

organizācijām un – saskaņā ar dalībvalstu institucionālo un tiesisko regulējumu – sadarbību ar reģionālajām un vietējām iestādēm, nodrošinot, ka tiek pienācīgi ņemta vērā to loma, vajadzības un spējas.

(16) Lai nostiprinātu spējas Savienībā novērst veselības krīzes, sagatavoties tām, reaģēt uz tām un tās pārvaldīt, šai regulai būtu jāatbalsta darbības, ko veic satvarā, kuru veido ar attiecīgajiem Savienības krīzes pārvarēšanas instrumentiem izveidotajiem papildinošajiem mehānismiem un struktūrām, ņemot vērā it sevišķi Eiropas piegādes ķēdi. Minētajam atbalstam būtu jāaptver spēju veidošana reaģēšanā uz veselības krīzi, ietverot situatīvo plānošanu un sagatavotību, arī attiecībā uz klimata ietekmi uz veselību, profilaktiskus pasākumus, piemēram, tādus, kas saistīti ar vakcināciju un imunizāciju, pastiprinātas uzraudzības programmām un labāku koordināciju un sadarbību.

(17) Būtu jāievieš noteikumi, lai nodrošinātu satvaru Savienības noturības pret katastrofām mērķu pastāvīgai un nepārtrauktai attīstībai. Minēto mērķu pamatā ir pašreizējie un uz nākotni vērstie scenāriji, arī klimata pārmaiņu ietekme uz katastrofu riskiem, dati par pagātnes notikumiem un starpnozaru ietekmes analīze, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām grupām un kopienām, kas dzīvo piekrastes teritorijās, salās vai citos reģionos, kuri ir īpaši neaizsargāti pret klimata pārmaiņu ietekmi, piemēram, jūras līmeņa celšanos un plūdiem.

(18) Reaģējot uz dabas un cilvēku izraisītu katastrofu pieaugošo biežumu un smagumu, ir būtiski uzlabot starppaaudžu sabiedrības noturību, un tā ir kolektīva atbildība. Lai prognozētu, novērstu un pārvaldītu katastrofas un krīzes, kā arī atgūtos no tām, ir jāizmanto jaunatnes un pilsoniskās sabiedrības organizāciju, mediju, izglītības, apmācības un kultūras iestāžu, zinātnisko iestāžu un akadēmisko aprindu, publisko iestāžu, sociālo partneru, privātā sektora, vietējo tīklu un kopienu un iedzīvotāju kolektīvie resursi. Efektīva visu iedzīvotāju sagatavotība, ieskaitot sievietes un grupas neaizsargātās situācijās, bērnus, vecāka gadagājuma cilvēkus, bēgļus, personas ar piederību rases vai etniskajai minoritātei, piemēram, romus, un personas ar invaliditāti, kā arī tūristus un personas, kas uz laiku uzturas dalībvalsts teritorijā un var būt pakļautas pārrobežu riskiem, stiprina sabiedrības noturību, nodrošinot, ka visiem cilvēkiem neatkarīgi no viņu spējām ir zināšanas, prasmes un resursi, kuri vajadzīgi, lai sevi aizsargātu un atbalstītu citus pret iespējamiem riskiem un apdraudējumiem.

(19) Kā izklāstīts sagatavotības savienības stratēģijā, konceptuālās sagatavotības princips paredz preventīvu pasākumu, riska novērtējumu, adaptīvas plānošanas, ieinteresēto personu iesaistes, kā arī drošības apsvērumu integrēšanu visos Savienības tiesību aktos, politikās un programmās, arī ekonomikas un sociālajā politikā, ko koordinē Eiropas pusgada ietvaros. Šī pieeja piedāvā proaktīvu satvaru, kas ļauj visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, organizācijām, kopienām un iestādēm, paredzēt, novērst, pārvaldīt krīzes un atgūties no tām neatkarīgi no to izcelsmes. Veicinot sadarbību starp publisko un privāto sektoru un zinātnieku aprindām, kā arī izmantojot pētniecības un inovācijas rezultātus, konceptuālā sagatavotība stiprina spēju novērst un pārvarēt traucējumus un nodrošina dzīvības, aktīvu, vides un kritiskās infrastruktūras integritātes aizsardzību.

(20) Katastrofu risku novēršanas un sagatavotības apsvērumi būtu sistemātiski jāintegrē attiecīgajās politikas jomās, programmās un pārvaldības procesos. Tāpēc Savienības mehānismam būtu jāveicina stratēģijā noteiktais konceptuālās sagatavotības princips, cita starpā veicinot zināšanu par riskiem un operatīvās pieredzes attīstību un

izplatīšanu, lai atbalstītu risku izpratnē balstītu plānošanu un lēmumus, kas uzlabo sagatavotību dažādās nozarēs.

(21) Covid-19 pandēmija ir parādījusi veselības krīžu daudznozaru raksturu, uzsverot, cik svarīgi ir veselības apsvērumus iekļaut krīzes pārvarēšanas satvarā, kas ietver šo regulu. Civilās aizsardzības un veselības ārkārtas situāciju sagatavotības un reaģēšanas pasākumu apvienošana civilajā aizsardzībā nodrošina visaptverošu un koordinētu pieeju katastrofu pārvarēšanai, galu galā uzlabojot noturību un aizsargājot iedzīvotājus pret dažādiem iespējamiem riskiem un apdraudējumiem. Veselības ārkārtas situācijām, piemēram, pandēmijām, ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem draudiem, kodoldraudiem, rezistencei pret antimikrobiāliem līdzekļiem vai tādu ar klimatu saistītu notikumu ietekmei uz veselību, kas saistīti ar vektoru pārnēsāto slimību pieaugumu Eiropā, var būt tālejoša ietekme ārpus veselības nozares, ietekmējot sociālo stabilitāti, vides līdzsvaru vai pamatpakalpojumu sniegšanu, kas balstās uz kritisko infrastruktūru. Paredzētā transversālā pieeja var novērst vai mazināt ar veselību saistītu ārkārtas situāciju ietekmi, pirms tās kļūst par krīzēm. Īpaša uzmanība ir jāpievērš iestādēs dzīvojošajiem iedzīvotājiem, piemēram, personām ar invaliditāti vai vecāka gadagājuma cilvēkiem, kam nepieciešama ilgtermiņa aprūpe un kas veselības ārkārtas situācijās ir īpaši skarti un ietekmēti, kā parādīja Covid-19 krīze.

(22) Dalībvalstis ir atbildīgas pašas par savu veselības politiku, bet tām būtu jāaizsargā sabiedrības veselība visas Eiropas solidaritātes, sadarbības un koordinācijas garā. Minētajai sadarbībai būtu jāuzlabo sagatavotība nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, kā arī to profilakse un kontrole. Lai uzlabotu noturību pret turpmākiem apdraudējumiem, izšķiroša nozīme ir sagatavotībai. Covid-19 pandēmijas laikā gūtā pieredze ir pierādījusi, ka vajadzīga turpmāka Savienības līmeņa rīcība, kas atbalstītu sadarbību un koordināciju starp dalībvalstīm. Šādai sadarbībai būtu jāuzlabo sagatavotība, profilakse un kontrole attiecībā uz smagu cilvēku infekciju un slimību izplatīšanos pāri robežām, lai cīnītos ar citiem nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, kā arī aizsargātu un uzlabotu visu cilvēku veselību un labbūtību Savienībā.

(23) Strauji pieaugot riskiem un nenoteiktībai, Savienība ir apņēmusies stiprināt noturību dažādās jomās, lai efektīvi prognozētu dažādas problēmas un krīzes, izturētu tās un atgūtos no tām. Šajā kontekstā politiskā apņemšanās strādāt pie Eiropas civilās aizsardzības mehānisma ietver stingru politisko iesaisti, lai darītu pieejamus pienācīgus un elastīgus mehānismus nolūkā efektīvi un rezultatīvi risināt dažādas nozares aptverošas, sarežģītas un ilgstošas krīzes. Šie īpašie mehānismi būtu jāpiemēro starpnozaru krīzēm, kā arī, bet ne tikai, situācijām, kas saistītas ar integrētu politisku reaģēšanu krīzes situācijās vai ar solidaritātes klauzulas aktivizēšanu vai kuras Pasaules Veselības organizācija (PVO) ir izsludinājusi par starptautiskām sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, kā arī ārkārtas situācijām, uz kurām attiecas citi Savienības instrumenti, kas risina nozaru ārkārtas situācijas, piemēram, iekšējā tirgus, konsulārās, drošības, veselības un klimata ārkārtas situācijām, kurās Savienības mehānisma spējas var sniegt atbalstu minēto krīžu seku pārvaldībā.

(24) Savienībai ir jāsagatavojas plaša mēroga starpnozaru incidentiem un krīzēm, arī iespējamai bruņotai agresijai vienā vai vairākās dalībvalstīs. Parasti lielākajā daļā krīzes situāciju galvenā atbildība ir valstu civilajām iestādēm. Tomēr arvien lielākā skaitā gadījumu, piemēram, veselības ārkārtas situācijās, ekstrēmu laikapstākļu notikumu un hibrīduzbrukumu vai kiberuzbrukumu gadījumos, civilajām iestādēm ir vajadzīga militārā palīdzība. Bruņotas agresijas gadījumā militārajiem spēkiem būtu vajadzīgs civilais atbalsts, lai nodrošinātu valsts un sabiedrības nepārtrauktu

funkcionēšanu. Tādēļ ir jāuzlabo mijiedarbība starp civilajiem un militārajiem dalībniekiem, neapdraudot to attiecīgās kompetences un pilnībā sadarbojoties ar dalībvalstīm. Kā sagatavotības savienības stratēģijas turpmāku pasākumu Komisijai un Augstajam pārstāvim būtu jāizstrādā civilmilitārās sagatavotības mehānismi. Minētajos mehānismos būtu jāprecizē Savienības iestāžu, struktūru, aģentūru un dalībvalstu uzdevumi, pienākumi un prioritātes, gatavojoties incidentiem un krīzēm un reaģējot uz tiem.

(25) Militāro spēku kā galējā līdzekļa izmantošana civilajā vadībā var sniegt būtisku ieguldījumu attiecībā uz reaģēšanas spējām katastrofu gadījumos. gadījumos, kad militāru spēju izmantošanu uzskata par piemērotu, lai atbalstītu civilās aizsardzības operācijas, sadarbībai ar militāriem spēkiem būtu jānotiek saskaņā ar kārtību, procedūrām un kritērijiem, ko Padome vai tās kompetentās struktūras ir noteikušas, lai Savienības mehānismam darītu pieejamas militāras spējas, kuras var izmantot civilai aizsardzībai, un minētajai sadarbībai būtu jāatbilst attiecīgām starptautiskām pamatnostādnēm.

(26) Krīzēm bieži ir starpnozaru raksturs, kas ietekmē daudzas sabiedrības puses un prasa koordinētu un integrētu reakciju no dažādām nozarēm. Neatkarīgi no tā, vai tās izriet no dabas radītiem apdraudējumiem, drošības vai sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, šīs krīzes parasti pārsniedz tradicionālās robežas un vienlaikus ietekmē vairākas nozares. Būtu jāparedz noteikumi, lai Savienības mehānisms varētu efektīvi atbalstīt starpnozaru krīžu pārvarēšanu papildus tiem pasākumiem un procedūrām, kas pastāv saskaņā ar citiem Savienības instrumentiem.

(27) Starpnozaru krīžu daudzšķautņainais raksturs prasa visaptverošu un integrētu pieeju to pārvarēšanai, kam nepieciešama cieša un efektīva sadarbība, lai rezultatīvi risinātu to radītās problēmas. Valstu civilās aizsardzības iestādēm arī turpmāk vajadzētu būt galvenajām kompetentajām iestādēm, kas atbalsta Savienības mehānismu. Tajā pašā laikā ir jānodrošina starpnozaru darbības koordinācija, uzraudzība un atbalsts Savienības līmenī, atbalstot valstu centienus. Šā iemesla dēļ būtu jāizveido krīžu koordinācijas centrs (“Centrs”). Centrs darbojas sinerģijā ar Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centru (*ERCC*) un papildina tā funkcijas, izmantojot *ERCC* esošās struktūras un speciālās zināšanas. *ERCC* turpinās pildīt savas pilnvaras, atbalstot Savienības mehānismu, un nodrošinās centrālu punktu operatīvai koordinācijai ar dalībvalstu iestādēm, arī dalībvalstu pilnvarotiem subjektiem, Savienības iestādēm un struktūrām, kā arī Komisijas dienestiem. Lai maksimāli palielinātu šos centienus, būtu jāievieš noteikumi, kas ļauj palielināt Savienības atbalstu dalībvalstu rīcībai, lai precīzi atspoguļotu vajadzības un vajadzību steidzamību. Lai efektīvāk sasaistītu ārējo darbību ar iekšējo reaģēšanu krīzes situācijās un izvairītos no centienu dublēšanās, Centram būtu jāsadarbojas ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un jo īpaši tā Krīžu reaģēšanas centru attiecībā uz Augstā pārstāvja lomu un kompetenci.

(28) Lai nodrošinātu saskaņotību ar attiecīgajām esošajām struktūrām, krīžu koordinācijas centrs arī cieši koordinēs Komisijas iekšējās drošības arhitektūru, tai skaitā nākotnē izveidos Integrēto drošības operāciju centru (*ISOC*), kā paziņots Komisijas paziņojumā “*ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģija”[23]. Centra darbības attiecīgā gadījumā tiks saskaņotas ar Komisijas standarta operāciju procedūrām (SOP), komunikācijas rīkiem un drošības procedūrām, tādējādi nodrošinot maksimālu

[23] COM(2025)148 final.

sadarbspēju, atvieglojot informācijas apmaiņu un atbalstot drošības aspektus Komisijas aktīvu aizsardzībā.

(29) Šīs regulas noteikumi, kas adresēti dalībvalstīm, būtu jāsaprot kā tādi, kas attiecas arī uz asociētajām valstīm. Tomēr, lai gan šī regula starpnozaru krīžu gadījumā var papildināt citu Savienības riska pārvaldības instrumentu īstenošanu, Savienības mehānisma asociētās valstis nebūtu jāiesaista, ja vien tās neietilpst atbalstītā instrumenta darbības jomā.

(30) Noteikumos būtu jāparedz, ka palīdzības pieprasījumus saskaņā ar Savienības mehānismu var iesniegt skartā valsts neatkarīgi no tā, vai tā ir dalībvalsts vai trešā valsts, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācija un tās aģentūras vai starptautiska organizācija, kas īpaši identificēta šim nolūkam. Šādos palīdzības pieprasījumos būtu jāļauj noteikt civilās aizsardzības vai palīdzības veidu, kas nepieciešams ārkārtas situācijas risināšanai, arī gadījumos, kad pieprasījums attiecas uz divējāda lietojuma aktīviem.

(31) Dalībvalstīm ar Komisijas atbalstu un attiecīgā gadījumā Savienības delegācijām trešās valstīs būtu jānodrošina, ka tiek veikti visi attiecīgie pasākumi to piedāvātās palīdzības savlaicīgai transportēšanai, arī attiecībā uz šādas palīdzības transporta sagatavošanu, pieejamību un izvietojamību.

(32) Situācijās, kad kādā dalībvalstī vai trešā valstī ir paaugstināts katastrofu risks, vajadzētu būt iespējai saskaņā ar Savienības mehānismu uz laiku piešķirt reaģēšanas spējas. Tam būtu jāietver resursu un reaģēšanas vienību pagaidu izvietošana, paredzot dabas vai cilvēka izraisītus apdraudējumus.

(33) Lai nodrošinātu operatīvo gatavību, jo īpaši dabas ugunsgrēku riska zonās vasaras sezonā un citos apgabalos, kuros atkārtojas sezonāli riski, Savienības mehānismam būtu jādod iespēja iepriekš izvietot reaģēšanas spējas dalībvalstīs, lai novērstu minētos riskus. Šim proaktīvajam pasākumam būtu jāuzlabo Savienības gatavība cīnīties pret atkārtotām katastrofām, mazinot to postošo ietekmi uz cilvēku dzīvi, mājokļiem un vidi. Tajā pašā laikā šai darbībai būtu jāveicina tehnisko un operatīvo zināšanu apmaiņa dažādos scenārijos un ugunsgrēku gadījumos, jāstiprina sadarbspēja un jāuzlabo jēdziens par uzņēmējvalsts atbalstu reaģēšanas spējām. Ja minētās spējas un intervences vienības būtu vajadzīgas, lai reaģētu uz katastrofu to iepriekšējas izvietošanas laikā, būtu jāpiemēro noteikumi par reaģēšanu, jo īpaši attiecībā uz to darbības izmaksām.

(34) Līdz ar pieaugošo temperatūru un ilgstošiem sausuma periodiem Savienībā palielinās dabas ugunsgrēku risks un šādi ugunsgrēki kļūst arvien biežāki un intensīvāki; tajā pašā laikā specializēto reaģēšanas spēju, arī amfībijas tipa spēju meža ugunsgrēku dzēšanai no gaisa, ierobežotā pieejamība joprojām raisa lielas bažas un ir Savienības galvenā operatīvā problēma vairāku vienlaicīgu dabas ugunsgrēku gadījumā. Lai raiti sāktu pilnvērtīgi izmantot *rescEU*, kas ir Savienības līmeņa spēju rezerves, kuras izveidotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2019/420[24], ir būtiski pārejas periodu, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā

[24] Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2019/420 (2019. gada 13. marts), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 77I, 20.3.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/420/oj).

(ES) 2023/2671[25], pagarināt līdz 2034. gadam, lai Savienība varētu turpināt finansēt valstu līdzekļus ugunsgrēku dzēšanai no gaisa un darīt tos pieejamus reaģēšanas operācijām saskaņā ar Savienības mehānismu, vienlaikus pakāpeniski izveidojot pastāvīgo *rescEU* meža ugunsgrēku dzēšanas gaisa floti; šie jaunie līdzekļi ugunsgrēku dzēšanai no gaisa, ko finansēs no *rescEU*, pašlaik tiek izstrādāti, un paredzams, ka tie pakāpeniski kļūs pieejami no 2028. gada.

(35) Savienības mehānismu var izmantot, lai sniegtu civilās aizsardzības atbalstu konsulārās palīdzības sniegšanai Savienības pilsoņiem, ko skārušas katastrofas trešās valstīs, ja to pieprasa dalībvalstis, kuru pilsoņus skārusi katastrofa. Lai nodrošinātu Savienības mehānisma optimālu izmantošanu un izvairītos no praktiskām grūtībām uz vietas, attiecīgajām dalībvalstīm, ja iespējams, šādi pieprasījumi būtu jākoordinē citai ar citu un ar ikvienu citu attiecīgo dalībnieku. Civilās aizsardzības atbalsts konsulārajai palīdzībai var ietvert tādas darbības kā repatriācija, atbalstīta izceļošana un evakuācija, neskarot citas iespējamās darbības. Šādu atbalstu var lūgt, ja ārkārtas stāvokļa vai politiskās vai drošības situācijas pēkšņā rakstura dēļ, kas komerciālos lidojumus var padarīt nepietiekamus, neuzticamus vai nepieejamus, dalībvalstis nespēj nodrošināt ātru un efektīvu Savienības pilsoņu evakuāciju ar komerciālo transportu. Turklāt pieprasījumus var iesniegt situācijās, kas saistītas ar vairākām dalībvalstīm vai liela mēroga repatriāciju, atbalstītu izceļošanu un evakuāciju, ja apvienotie transporta līdzekļi nodrošinātu efektīvāku un rentablāku risinājumu. Skarto pilsoņu dalībvalsts vai dalībvalsts, kas koordinē palīdzību visiem Savienības pilsoņiem, var saņemt finansiālu palīdzību saskaņā ar Savienības civilās aizsardzības atbalsta mehānismu konsulārajai palīdzībai. Lai vēl vairāk veicinātu šajā regulā nostiprināto Eiropas solidaritātes principu, finansiālā palīdzība būtu jāpiešķir dažādos apjomos, ņemot vērā transporta līdzekļos esošo Savienības pilsoņu dažādās valstspiederības. Dalībvalsts, kas sniedz konsulāro palīdzību nepārstāvētiem Savienības pilsoņiem saskaņā ar Padomes Direktīvu (ES) 2015/637[26], var pieprasīt, lai pasažieri vai dalībvalstis, uz kuru pilsoņiem šī darbība attiecas, segtu ar darbību saistītās izmaksas saskaņā ar tirgus likmēm. Ja dalībvalstis, kas sniedz šādu konsulāro palīdzību, saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar Savienības mehānismiem, atmaksājumi, kas pieprasīti saskaņā ar minēto direktīvu, būtu jāņem vērā, nosakot jebkādu Savienības mehānisma ieguldījumu. Kā papildu civilās aizsardzības palīdzības līmeni *rescEU* spējas transporta un loģistikas jomā var izmantot arī civilās aizsardzības atbalstam konsulārajai palīdzībai.

(36) Lai uzlabotu lasāmību un līdz ar to juridisko noteiktību, būtu jāvienkāršo pielāgošanās izmaksu finansēšana reaģēšanas spējām, kas iekļautas Eiropas civilās aizsardzības rezervē (*ECPP*). Turklāt būtu jānodrošina lielāks finansējums darbības izmaksām, kas rodas, izvietojot *ECPP* spējas, kuras reģistrētas saskaņā ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/704[27], reaģēšanas operācijās saskaņā ar Savienības mehānismu.

---

[25] Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2023/2671 (2023. gada 22. novembris), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES, lai pagarinātu *rescEU* pārejas periodu (OV L, 2023/2671, 28.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2671/oj).

[26] Padomes Direktīva (ES) 2015/637 par koordinācijas un sadarbības pasākumiem, ar ko veicina nepārstāvēto Savienības pilsoņu konsulāro aizsardzību trešās valstīs, un ar ko atceļ Lēmumu 95/553/EK (OV L 106, 24.4.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/637/oj).

[27] Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/704, ar kuru paredz noteikumus par to, kā īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu, un atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu 2014/762/ES un (ES) 2019/1310 (OV L, 2025/704, 15.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/704/oj).

(37) *rescEU* ir konsekventi pierādījis savu pievienoto vērtību Savienības koordinētās reaģēšanas operācijās. Lai nodrošinātu saskaņotību ar stratēģiju un atkarībā no finanšu resursu pieejamības, Komisijai būtu vēl vairāk jāstiprina *rescEU*, finansējot esošo spēju uzturēšanu un attiecīgā gadījumā tās paplašinot un radot papildu spējas. *RescEU* spēju attīstīšanai būtu jāietver visi iegādes veidi, piemēram, iepirkums, līgumu slēgšana, īre vai līzings, arī attiecībā uz medicīniskajiem pretlīdzekļiem. Šajā kontekstā un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām būtu jāveicina Savienībā izstrādātu vai ražotu risinājumu izmantošana, lai stiprinātu Savienības stratēģisko autonomiju un kritisko piegādes ķēžu noturību. Ārkārtas apstākļos, piemēram, ja vajadzīgie medicīniskie pretlīdzekļi nav definēti kā *rescEU*, piemēram, aktīvajām farmaceitiskajām vielām vai pētāmajiem produktiem, krājumus varētu veidot ārpus Savienības mehānisma. Pieredze, kas gūta izvietošanas laikā saistībā ar Covid-19 pandēmiju, Savienības reakciju uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un vairākkārtējām dabas ugunsgrēku sezonām, liecina, ka noteikumi, kas reglamentē *rescEU* spēju pārvaldību un ātru izvietošanu, ir vēl vairāk jāracionalizē, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu.

(38) *rescEU* spējas var izvietot ārpus Savienības, ja dabas vai cilvēka izraisīts apdraudējums sasniedz ievērojamu apmēru un rada starptautiska mēroga bažas. Šāda izvietošana būtu jāapsver, ja Savienība ir ieinteresēta reaģēt uz ārkārtas situāciju vai ja krīze var ietekmēt Savienību, arī gadījumos, kad krīze apdraud Savienības pilsoņus, prasa steidzamu iejaukšanos un par to ir paziņots saskaņā ar citiem Savienības instrumentiem vai starptautiskiem reaģēšanas mehānismiem.

(39) Privātā sektora sadarbība būtu vēl vairāk jāstiprina, novirzot katastrofu seku likvidēšanas priekšmetu ziedojumus esošajām spējām *rescEU* ietvaros, ko uzņem dalībvalstis. Ziedojumi būtu jānovirza caur dalībvalstīm, kuras uzņem *rescEU* spējas, ar nosacījumu, ka pirms iespējamās nosūtīšanas tiek pārbaudīta kvalitāte. Būtu jāparedz noteikumi, kas ļauj izveidot loģistikas centrus palīdzības apvienošanas nolūkā vai noliktavas *rescEU* spēju krājumu veidošanai, ko var saņemt no privātā sektora.

(40) Veicinot Savienībai nozīmīgu pārrobežu atklāšanas, agrīnās brīdināšanas un trauksmes sistēmu turpmāku izstrādi un pastiprinātu integrāciju, Savienībai būtu jāpalīdz dalībvalstīm samazināt sagatavošanās laiku, kas vajadzīgs, lai reaģētu uz katastrofām, un izdot savlaicīgus brīdinājumus Savienības pilsoņiem. Šīm sistēmām būtu jāizmanto gan esošie, gan jaunie informācijas avoti un infrastruktūra, vienlaikus aktīvi veicinot inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu. Atzīstot, ka dalībvalstis ir primāri atbildīgas par iedzīvotāju brīdināšanu, lai nodrošinātu brīdinājumu efektīvu izplatīšanu un sagatavotību katastrofu gadījumā, ir būtiski stiprināt to spējas.

(41) Lai uzlabotu sagatavotību starpnozaru, pārrobežu un Savienības mēroga katastrofām, Savienībai, izmantojot savu mehānismu un esošos Savienības instrumentus, būtu jāsniedz atbalsts dalībvalstīm sabiedrības brīdināšanas sistēmu izstrādē un īstenošanā. Savienības mehānismam vajadzības gadījumā būtu jāizmanto pakalpojumi, ko sniedz Savienības kosmosa sistēmas, piemēram, *Galileo, EGNOS, Copernicus* un Zemes novērošanas pakalpojums valdības līmeņa lietotājiem, *IRIS*[2] un *GOVSATCOM*, kā arī kosmosa situācijas apzināšanās pakalpojumi. *Copernicus* ārkārtas situāciju pārvaldības pakalpojuma agrīnās brīdināšanas komponentam, kas sastāv no Eiropas Plūdu apzināšanas sistēmas, Eiropas Meža ugunsgrēku informācijas sistēmas un Eiropas Sausuma novērošanas centra, būtu jāpalīdz samazināt sagatavošanās laiku reaģēšanai uz katastrofām. Šie aktīvi ir nozīmīgi Savienības līmeņa instrumenti, lai efektīvi sagatavotos katastrofām un krīzēm gan Savienības iekšienē, gan aiz tās robežām un reaģētu uz tām.

(42) Savienības mehānismam būtu jākonsolidē un jāapvieno analītiskās un zinātniskās spējas, kas vajadzīgas operatīvajai sagatavotībai Savienības koordinētā reaģēšanā saskaņā ar zinātnisko un tehnisko konsultāciju mehānismu (*STAF*). Šim mehānismam būtu jādarbojas kā *ERCC*, Centra un dalībvalstu atbalsta pīlāram. *STAF* būtu jāsniedz ekspertu analīze, kā arī zinātniskas un tehniskas atziņas, palīdzot uzlabot operatīvo sagatavotību, analīzi un situācijas apzināšanos. Šajā iniciatīvā būtu jāpieņem uz pakalpojumiem orientēta, visus apdraudējumus aptveroša starpnozaru pieeja, lai prognozētu katastrofas un krīzes, sagatavotos tām un veiktu pasākumus to pārvarēšanai, papildinot Komisijas iekšējā zinātnes un zināšanu dienesta (Kopīgais pētniecības centrs) pētniecības un izstrādes darbu.

(43) Pēdējos gados Savienības mehānisms ir atkārtoti aktivizēts, lai veiktu medicīnisko evakuāciju no katastrofu skartām trešām valstīm, kuru veselības aprūpes sistēmas bija pārslogotas, jo īpaši reaģējot uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, humanitāro krīzi Gazā un situāciju pēc naktskluba ugunsgrēka Ziemeļmaķedonijā, nodrošinot pacientu drošu pārvietošanu un ārstēšanu dalībvalstīs un citās Savienības mehānisma asociētajās valstīs, kuras brīvprātīgi apņēmās sniegt šādu atbalstu. Tāpēc liela mēroga operācijās Savienībai būtu jāatbalsta virkne darbību, kas ļauj koordinēt pacientu pārvietošanu no pieprasījuma iesniedzējas valsts uz ārstēšanās dalībvalsti. Šādas darbības var ietvert novērtēšanas vienības izvietošanu un īstermiņa tranzītu vietējā medicīnas iestādē vai īpaši izveidotā medicīniskās evakuācijas centrā. Tāpēc kopīgajos noteikumos būtu jāprecizē, kuras darbības tiek uzskatītas par daļu no medicīniskās evakuācijas operācijas, un nosacījumi un procedūras medicīniskās evakuācijas atvieglošanai paredzētu centru izveidei un darbībai.

(44) Atzīstot, cik svarīgi ir veicināt starptautisko sadarbību civilās aizsardzības jomā, un neskarot noteikumus, kas reglamentē trešo valstu iesaistīšanos Savienības mehānismā, ir būtiski, lai Komisija iesaistītos koordinētos centienos ar trešām valstīm, kurām ir līdzīgi mērķi katastrofu riska pārvaldības un civilās aizsardzības jomā. Tam būtu jāļauj Komisijai saskaņot politikas prioritātes un koordinēt darbības ar to trešo valstu iestādēm, kas izraudzītas par stratēģiskām partnervalstīm.

(45) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai ar attiecīgajiem īstenošanas aktiem, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[28].

(46) Attiecīgo īstenošanas aktu pieņemšanai būtu jāizmanto pārbaudes procedūra, jo minētie akti īsteno vispārējus tiesību aktus.

(47) Saskaņā ar Padomes Lēmuma (ES) 2021/1764[29] 85. panta 1. punktu fiziskās personas un tiesību subjekti no aizjūras zemēm un teritorijām ir tiesīgi saņemt finansējumu atbilstoši programmā noteiktajiem mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta.

---

[28] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

[29] Padomes Lēmums (ES) 2021/1764 (2021. gada 5. oktobris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi) (OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

(48) Savienības mehānisms jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [XXX]* [Izpildes regula], ar ko paredz noteikumus par izdevumu izsekošanu un budžeta izpildes satvaru, arī noteikumus par Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 33. panta 2. punkta attiecīgi d) un f) apakšpunktā minēto būtiska kaitējuma neradīšanas principa un dzimumu līdztiesības principa vienveidīgu piemērošanu, noteikumus par Savienības programmu un darbību snieguma uzraudzību un ziņošanu par to, noteikumus par Savienības finansējuma portāla izveidi, programmu izvērtēšanas noteikumus, kā arī citus visām Savienības programmām piemērojamus horizontālus noteikumus, piemēram, par informāciju, komunikāciju un pamanāmību.

(49) Ja saskaņā ar Savienības mehānismu sniegtā palīdzība sniedz ieguldījumu Savienības reakcijā uz humānām krīzēm, it īpaši sarežģītās ārkārtas situācijās, darbībām, par ko saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar šo regulu, vajadzētu atbilst humanitārajiem principiem un principiem par civilās aizsardzības un militāro resursu izmantošanu, kā izklāstīts Eiropas konsensā par humāno palīdzību. Šajās darbībās būtu jāņem vērā arī citi ārkārtas humānās palīdzības pasākumi, ko finansē Savienība, nodrošinot saskaņotību ar noteiktajām pamatnostādnēm un mērķiem. Savienības mehānismam būtu jāaizstāj Savienības civilās aizsardzības mehānisms, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES[30].

(50) Tāpēc Lēmums 1313/2013/ES būtu jāatceļ,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. nodaļa

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets

1. Šī regula paredz Savienības civilās aizsardzības mehānismu (“Savienības mehānisms”) un nosaka Savienības atbalstu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām. Regulā ir izklāstīti tā mērķi, budžets laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam, Savienības finansējuma veidi un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

2. Ar šo regulu konkrētāk paredz:

[30] Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības Civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

a) noteikumus par Savienības mehānisma darbību, ietverot īpašus novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas pasākumus;

b) noteikumus par Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centra (*ERCC*) kā Savienības mehānisma koordinējošās struktūras darbību;

c) noteikumus par krīžu koordinācijas centra ("Centrs") izveidi, kas ir vispārēja struktūra, kura veicina situācijas apzināšanos un operatīvo starpnozaru sagatavotību un koordināciju;

d) atbalsta pasākumus sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām.

2. pants

Darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir nodrošināt cilvēku, vides, īpašumu un kultūras mantojuma aizsardzību pret visu veidu dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, arī pret nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem.

2. Šī regula nodrošina starpnozaru koordināciju situācijās, kad tiek piemēroti citi Savienības reaģēšanas mehānismi krīzes situācijās vai riska pārvaldības mehānismi. Regulas noteikumi neskar Augstā pārstāvja kompetenci krīžu ārējā dimensijā, arī misijas un operācijas, ko veic saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku.

3. Šī regula neietekmē pienākumus, kas noteikti spēkā esošajos Savienības tiesību aktos vai spēkā esošajos starptautiskajos nolīgumos, kā arī Komisijas kompetenci attiecībā uz Komisijas personāla, aktīvu un informācijas drošību. To piemēro, neskarot un papildinot citus Savienības tiesību aktus, ar kuriem paredz īpašus noteikumus par reaģēšanu vai riska pārvaldību saistībā ar krīzēm, ietverot sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām.

4. Šīs regulas II sadaļā ir paredzēti noteikumi par:

a) dalībvalstu īstenotām novēršanas un sagatavotības darbībām;

b) darbībām trešās valstīs, kas saistītas ar ekspertu un Eiropas Savienības civilās aizsardzības vienību (*EUCP* vienības) mobilizāciju un nosūtīšanu, kuras sniedz konsultācijas par novēršanas un sagatavotības pasākumiem, kā arī ar sadarbību apmācības jomā un zināšanu un pieredzes apmaiņu zināšanu tīkla ietvaros, un

c) darbībām, lai, saņemot palīdzības pieprasījumu saskaņā ar 28. pantu, palīdzētu reaģēt uz katastrofas draudiem vai tūlītējām negatīvām sekām dalībvalstīs vai trešās valstīs.

5. Šīs regulas III sadaļā ir izklāstīti noteikumi par Savienības atbalstu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām, jo īpaši Regulas (ES) 2022/2371 un Regulas (ES) 2022/2372 īstenošanai.

6. III sadaļā minētos krājumus izveido saskaņā ar 21. pantu, izņemot medicīniskos pretlīdzekļus, kas nav definēti kā *rescEU*.

7. Piemērojot šajā regulā paredzētos novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas pasākumus, ņem vērā izolētu, tālāko un citu Savienības reģionu vai salu īpašās vajadzības novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas ziņā.

8. Reaģējot saskaņā ar šo regulu, ņem vērā aizjūras zemju un teritoriju īpašās vajadzības reaģēšanas ziņā.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

(1) “katastrofa” neatkarīgi no izcelsmes ir situācija, kas smagi ietekmē vai var smagi ietekmēt cilvēkus, sabiedrības veselību, vidi, kritisko infrastruktūru vai īpašumus, arī kultūras mantojumu;

(2) “krīze” ir jebkura notiekoša vai nenovēršama katastrofa, kas vienlaikus ietekmē vai var ietekmēt vairākas nozares, neskarot krīzes nozīmi Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 2. panta 22. punktā, kas piemērojams iepirkuma procedūrās;

(3) “nozare” ir konkrēta savstarpēji saistītas sabiedrības, valdības un saimnieciskās darbības joma, jo īpaši veselība, vide, transports, enerģētika, drošība un citas pret katastrofām neaizsargātas darbības jomas;

(4) “palīdzība” ir eksperti, moduļi, citas reaģēšanas spējas vai tehniskās palīdzības un atbalsta vienības kopā ar to aprīkojumu un palīdzību natūrā, ietverot palīdzības materiālus vai piegādes, kā arī Savienības iestāžu, aģentūru un struktūru piedāvājumus un citas spējas, kas vajadzīgas, lai mazinātu katastrofas vai krīzes tūlītējās sekas;

(5) “sagatavotība” ir cilvēku un materiālo līdzekļu, struktūru, sistēmu, kopienu un organizāciju gatavība un spēja, kas panākta iepriekšējas rīcības rezultātā un kas ļauj tiem nodrošināt efektīvu un ātru reaģēšanu;

(6) “novēršana” ir darbības, kuru mērķis ir mazināt riskus vai mīkstināt katastrofas iespējamās negatīvās sekas attiecībā uz cilvēkiem, sabiedrības veselību, vidi un īpašumiem, arī kultūras mantojumu;

(7) “Savienības noturības pret katastrofām mērķi” ir mērķi, ko Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm ir noteikusi civilās aizsardzības jomā, lai atbalstītu novēršanas un sagatavotības darbības nolūkā uzlabot Savienības un tās dalībvalstu spēju izturēt tādas katastrofas sekas, kura izraisa vai var izraisīt pārrobežu ietekmi;

(8) “Kopīgā ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēma” (*CECIS*) ir Komisijas izstrādāta un uzturēta tīmekļa platforma, kas atvieglo informācijas apmaiņu reāllaikā starp dalībvalstīm un *ERCC*;

(9) “agrīna brīdināšana” ir savlaicīga un efektīva informācijas sniegšana, kas ļauj veikt darbības, lai nepieļautu vai mazinātu riskus un katastrofas negatīvo ietekmi un lai veicinātu sagatavotību efektīvai reaģēšanai;

(10) “modulis” ir tāds pašpietiekams un autonoms dalībvalstu spēju mehānisms, kurš izveidots uz iepriekš noteiktu uzdevumu un konkrētu vajadzību pamata, vai dalībvalstu mobila operatīva vienība, kas aptver cilvēkresursu un materiālu līdzekļu kopumu, kuru var raksturot, atsaucoties uz tā intervences spēju vai uz uzdevumu(-iem), ko tas spēj veikt, un kuram noteikts tehnisko prasību minimums;

(11) “tehniskās palīdzības un atbalsta vienība” (“TAST”) ir cilvēkresursi un materiālie resursi, ko piešķīrusi viena vai vairākas dalībvalstis, lai veiktu loģistikas un atbalsta uzdevumus;

(12) “intervences vienība” ir specializēta grupa, kuru veido apmācīts personāls un kurai ir resursi, lai ātri un efektīvi reaģētu uz katastrofu sekām, un kura nav iepriekš iekļauta Eiropas civilās aizsardzības rezervē vai izveidota kā daļa no *rescEU*;

(13) “Eiropas Savienības civilās aizsardzības vienība” (“*EUCP* vienība”) ir vienība, ko veido eksperti un vajadzības gadījumā *TAST* un ko atlasa un izvieto *ERCC* saskaņā ar darba uzdevumu, kurš saistīts ar pieprasījumu pēc speciālajām zināšanām par novēršanu vai sagatavotību, vai reaģēšanu ārkārtas situācijās saistībā ar jau iesniegtu palīdzības pieprasījumu;

(14) “divējāds lietojums” attiecas uz līdzekļiem un spējām, ko paredzēts izvietot civilajā un militārajā kontekstā;

(15) “riska novērtējums” ir vispārējs, dažādas nozares aptverošs riska noteikšanas, riska analīzes un riska novērtēšanas process, ko veic valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;

(16) “riska pārvaldības spējas” ir dalībvalsts vai tās reģionu spējas līdz līmeņiem, kas ir pieņemami minētajā dalībvalstī, samazināt riskus (katastrofas sekas un iespējamību), kuri ir konstatēti tās riska novērtējumos, pielāgoties tiem vai mīkstināt tos. Riska pārvaldības spējas tiek novērtētas, ņemot vērā tehniskās, finansiālās un administratīvās spējas veikt pienācīgus riska novērtējumus, riska pārvaldības plānošanu novēršanas un sagatavotības vajadzībām, kā arī riska novēršanas un sagatavotības pasākumus;

(17) “uzņēmējvalsts atbalsts” ir jebkura darbība, ko sagatavotības un reaģēšanas posmā veic palīdzību saņemošā vai sūtošā valsts vai Komisija, lai novērstu paredzamus šķēršļus starptautiskajai palīdzībai, kas tiek piedāvāta ar Savienības mehānisma starpniecību; tas aptver atbalstu no dalībvalstīm, lai atvieglotu šīs palīdzības tranzīta norisi to teritorijā;

(18) “loģistikas atbalsts” ir būtisks aprīkojums vai pakalpojumi, kas vajadzīgi, lai reaģēšanas spējas varētu veikt savus uzdevumus, arī loģistikas centru izveide;

(19) “medicīniskā evakuācija” ir virkne koordinētu darbību, kas ļauj organizēti transportēt personas, kurām nepieciešama medicīniskā aprūpe, no katastrofas skartajām teritorijām uz atbilstošām medicīnas iestādēm vai nu dalībvalstī, vai – Savienības pilsoņu gadījumā – arī trešās valstīs;

(20) “medicīniskās evakuācijas centrs” ir tranzīta centrs, kas izveidots saskaņā ar Savienības mehānismu un kas uz laiku uzņem evakuētos pacientus un viņus pavadošās personas, veic medicīnisko triāžu, pacientu stabilizāciju un sniedz nepārtrauktu (24/7) aprūpi, kā arī vajadzības gadījumā *ERCC* vadībā organizē viņu transportēšanu uz veselības aprūpes iestādēm dalībvalstī; medicīniskās evakuācijas centrs ietver fizisko vietu, tā medicīnisko un loģistikas personālu, aprīkojumu un atbalsta pakalpojumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pacientu drošu pārvietošanu no pieprasījuma iesniedzējas valsts uz valsti, kura piedāvā medicīnisko aprūpi;

(21) “darbības izmaksas” ir visas izmaksas, kas saistītas ar spēju uzturēšanu vai eksperta vai *EUCP* vienības izvietošanu operācijas laikā. Šādas izmaksas var ietvert izmaksas, kas saistītas ar personālu, starptautisko un vietējo transportu, loģistiku, drošību, patērējamo materiālu un piegādēm, uzturēšanu, kā arī citas izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu šādu spēju efektīvu izmantošanu;

(22) “transporta izmaksas” ir izmaksas, kas saistītas ar transporta un loģistikas resursu pārvietošanu uz pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts, trešās valsts vai organizācijas norādīto vietu, tai skaitā izmaksas par visiem pakalpojumiem, maksām, loģistikas, apstrādes izmaksas un citas ar reaģēšanas pasākumiem saistīto transporta vajadzību izmaksas, degvielas un iespējamas izmitināšanas izmaksas, kā arī citas netiešās izmaksas, piemēram, nodokļi, nodevas kopumā un tranzīta izmaksas;

(23) “asociētā valsts” ir trešā valsts, kas ir parakstījusi nolīgumu ar Savienību par dalību darbībās saskaņā ar šo regulu ar tādiem pašiem nosacījumiem kā dalībvalstis. Ja vien nav norādīts citādi, atsauci uz dalībvalstīm uzskata par atsauci arī uz asociētajām valstīm;

(24) “medicīniskie pretlīdzekļi” ir medicīniskie pretlīdzekļi Regulas (ES) 2022/2371 3. panta 10. punkta nozīmē;

(25) “nopietni pārrobežu veselības apdraudējumi” ir Regulas (ES) 2022/2371 3. panta 1. punktā minētie apdraudējumi, kā arī radioloģiskie draudi un kodoldraudi.

2. nodaļa

Mērķi un finanšu noteikumi

4. pants

Mērķi

1. Šīs regulas vispārīgais mērķis ir stiprināt sadarbību starp Savienību un dalībvalstīm, lai novērstu visu veidu dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, sagatavotos tām un reaģētu uz tām nolūkā novērst to sekas un nopietnus pārrobežu veselības apdraudējumus, kas var rasties Savienībā vai ārpus tās, kā arī situācijas, kad tās vienlaikus ietekmē vairākas nozares.

2. Panta 1. punktā minēto vispārīgo mērķi tiecas panākt ar šādu konkrētu mērķu starpniecību:

   a) stiprināt izpratni par katastrofu riskiem un apdraudējumiem, arī tiem, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un sabiedrības veselību, un to prognozēšanu un proaktīvi strādāt, lai novērstu vai mazinātu to iespējamo ietekmi; veicināt novēršanu un sagatavotību; un uzlabot sadarbību starp civilās aizsardzības, veselības aizsardzības un citām attiecīgām iestādēm;

   b) jo īpaši ar zināšanu tīkla starpniecību veicināt spēju veidošanu Savienības un dalībvalstu līmenī, it sevišķi sekmējot un palielinot pētniecības un inovācijas rezultātu ieviešanu un izmantošanu katastrofu un krīžu gadījumos, nodrošinot un īstenojot spēju veidošanas programmas, piemēram, apmācību un praktiskās nodarbības, salīdzinošo izvērtēšanu, ekspertu un *EUCP* vienību izvietošanu, kas sniedz konsultācijas par novēršanas un sagatavotības pasākumiem un citas speciālās zināšanas, kā arī tehnisko un finansiālo palīdzību, lai atbalstītu stratēģijas, plānus un investīcijas un veicinātu novēršanu, sagatavotību un noturību;

   c) uzlabot sagatavotību dalībvalstu un Savienības līmenī, arī visos sabiedrības līmeņos, reaģēt uz katastrofām, jo īpaši i) ar *ERCC* un Centra

atbalstu un to komunikācijas un informācijas struktūrām koordinācijai un situācijas apzināšanai starp dalībvalstu iestādēm un esošajām ES krīžu pārvarēšanas struktūrām, ii) atbalstot efektīvu agrīnās brīdināšanas sistēmu izstrādi un uzturēšanu, lai atklātu un ziņotu par nenovēršamiem katastrofu draudiem, ļaujot laikus rīkoties, lai novērstu vai mazinātu ietekmi, iii) attīstot un uzturot reaģēšanas spējas, stiprinot to sadarbspēju un ņemot vērā to iespējamo divējādo lietojumu krīzes gadījumā, iv) veicinot katastrofu riska novēršanas un sagatavotības apsvērumu integrēšanu politikā un finanšu sistēmās valsts un Savienības līmenī ar mērķi stiprināt ilgtermiņa noturību, v) veicinot sagatavotību un noturību visu dalībnieku un ieinteresēto personu vidū, ieskaitot visus valdības līmeņus, civilās un militārās iestādes, pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, un nodrošinot būtiskas sabiedriskas funkcijas, lai stiprinātu iedzīvotāju vispārējo sagatavotību un sabiedrības noturību;

d) sekmēt ātru un efektīvu reaģēšanu Savienībā, arī 9. panta 1. punktā minētajās valstīs, kā arī ārpus Savienības pēc palīdzības pieprasījuma saskaņā ar 28. pantu;

e) atbalstīt dalībvalstu un Savienības sagatavotību un reaģēšanu uz starpnozaru krīzēm, jo īpaši palielinot palīdzību, lai novērstu to intensitāti un ietekmi, kā arī vajadzības gadījumā atbalstot reaģēšanu uz krīzēm saskaņā ar citiem Savienības reaģēšanas uz krīzēm vai riska pārvaldības instrumentiem, arī ar Centra starpniecību, un atbalstot sadarbību un koordināciju starp attiecīgajiem civilajiem un militārajiem dalībniekiem, jo īpaši atbalstot visaptverošu civilmilitārās sagatavotības mehānismu izveidi;

f) pastiprināt dalībvalstu un Savienības centienus attiecībā uz sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām:

i) stiprinot spējas novērst nopietnus pārrobežu veselības apdraudējumus, sagatavoties tiem un ātri reaģēt uz tiem, jo īpaši atbalstot veselības drošības politiku un risinājumus un uzlabojot datu vākšanu, agrīnās brīdināšanas un uzraudzības sistēmas, un

ii) uzlabojot medicīnisko pretlīdzekļu apgādi ar to labāku pieejamību un piekļūstamību, jo īpaši izmantojot rezervēšanas spējas, iepirkumu, krājumu veidošanu un izvietošanu, kā arī

iii) īstenojot koordinācijas darbības un stiprinot spēju veidošanu.

5. pants

ES civilmilitārā sagatavotība un sadarbība

Komisija sadarbojas ar Augsto pārstāvi, lai:

a) palīdzētu izstrādāt pasākumus nolūkā uzlabot civilmilitāro sagatavotību un reaģēšanas koordināciju Savienībā, apspriežoties ar dalībvalstīm;

b) izstrādātu kārtību nolūkā precizēt uzdevumus un pienākumus un noteiktu prioritātes sagatavošanās un reaģēšanas pasākumiem katastrofu un krīžu gadījumā Savienībā, kā arī noteiktu Savienības mēroga scenārijus, lai veidotu pamatu Savienības līmeņa apmācībai un praktiskajām nodarbībām, paraugpraksei, ietverot standarta darbības procedūras, un mehānismiem efektīvai sadarbībai un saziņai krīzes scenārijos.

6. pants

Budžets

1. Indikatīvais finansējums regulas īstenošanai no 2028. līdz 2034. gadam ir 10 675 000 000 EUR faktiskajās cenās.

2. Budžeta saistības aktivitātēm, kas ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.

3. Apropriācijas var iekļaut Savienības budžetā pēc 2034. gada, lai segtu nepieciešamos izdevumus un varētu pārvaldīt darbības, kas nav pabeigtas līdz 2034. gadam.

4. Šā panta 1. punktā minēto finansējumu un 7. pantā minēto papildu resursu summas var izmantot arī tehniskajai un administratīvajai palīdzībai, kas vajadzīga regulas īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas aktivitātēm, korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām un platformām, informācijas un komunikācijas aktivitātēm, arī korporatīvajai komunikācijai par Savienības politiskajām prioritātēm, un visai pārējai tehniskajai un administratīvajai palīdzībai vai ar personālu saistītiem izdevumiem, kas Komisijai radušies, pārvaldot šo regulu.

5. Papildus Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 12. panta 4. punktam saistību un maksājumu apropriācijas, kas nav izlietotas līdz tā finanšu gada beigām, par kuru tās iekļautas gada budžetā, automātiski pārnes, un par tām var uzņemties attiecīgas saistības un tās var izmaksāt līdz nākamā gada 31. decembrim. Pārnestās apropriācijas izmanto tikai reaģēšanas darbībām. Pārnestās apropriācijas ir pirmās apropriācijas, kuras izmanto nākamajā finanšu gadā.

7. pants

Papildu resursi

6. Dalībvalstis, Savienības iestādes, struktūras un aģentūras, trešās valstis, starptautiskās organizācijas, starptautiskās finanšu iestādes vai citas trešās personas var veikt papildu finanšu iemaksas vai nefinansiālus ieguldījumus saskaņā ar šo regulu. Papildu finanšu iemaksas ir ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta a), d) vai e) apakšpunkta vai 21. panta 5. punkta nozīmē.

7. Pēc dalībvalstu pieprasījuma regulas ietvaros var darīt pieejamus resursus, kas tām ir piešķirti saskaņā ar dalīto pārvaldību. Komisija īsteno minētos resursus tieši vai netieši saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 62. panta 1. punkta a) vai c) apakšpunktu. Tie papildina šīs regulas 6. panta 1. punktā minēto summu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā. Ja Komisija tiešā vai netiešā pārvaldībā nav uzņēmusies juridiskās saistības par papildu summām, kas šādā veidā darītas pieejamas šīs regulas ietvaros, atbilstošās neizmantotās summas pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma var pārvietot atpakaļ uz vienu vai vairākām attiecīgajām avotprogrammām vai to pēctecēm.

8. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums

1. Šo regulu īsteno sinerģijā ar Savienības programmām. Darbība, kas saņēmusi Savienības iemaksu no citas programmas, var saņemt iemaksu arī saskaņā ar šo

regulu. Attiecīgajai iemaksai piemēro konkrētās Savienības programmas noteikumus, vai arī visām iemaksām var piemērot vienotu noteikumu kopumu – tādā gadījumā ir iespējams noslēgt vienotas juridiskas saistības. Ja visas Savienības iemaksas piešķir, pamatojoties uz attiecināmajām izmaksām, kumulatīvais no Savienības budžeta piešķirtais atbalsts nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas, un to var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros paredzēti atbalsta nosacījumi.

2. Piešķiršanas procedūras šīs regulas ietvaros var kopīgi īstenot tiešā vai netiešā pārvaldībā ar dalībvalstīm, Savienības iestādēm, struktūrām un aģentūrām, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām, starptautiskām finanšu iestādēm vai citām trešām personām ("kopīgās piešķiršanas procedūras partneri") – ar noteikumu, ka tiek nodrošināta Savienības finanšu interešu aizsardzība. Uz šādām procedūrām attiecas vienots noteikumu kopums, un to rezultātā tiek noslēgtas vienotas juridiskas saistības. Šajā nolūkā partneri, kas piedalās kopīgā piešķiršanas procedūrā, var Savienības programmai darīt pieejamus resursus saskaņā ar šīs regulas 7. pantu vai attiecīgā gadījumā partneriem var uzticēt piešķiršanas procedūras īstenošanu saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 62. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Kopīgās piešķiršanas procedūrās arī Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 153. panta 3. punktā minētās vērtēšanas komitejas locekļi var būt kopīgās piešķiršanas procedūras partneru pārstāvji.

9. pants

Asociētās trešās valstis

1. Asociētās attiecības saskaņā ar šo regulu var būt pieejamas turpmāk minētajām trešām valstīm, kuras iesaistās uz pilnīgas vai daļējas asociācijas pamata, saskaņā ar 4. pantā noteiktajiem mērķiem un attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem vai jebkuriem lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar minētajiem nolīgumiem un attiecas uz:

   a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīm, kuras ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, kā arī Eiropas pundurvalstīm;

   b) valstīm, kas pievienojas, kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm;

   c) Eiropas kaimiņattiecību politikas aptvertajām valstīm;

   d) citām trešām valstīm.

2. Asociācijas nolīgumi par dalību saskaņā ar šo regulu:

   a) nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp trešās valsts, kura piedalās asociētās attiecībās saskaņā ar šo regulu, iemaksām un ieguvumiem;

   b) paredz noteikumus par piedalīšanos saskaņā ar šo regulu, tai skaitā par to, kā aprēķināt finanšu iemaksas, ko veido darbības iemaksa un dalības maksa, un vispārējās administratīvās izmaksas;

   c) nepiešķir nekādas lēmumu pieņemšanas pilnvaras saskaņā ar šo regulu;

   d) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt savas finanšu intereses;

   e) attiecīgā gadījumā nodrošina Savienības drošības un sabiedriskās kārtības interešu aizsardzību.

Šā punkta d) apakšpunkta vajadzībām trešā valsts piešķir nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas prasītas Regulās (ES, Euratom) 2024/2509 un (ES, Euratom) Nr. 883/2013, un garantē, ka izpildes lēmumi, ar kuriem uzliek finansiālas saistības, pamatojoties uz Līguma 299. pantu, kā arī Eiropas Savienības Tiesas spriedumi un rīkojumi ir izpildāmi.

10. pants

Īstenošana un Savienības finansējuma veidi

1. Šo regulu īsteno saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā kopā ar vienībām, kas minētas Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

2. Savienības finansējumu var nodrošināt jebkādā veidā saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509, jo īpaši kā dotācijas, godalgas, iepirkumu un nefinanšu ziedojumus.

3. Komisija var piešķirt tiešās dotācijas dalībvalstīm bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus darbībām saskaņā ar 4. panta 2. punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem atbilstīgi Regulai (ES, Euratom) 2024/2509.

4. Dotācijas 4. panta 2. punktā minētā konkrētā mērķa ietvaros var izmantot kombinācijā ar finansējumu no Eiropas Investīciju bankas, Savienības vai asociēto valstu bankām vai citām attīstības vai publiskām finanšu iestādēm, kā arī kombinācijā ar finansējumu no privātā sektora finanšu iestādēm un publiskā vai privātā sektora investoriem, tostarp tikai publiskā sektora dalībnieku partnerībām vai publiskā un privātā sektora partnerībām.

5. Ja Savienības finansējumu nodrošina dotācijas veidā, finansējumu nodrošina ar izmaksām nesaistīta finansējuma veidā vai vajadzības gadījumā kā vienkāršotu izmaksu iespējas saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509. Finansējumu var nodrošināt, atlīdzinot faktiskās attiecināmās izmaksas, bet tikai tad, ja darbības mērķus nevar sasniegt citādi.

6. Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 153. panta 3. punkta vajadzībām vērtēšanas komisija daļēji vai pilnībā var sastāvēt no neatkarīgiem ārējiem ekspertiem.

11. pants

Attiecināmība

1. Attiecināmības kritērijus nosaka saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509, lai atbalstītu 4. panta 2. punktā noteikto mērķu sasniegšanu, un tie attiecas uz visām piešķiršanas procedūrām saskaņā ar šo regulu.

2. Tiešā un netiešā pārvaldībā īstenotās piešķiršanas procedūrās Savienības finansējumu var saņemt viens vai vairāki šādi tiesību subjekti:

   a) subjekti, kas iedibināti kādā dalībvalstī;

   b) subjekti, kas iedibināti kādā asociētajā trešā valstī;

   c) starptautiskas organizācijas;

   d) citi subjekti, kas iedibināti neasociētajās trešās valstīs, ja šādu subjektu finansējums ir būtisks darbības īstenošanai un veicina 4. panta 2. punktā noteikto mērķu sasniegšanu.

3. Papildus Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 168. panta 2. un 3. punkta noteikumiem šīs regulas 9. panta 1. punktā minētās asociētās trešās valstis attiecīgā gadījumā var piedalīties jebkādos iepirkuma mehānismos, kas paredzēti Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 168. panta 2. un 3. punktā, un gūt no tiem labumu. Neasociētās trešās valstis var piedalīties iepirkuma procedūrās, kas noteiktas Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 168. panta 2. un 3. punktā, ja tas ir nepieciešams 4. pantā minēto mērķu sasniegšanai un ja tam piekrīt visas iesaistītās valstis.

4. Piešķiršanas procedūras, kas ietekmē drošību vai sabiedrisko kārtību, jo īpaši attiecībā uz Savienības vai tās dalībvalstu stratēģiskajiem aktīviem un interesēm, ierobežo saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 136. pantu.

5. Dotāciju piešķiršanas procedūrās darbībām nav tiesību uz finansējumu, ja šīs darbības vai to daļas jau ir pilnībā finansētas no citiem publiskiem vai privātiem avotiem, izņemot Savienības iemaksas saistībā ar 8. pantā minētajām sinerģijas darbībām.

6. Darba programmā, kas minēta Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 110. pantā vai dokumentos, kas saistīti ar piešķiršanas procedūru, var sīkāk precizēt šajā regulā noteiktos attiecināmības kritērijus vai noteikt papildu attiecināmības kritērijus konkrētām darbībām.

12. pants

Darba programma

Regulu īsteno ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 110. pantā minēto darba programmu starpniecību.

II SADAĻA
CIVILĀ AIZSARDZĪBA

1. nodaļa

Riska novērtēšana un riska pārvaldības plānošana

13. pants

Savienības noturības pret katastrofām mērķi

Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nosaka un sīkāk izstrādā Savienības noturības pret katastrofām mērķus civilās aizsardzības jomā un pieņem ieteikumus, lai tos noteiktu par kopīgu pamatu nolūkā atbalstīt novēršanas un sagatavotības darbības. Šo mērķu pamatā ir uz esošo situāciju un nākotni vērsti scenāriji, arī kosmosa dati no *Copernicus* un dati, kas attiecas uz klimata pārmaiņu ietekmi uz katastrofu riskiem, kā arī dati par iepriekšējiem gadījumiem un starpnozaru ietekmes analīzi, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām grupām. Izstrādājot Savienības noturības pret katastrofām mērķus, Komisija ņem vērā katastrofas, kas atkārtojas un skar dalībvalstis, un iesaka dalībvalstīm veikt konkrētus pasākumus, tostarp jebkurus pasākumus, kas jāīsteno, izmantojot Savienības finansējumu, lai stiprinātu noturību pret šādām katastrofām.

14. pants

Valsts risku novērtējums un riska pārvaldības plānošana

Lai veicinātu efektīvu un saskaņotu pieeju novēršanai un sagatavotībai Savienības mehānisma ietvaros, dalībvalstis:

a) turpina pilnveidot katastrofu risku novērtējumus valsts vai attiecīgā vietējā līmenī un nodrošināt koordināciju un konsekvenci ar citiem attiecīgiem riska novērtēšanas procesiem, kā arī to rezultātu, kas nav sensitīva informācija, publisku pieejamību, lai atbalstītu iedzīvotāju informētību par riskiem un sagatavotību tiem;

b) turpina pilnveidot katastrofu riska pārvaldības spēju novērtēšanu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;

c) turpina attīstīt un pilnveidot katastrofu riska pārvaldības plānošanu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī, arī attiecībā uz pārrobežu sadarbību un riskiem ar pārrobežu ietekmi, ņemot vērā Savienības noturības pret katastrofām mērķus, un nodrošina koordināciju un konsekvenci ar citiem attiecīgiem plānošanas procesiem;

d) saskaņā ar starptautiskajām saistībām uzlabo datu par katastrofu izraisītiem zaudējumiem vākšanu un izplatīšanu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī, cita starpā labāk izmantojot kosmosa datus.

15. pants

Valsts riska pārvaldības informācijas apmaiņa

Lai veicinātu kopīgas izpratnes veidošanu par katastrofu riskiem un apdraudējumiem Savienības līmenī, noteiktu kopīgas vajadzības katastrofu riska pārvaldības spēju veidošanā, atbalstītu Savienības noturības pret katastrofām mērķu īstenošanu un veicinātu labas prakses apmaiņu, dalībvalstis, neskarot valstu noteikumus un procedūras, līdz 2028. gada 31. decembrim un pēc tam vismaz reizi piecos gados dara Komisijai pieejamu saskaņā ar 16. panta 2. punktā minētajām pamatnostādnēm sagatavotu kopsavilkumu par:

a) riska novērtējumiem valsts vai attiecīgā vietējā līmenī, ietverot tādu risku vai katastrofu novērtējumu, kam var būt pārrobežu ietekme;

b) katastrofu riska pārvaldības spēju un reaģēšanas spēju novērtējumu valsts vai attiecīgā vietējā līmenī;

c) darbībām, ar kurām atbalsta Savienības noturības pret katastrofām mērķu īstenošanu;

d) investīciju vajadzībām katastrofu riska pārvaldībā, kam vajadzīgs atbalsts saskaņā ar attiecīgajiem Savienības instrumentiem vai kas varētu gūt labumu no šāda atbalsta.

16. pants

Savienības līmeņa rīcība riska novērtēšanas un riska pārvaldības plānošanas jomā

1. Lai uzlabotu izpratni par katastrofu riskiem, ar kuriem saskaras Savienība, un nodrošinātu informāciju koordinētai sagatavotībai, pamatojoties uz 16. pantā minētajiem kopsavilkumiem un ņemot vērā visus citus pieejamos starpnozaru datus,

arī kosmosa datus, par risku apzināšanu, arī Savienības līmenī, kā arī zināšanu tīkla darbu, Komisija:

a) vismaz reizi piecos gados sagatavo ziņojumu, kurā sniedz starpnozaru pārskatu par dabas un cilvēka izraisītu katastrofu riskiem, ar kuriem saskaras Savienība, un par progresu, kas panākts, īstenojot 14. pantu un 13. pantā minētos Savienības noturības pret katastrofām mērķus;

b) Savienības līmenī izstrādā un regulāri pārskata katastrofu novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas scenārijus;

c) vismaz reizi piecos gados sagatavo ziņojumu par reaģēšanas spējām un attiecīgajām spējām Savienības līmenī un par atlikušo nepietiekamību saistībā ar reaģēšanas spējām valsts vai attiecīgā vietējā līmenī, kā minēts 15. panta b) punktā, vienlaikus ņemot vērā attiecīgos spēju mērķus un snieguma mērķrādītājus. Ziņojumā arī sniedz pārskatu par budžeta un izmaksu izmaiņu tendencēm attiecībā uz reaģēšanas spējām un izvērtējumu par šo spēju turpmākas attīstības vajadzībām.

2. Komisija kopā ar dalībvalstīm izstrādā un atjaunina pamatnostādnes par 15. punktā minētā kopsavilkuma iesniegšanu.

3. Komisija var pieprasīt, lai dalībvalstis sniedz papildu informāciju par konkrētiem novēršanas un sagatavotības pasākumiem, kas saistīti ar riskiem, kuri izraisa regulāri notiekošas vai īpaši ietekmīgas katastrofas, un attiecīgā gadījumā:

a) ierosina izvietot ekspertus, lai sniegtu padomus par novēršanas un sagatavotības pasākumiem, vai

b) sniedz ieteikumus par to, kā attiecīgajā dalībvalstī pastiprināt novēršanas un sagatavotības līmeni. Komisija un minētā dalībvalsts informē viena otru par visiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šādiem ieteikumiem.

2. nodaļa

Spēju veidošana un sagatavotība

17. pants

Spēju veidošanas instrumenti

Komisija atbalsta dalībvalstis, lai uzlabotu to spējas novērst riskus, nodrošinot piekļuvi tādiem instrumentiem kā apmācības un praktisko nodarbību programmas, tehniskā un finansiālā palīdzība, salīdzinošā izvērtēšana, ekspertu un *EUCP* vienību izvietošana, kas sniedz konsultācijas par novēršanas un sagatavotības pasākumiem un citas speciālās zināšanas, mācīšanās un zināšanu apmaiņa, kā arī atbalsts pētniecības un inovācijas rezultātu ieviešanai katastrofu riska pārvaldībā.

18. pants

Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls

1. Zināšanu tīkls apkopo, apstrādā un izplata zināšanas un informāciju, kas attiecas uz Savienības mehānismu un atbalsta civilās aizsardzības un katastrofu riska pārvaldības dalībnieku, arī pilsoniskās sabiedrības organizāciju, vietējo un reģionālo

iestāžu un privātā sektora un pētniecības kopienu, sadarbības iniciatīvas Savienībā, pamatojoties uz vairāku apdraudējumu pieeju.

2. Komisija ar zināšanu tīkla starpniecību pienācīgi ņem vērā speciālās zināšanas dalībvalstīs, arī visos valdības līmeņos, Savienības līmenī, starptautisko organizāciju un vienību, trešo valstu un uz vietas darbojošos organizāciju līmenī.

3. Komisija un dalībvalstis veicina dzimumu ziņā līdzsvarotu un iekļaujošu dalību zināšanu tīkla izveidē un darbībā.

4. Komisija ar zināšanu tīkla starpniecību atbalsta plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesu saskaņotību, veicinot nepārtrauktu zināšanu un informācijas apmaiņu, kurā iesaistītas visas Savienības mehānisma darbības jomas.

5. Komisija, izmantojot zināšanu tīklu, atbalsta dalībvalstis, lai palielinātu iedzīvotāju informētību par katastrofu riskiem.

6. Komisija ar zināšanu tīkla starpniecību jo īpaši:

a) stiprina kolektīvās spējas novērst katastrofas, sagatavoties tām un efektīvi reaģēt uz tām, kā arī atbalstīt zināšanu apmaiņu un mācīšanos un veicināt investīcijas katastrofu riska pārvaldībā. Tas ietver:

i) finansiālās palīdzības programmu izveidi un pārvaldību, lai uzlabotu riska pārvaldību un zināšanu apmaiņu un veicinātu investīcijas un novēršanas un sagatavotības plānu izstrādi;

ii) apmācības un praktisko nodarbību programmas izveidi un pārvaldību un ekspertu apmaiņas programmu civilās aizsardzības un katastrofu un krīžu pārvarēšanas personālam, aptverot novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas jautājumus. Programmas ir vērstas uz paraugprakses apmaiņu civilās aizsardzības, katastrofu un krīžu pārvarēšanas jomā un to veicina, un tās ietver kopīgus kursus. Speciālo zināšanu apmaiņa katastrofu un krīžu pārvarēšanas jomā ietver speciālistu un pieredzējušu brīvprātīgo apmaiņu. Apmācības un praktisko nodarbību, kā arī ekspertu apmaiņas programmu mērķis ir stiprināt sadarbību un koordināciju starp dalībvalstīm un Komisiju civilās aizsardzības, katastrofu un krīžu pārvarēšanas jomā un uzlabot 20. un 21. pantā minēto spēju koordināciju, saderību un papildināmību, kā arī uzlabot ekspertu kompetenci, kā minēts 33. pantā;

iii) speciālo zināšanu nodrošināšanas un apmaiņas programmu izveidi un pārvaldību;

b) stiprina pētniecības un inovācijas rezultātu izplatīšanu un ieviešanu visos civilās aizsardzības un katastrofu riska pārvaldības posmos un stimulē mijiedarbību starp pētniecības un inovācijas rezultātiem, privāto sektoru un dalībvalstu iestādēm;

c) apkopo un pārvalda atziņas, kuras gūtas no Savienības mehānisma civilās aizsardzības darbībām, arī aspektiem no visa katastrofu pārvarēšanas cikla kopumā, lai nodrošinātu plašu pamatu mācīšanās procesiem un zināšanu pilnveidei. Tas ietver šādas darbības:

i) uzraudzīt, analizēt un novērtēt visas attiecīgās Savienības mehānisma civilās aizsardzības darbības;

ii) veicināt gūto atziņu izmantošanu, lai nodrošinātu uz pieredzi balstītu pamatu katastrofu pārvarēšanas cikla pasākumu izstrādei; kā arī

iii) izstrādāt metodes un līdzekļus gūto atziņu vākšanai, analīzei, popularizēšanai un īstenošanai.

Šī darbība vajadzības gadījumā ietver ārpus Savienības veiktajās intervencēs gūtās atziņas par to, kā izmantot saiknes un sinerģijas starp Savienības mehānisma palīdzību un humāno palīdzību;

d) uztur tiešsaistes platformu zināšanu tīkla vajadzībām, lai atbalstītu un veicinātu a), b) un c) apakšpunktā minēto dažādo uzdevumu izpildi.

7. Veicot 1. punktā izklāstītos uzdevumus, Komisija īpašu uzmanību pievērš to dalībvalstu vajadzībām un interesēm, kas saskaras ar līdzīgiem katastrofas riskiem, kā arī vajadzībai stiprināt bioloģiskās daudzveidības un kultūras mantojuma aizsardzību.

8. Komisija stiprina sadarbību spēju veidošanas un pētniecības un inovācijas rezultātu apguves jomā un veicina zināšanu un pieredzes apmaiņu starp zināšanu tīklu un starptautiskajām organizācijām un trešām valstīm, jo īpaši lai palīdzētu izpildīt starptautiskās saistības, sevišķi tās, kas ietvertas Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam.

9. Zināšanu tīkls arī veicina Savienības finansētu inovatīvu risinājumu operatīvo ieviešanu un atbalsta dalībvalstis modernu tehnoloģiju un pieeju apzināšanā un piemērošanā, cita starpā izmantojot inovācijas iepirkumu un publiskā un privātā sektora partnerības.

10. Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla organizāciju nosaka īstenošanas aktā, ko pieņem saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

19. pants

Vispārējās sagatavotības darbības

1. Dalībvalstis brīvprātīgi attīsta reaģēšanas spējas saskaņā ar 20. un 21. pantu.

2. Komisija palīdz dalībvalstīm palielināt iedzīvotāju informētību par katastrofu riskiem.

3. Pēc dalībvalsts pieprasījuma Komisija var atbalstīt un koordinēt reaģēšanas spēju un intervences vienību piešķiršanu gatavības režīmā, arī apmācībai, praktiskajām nodarbībām, zināšanu apmaiņai un spēju un intervences vienību sadarbspējas uzlabošanai.

4. Pietiekamu drošības garantiju gadījumā dalībvalstis var sniegt informāciju par attiecīgām militārām reaģēšanas spējām, kuras varētu izmantot saskaņā ar Savienības mehānismu sniedzamās palīdzības ietvaros, piemēram, transportu un loģistikas vai medicīnisku atbalstu.

5. Dalībvalstis iesniedz Komisijai attiecīgu informāciju par ekspertiem, moduļiem un cita veida reaģēšanas spējām, ko tās dara pieejamus palīdzības sniegšanai ar Savienības mehānisma starpniecību, un vajadzības gadījumā atjaunina šo informāciju.

6. Dalībvalstis veic pienācīgus pasākumus sagatavotības jomā, lai atvieglotu uzņēmējvalsts atbalstu.

7. Komisija piešķir medaļas, lai atzinīgi novērtētu un godinātu ilggadēju darbu un ievērojamu ieguldījumu Savienības mehānismā. Medaļas piešķir atbilstīgi īstenošanas aktiem, kurus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 35. panta 2. punktā.

8. Neskarot 9. pantu, Komisija var koordinēt politikas prioritātes, kā arī vajadzības gadījumā koordinēt operatīvās darbības ar tādas trešās valsts iestādēm, kas izraudzīta par stratēģisko partnervalsti, kura ir saskaņojusi mērķus civilās aizsardzības jomā vai ar kuru Savienība ir noslēgusi drošības un aizsardzības nolīgumu.

20. pants

Eiropas civilās aizsardzības rezerve

1. Eiropas civilās aizsardzības rezervi (*ECPP*) veido dalībvalstu brīvprātīgi piešķirto reaģēšanas spēju rezerve, un tā ietver moduļus, citas reaģēšanas spējas, ekspertu kategorijas un tehniskās palīdzības un atbalsta vienības (*TAST*). Komisija īstenošanas aktā, kas pieņemts saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, paredz noteikumus par dalībvalstu ekspertu, moduļu un citu reaģēšanas spēju apzināšanu, kā arī operatīvās prasības moduļu darbībai, sadarbspējai un izvēršanai.

2. Palīdzība, ko dalībvalsts sniedz, izmantojot *ECPP*, papildina esošās spējas dalībvalstī, kas prasa palīdzību, neskarot dalībvalstu primāro atbildību par katastrofu novēršanu un reaģēšanu uz tām savā teritorijā.

3. Pamatojoties uz apzinātajiem riskiem un jebkādu scenāriju izstrādi, kā minēts 16. panta 1. punkta b) apakšpunktā, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka *ECPP* nepieciešamo svarīgāko reaģēšanas spēju veidus un skaitu (“reaģēšanas spēju mērķi”). Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 35. panta 2. punktā.

4. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm uzrauga 3. punktā minētajos īstenošanas aktos izklāstīto reaģēšanas spēju mērķu sasniegšanas progresu un apzina iespējamu būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību *ECPP* ietvaros. Ja šāda nepietiekamība tiek atklāta, Komisija pārbauda, vai nepieciešamās spējas dalībvalstīm ir pieejamas ārpus *ECPP*. Komisija mudina dalībvalstis novērst reaģēšanas spēju būtisku nepietiekamību *ECPP* ietvaros saskaņā ar 17. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto ziņojumu.

5. Ar īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, Komisija izveido un pārvalda to reaģēšanas spēju sertifikācijas un reģistrācijas procesu, kuras dalībvalstis dara pieejamas *ECPP* ietvaros, un nosaka reaģēšanas spēju kvalitātes un sadarbspējas prasības.

6. Dalībvalstis brīvprātīgi apzina, uzņemas saistības un reģistrē reaģēšanas spējas, ko tās piedāvā *ECPP* ietvaros, tai skaitā attiecīgās militārās spējas, kuras varētu izmantot kā daļu no palīdzības. Divu vai vairāku dalībvalstu piešķirto daudznacionālo moduļu reģistrāciju kopīgi veic visas attiecīgās dalībvalstis.

7. Reaģēšanas spējas, kuras dalībvalstis dara pieejamas *ECPP*, vienmēr ir pieejamas izmantošanai valsts vajadzībām.

8. Reaģēšanas spējas, ko dalībvalstis dara pieejamas *ECPP*, ir pieejamas Savienības mehānisma ietvaros veicamajām ārkārtas reaģēšanas operācijām pēc tam, kad ar *ERCC* starpniecību saņemts palīdzības pieprasījums. Galīgo lēmumu par to izvietošanu pieņem dalībvalstis, kuras ir reģistrējušas attiecīgās reaģēšanas spējas. Ja vietējas ārkārtas situācijas, *force majeure* vai izņēmuma gadījumos citi būtiski

iemesli liedz dalībvalstij minētās reaģēšanas spējas darīt pieejamas konkrētā katastrofas situācijā, minētā dalībvalsts cik drīz vien iespējams informē Komisiju, atsaucoties uz šo pantu.

9. Dalībvalstu reaģēšanas spēju izvietošanas gadījumā tās paliek to pakļautībā un kontrolē un, apspriežoties ar Komisiju, var tikt atsauktas, ja vietējas ārkārtas situācijas, *force majeure* vai izņēmuma gadījumos citi būtiski iemesli liedz dalībvalstij saglabāt minēto reaģēšanas spēju pieejamību. Komisija ar *ERCC* starpniecību atbilstīgi 25. pantam vajadzības gadījumā atvieglo koordināciju starp dažādajām reaģēšanas spējām.

21. pants

rescEU

1. *rescEU* sniedz palīdzību, lai papildinātu vispārējās esošās reaģēšanas spējas valsts līmenī un tās, ko dalībvalstis apņēmušās izmantot *ECPP*, vai lai nodrošinātu operatīvās vajadzības nolūkā efektīvi un ātri reaģēt uz palīdzības pieprasījumiem, kas iesniegti saskaņā ar 28. pantu.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka reaģēšanas spējas, kas veido *rescEU,* cita starpā pamatojoties uz Savienības riska novērtējumiem saskaņā ar 16. panta 1. punktu un ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus un vispārējās spējas un nepietiekamību Savienības līmenī. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 35. panta 2. punktā.

3. *rescEU* spējas dalībvalstis iegādājas, nomā, ņem līzingā vai citādi nolīgst, vai arī tās dalībvalstīm tiek ziedotas.

4. *rescEU* spējas, kā noteikts īstenošanas aktos, kas pieņemti saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, Komisija var nomāt, ņemt līzingā vai citādi nolīgt, ciktāl tas nepieciešams, lai novērstu nepietiekamību transporta un loģistikas jomā.

5. Pienācīgi pamatotos steidzamības gadījumos Komisija var iegādāties, nomāt, ņemt līzingā vai citādi nolīgt spējas, šādu iespēju nosakot īstenošanas aktos, kurus pieņem saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto steidzamības procedūru. Ar šādiem īstenošanas aktiem:

   a) nosaka materiālo līdzekļu nepieciešamo veidu un daudzumu un jebkādus nepieciešamos atbalsta pakalpojumus, kas jau definēti kā *rescEU* spējas, un/vai

   b) definē papildu materiālos līdzekļus un jebkādus nepieciešamos atbalsta pakalpojumus kā *rescEU* spējas un nosaka minēto spēju nepieciešamo veidu un daudzumu.

6. *rescEU* spējas izmitina dalībvalstis vai Komisija. Komisija un dalībvalstis attiecīgā gadījumā nodrošina *rescEU* spēju pienācīgu ģeogrāfisko sadalījumu.

7. Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, īstenošanas aktos nosaka kvalitātes prasības tām reaģēšanas spējām, kas ir daļa no *rescEU*. Kvalitātes prasības balstās uz atzītiem starptautiskiem standartiem, ja šādi standarti jau pastāv. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 35. panta 2. punktā.

8. *rescEU* spējas var izmantot tikai valsts vajadzībām, ietverot divējāda lietojuma spējas, ja tās netiek izmantotas vai nav vajadzīgas reaģēšanai.

9. *rescEU* spējas izmanto atbilstīgi īstenošanas aktiem, kas pieņemti saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, tai skaitā tādiem mērķiem kā izvietošana, izmantošana valsts līmenī, aizdevumi vai ziedojumi, arī *rescEU* stratēģisko rezervju pārvaldība.

10. *rescEU* spējas ir pieejamas reaģēšanai pēc palīdzības pieprasījuma ar *ERCC* starpniecību saskaņā ar 28. pantu. Lēmumu par to izvietošanu un demobilizāciju, kā arī jebkuru lēmumu pretrunīgu pieprasījumu gadījumā pieņem Komisija ar *ERCC* starpniecību ciešā koordinācijā ar pieprasītāju dalībvalsti un dalībvalsti, kurā atrodas reaģēšanas spējas.

11. Ja *rescEU* spējas sastāv no aprīkojuma vai patērējamām precēm, Komisija ar *ERCC* starpniecību var nolemt vai nu ziedot, vai aizdot piedāvātās *rescEU* spējas.

12. Par reaģēšanas operāciju vadību ir atbildīga dalībvalsts, kuras teritorijā ir izvietotas *rescEU* spējas. Ja izvietošana notiek ārpus Savienības, tad dalībvalstis, kas uzņem *rescEU* spējas, ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pilnīgu iekļaušanu vispārējā reaģēšanā.

13. Izvietošanas gadījumā Komisija ar *ERCC* starpniecību vienojas ar dalībvalsti, kas prasa palīdzību, par *rescEU* spēju operatīvo izvietošanu. Dalībvalsts, kas prasa palīdzību, operāciju laikā veicina operatīvo koordināciju starp savām spējām un *rescEU* ietvaros veiktajām darbībām.

14. Komisija ar *ERCC* starpniecību vajadzības gadījumā veicina dažādo reaģēšanas spēju koordināciju.

15. Dalībvalstis tiek informētas par *rescEU* spēju operatīvo statusu, izmantojot *CECIS*.

16. Ņemot vērā dalībvalstu operatīvās vajadzības, *rescEU* spējas var izvietot, reaģējot uz tādām katastrofām un krīzēm ārpus Savienības, kurām ir būtiska ietekme uz Savienību vai dalībvalstīm vai kuras rada bažas starptautiskā mērogā.

17. Ja *rescEU* spējas ir izvietotas trešās valstīs, konkrētos gadījumos dalībvalstis var atteikties izvietot savu personālu atbilstīgi īstenošanas aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

22. pants

rescEU pārejas periods

1. Līdz 2034. gadam Savienības atbalstu drīkst sniegt, lai segtu 75 % no izmaksām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu ātru piekļuvi valsts spējām, atbilstoši tām spējām, kuras noteiktas saskaņā ar 21. panta 2. punktu.

2. Panta 1. punktā minētās spējas izraugās par *rescEU* spējām līdz šeit minētā termiņa beigām.

3. Atkāpjoties no 21. panta, lēmumu par 1. punktā minēto spēju izvietošanu pieņem dalībvalsts, kas tās ir darījusi pieejamas kā *rescEU* spējas. Ja vietējas ārkārtas situācijas, *force majeure* vai izņēmuma gadījumos citi būtiski iemesli liedz dalībvalstij minētās spējas darīt pieejamas konkrētā katastrofas situācijā, minētā dalībvalsts cik drīz vien iespējams informē Komisiju, atsaucoties uz šo pantu.

23. pants

Prognozēšana un agrīnā brīdināšana

1. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm veic šādas darbības, lai uzlabotu prognozēšanas un agrīnās brīdināšanas spējas, pamatojoties uz Savienības kosmosa spējām, ko nodrošina *Copernicus, Galileo* un vajadzības gadījumā citi kosmosa pakalpojumi:

   a) turpina uzlabot pārrobežu atklāšanas un agrīnās brīdināšanas sistēmas Savienības interesēs ar mērķi mazināt katastrofu tūlītējo ietekmi;

   b) integrē un uzlabo esošās pārrobežu atklāšanas un agrīnās brīdināšanas sistēmas, izmantojot vairāku apdraudējumu pieeju, lai samazinātu reaģēšanas izpildes laiku;

   c) uztur un turpina attīstīt situācijas apzināšanās un analīzes spējas;

   d) novēro katastrofas un attiecīgā gadījumā klimata pārmaiņu ietekmi, sniedzot uz zinātniskām atziņām balstītas konsultācijas;

   e) pārvērš zinātniskos datus praktiski izmantojamā informācijā;

   f) izveido, uztur un attīsta Eiropas zinātniskās partnerības, kas pievēršas visiem apdraudējumiem, tādējādi veicinot valstu agrīnās brīdināšanas un trauksmes sistēmu savstarpēju savienojamību un, iespējams, sasaistot šādas sistēmas ar *ERCC* un attiecīgajām IT sistēmām;

   g) atbalsta dalībvalstu un pilnvaroto starptautisko organizāciju centienus, nodrošinot zinātniskās atziņas, inovatīvas tehnoloģijas un speciālās zināšanas to agrīnās brīdināšanas sistēmu izstrādei, cita starpā izmantojot zināšanu tīklu.

2. Zinātniskais un tehniskais mehānisms apvieno esošās iniciatīvas, programmas, rīkus un pakalpojumus, piemēram, *Copernicus* pakalpojumus, lai ar zinātniskām un tehniskām zināšanām veicinātu Centra, *ERCC* un dalībvalstu operatīvo sagatavotību, analīzi un situācijas apzināšanos nolūkā prognozēt katastrofas un krīzes, sagatavoties tām un reaģēt uz tām, izmantojot uz pakalpojumiem orientētu, visus apdraudējumus aptverošu starpnozaru pieeju.

3. Ja neatliekamās palīdzības pakalpojumus sniedz *Galileo* un *EGNOS, Copernicus, IRIS2* un *GOVSATCOM* vai kosmosa situācijas apzināšanās, katra dalībvalsts var nolemt tos izmantot.

24. pants

Sabiedrības brīdināšanas sistēmas

1. Komisija sadarbojas ar dalībvalstīm, lai atbalstītu *Galileo* ārkārtas brīdināšanas satelītu dienesta integrāciju valstu sabiedrības brīdināšanas sistēmās.

2. Komisija palīdz dalībvalstīm uzlabot iedzīvotāju sagatavotību un informētību par spēkā esošajiem brīdinājumiem visā Savienībā.

3. Pārrobežu katastrofas gadījumā Centrs un *ERCC* var veicināt informācijas apmaiņu starp attiecīgajām valstīm par *Galileo* ārkārtas brīdināšanas satelītu dienesta izmantošanu. Pamatojoties uz dalībvalsts pieprasījumu, Centrs un *ERCC* minētās dalībvalsts vārdā var izplatīt publiskus brīdinājuma ziņojumus, izmantojot *Galileo* ārkārtas brīdināšanas satelītu dienestu attiecīgajā dalībvalstī.

4. Komisija izstrādā procedūras *Galileo* ārkārtas brīdināšanas satelītu dienesta izmantošanai, lai palīdzētu trešām valstīm, kas pieprasa šādu pakalpojumu.

5. Šā panta 3. punktā minētajos sabiedrības brīdinājumos var ņemt vērā Savienības kosmosa situācijas apzināšanās pakalpojumus, jo īpaši kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības pakalpojumus.

25. pants

Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs

1. *ERCC* uzlabo kopīgu situācijas apzināšanos par riskiem, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā, kā arī operatīvās spējas 24/7 un kalpo dalībvalstīm un Komisijai, tiecoties sasniegt šīs regulas mērķus.
2. *ERCC* cieši sadarbojas ar valstu civilās aizsardzības iestādēm un attiecīgajām Savienības iestādēm un struktūrām.
3. Jo īpaši *ERCC* reāllaikā koordinē, uzrauga un atbalsta reaģēšanu Savienības līmenī.
4. *ERCC* ir piekļuve operatīvajām, analītiskajām, uzraudzības, informācijas pārvaldības sakaru spējām, un tas ir aprīkots tā, lai saņemtu un apstrādātu ES klasificēto informāciju un risinātu dažādas katastrofas Savienībā un ārpus tās.
5. Dalībvalstis izraugās kontaktpunktus *ERCC* darbībai un atbilstīgi informē Komisiju. *ERCC* mijiedarbību ar dalībvalsts kontaktpunktiem nosaka ar īstenošanas aktu, ko pieņem saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

26. pants

Krīžu koordinācijas centrs

1. Neskarot 25. pantu, ar šo tiek izveidots krīžu koordinācijas centrs (“Centrs”). Centrs balstās uz *ERCC* struktūru un spējām, arī tā analītiskajām un zinātniskajām spējām, situācijas apzināšanos un 24/7 darbības spēju starpnozaru krīžu gadījumā.
2. Centrs cieši sadarbojas ar EĀDD Krīžu reaģēšanas centru starpnozaru krīžu ārējā dimensijā, ņemot vērā tā uzdevumus un kompetences.
3. Centrs prognozē un uzrauga riskus, kas saistīti ar starpnozaru krīzēm, arī regulāri sagatavo darbības perspektīvas instruktāžu par starpnozaru un visu apdraudējumu riskiem.
4. Centrs nodrošina koordināciju ar attiecīgajām valsts iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar 5. punktu, Komisijas dienestiem, Savienības iestādēm un struktūrām un sniedz atbalstu 29. panta 1. punktā minētajās situācijās.
5. Dalībvalstis izraugās kontaktpunktus Centra darbībai un atbilstīgi informē Komisiju.

3. nodaļa

Reaģēšana

27. pants

Paziņojumi par katastrofām

1. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, kas izraisa vai spēj izraisīt pārrobežu ietekmi, dalībvalsts, kurā katastrofa notiek vai varētu notikt, nekavējoties informē potenciāli apdraudētās dalībvalstis un Komisiju. Paziņojums

Komisijai nav nepieciešams, ja paziņošanas pienākums ir jau paredzēts citos Savienības tiesību aktos, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā vai spēkā esošos starptautiskos nolīgumos.

2. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, kā rezultātā, iespējams, viena vai vairākas dalībvalstis, visticamāk, prasīs palīdzību, dalībvalsts, kurā katastrofa notiek vai, iespējams, notiks, nekavējoties informē Komisiju par to, ka ir sagaidāms, ka ar *ERCC* starpniecību, iespējams, tiks iesniegts palīdzības pieprasījums, lai Komisija attiecīgā gadījumā varētu informēt citas dalībvalstis un aktivizēt savus kompetentos dienestus.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto paziņošanu attiecīgā gadījumā veic ar CECIS starpniecību. Komisija ar īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, nosaka *CECIS* komponentus, kā arī informācijas apmaiņas organizēšanu, izmantojot *CECIS*.

4. Centrs nodrošina pienācīgu satvaru, lai saņemtu paziņojumus par krīzēm, ko Komisija saņēmusi ar citu Savienības instrumentu starpniecību.

28. pants

Palīdzības lūgums

1. Ja katastrofa notiek vai ir nenovēršama, skartā dalībvalsts vai trešā valsts var lūgt palīdzību ar *ERCC* starpniecību. Šāds lūgums ir pēc iespējas specifisks. Tas jo īpaši var ietvert moduļu, intervences vienību, katastrofu seku likvidēšanas priekšmetu un aprīkojuma, loģistikas resursu, transporta resursu un jebkādu citu resursu pieprasījumu. Komisija nosaka operatīvās procedūras reaģēšanai uz katastrofām, pieņemot īstenošanas aktu saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 35. panta 2. punktā.

2. Ārkārtas apstākļos un ja trešā valsts, kuru skārusi katastrofa, nav lūgusi palīdzību, dalībvalsts humānu apsvērumu dēļ var lūgt aktivizēt Savienības mehānismu. Savienības mehānismu īsteno saskaņā ar piemērojamajiem starptautisko tiesību noteikumiem (ietverot skartās valsts (tiešu vai netiešu) piekrišanu). Vispārējā reakcija ir saskaņota ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un tās aģentūrām un nodrošina efektīvu palīdzības piedāvājumu pieņemšanu un palīdzības sniegšanu.

3. Ja skartā valsts ir trešā valsts, palīdzību var lūgt arī Apvienoto Nāciju Organizācija un tās aģentūras vai attiecīga starptautiska organizācija skartās valsts vārdā un ar tās piekrišanu. Komisija apzina attiecīgas starptautiskās organizācijas, pieņemot īstenošanas aktu saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 35. panta 2. punktā.

4. Palīdzības pieprasījums beidzas ne vēlāk kā pēc 90 dienām, ja vien *ERCC* netiek iesniegti jauni elementi, kas pamato nepieciešamību sniegt turpmāku vai papildu palīdzību.

5. Zinātnisko un tehnisko konsultāciju mehānisms (*STAF*) apvieno reaģēšanai vajadzīgās esošās analītiskās un zinātniskās spējas, arī tās, ko piedāvā *ERCC*. Skartā valsts var lūgt *ERCC* aktivizēt *STAF*, arī pakalpojumus, ko sniedz ES kosmosa spējas, un iegūt piekļuvi no kosmosa iegūtiem datiem.

6. Pēc palīdzības pieprasījuma saņemšanas Komisija ar *ERCC* starpniecību atbilstīgi un nekavējoties:

   a) pārsūta pieprasījumu dalībvalstu kontaktpunktiem;

b) ar mērķi panākt kopīgu izpratni par situāciju un iespējām reaģēt uz to vāc un analizē informāciju par situāciju un izplata minēto informāciju tieši dalībvalstīm;

c) atvieglo palīdzības koordināciju un sniegšanu, vajadzības gadījumā nodrošinot eksperta vai *EUCP* vienības klātbūtni uz vietas, kā arī papildu nepieciešamo atbalsta un papildinošo darbību;

d) konsultē par to, kāda veida palīdzība ir vajadzīga katastrofas seku mazināšanai;

e) apspriežoties ar skarto dalībvalsti vai trešo valsti, sniedz ieteikumus par palīdzības sniegšanu, izmantojot Savienības mehānismu, un aicina dalībvalstis izvietot spējas un sekmē nepieciešamās palīdzības koordināciju. Ja pieprasījuma iesniedzēja valsts ir dalībvalsts, tā veic attiecīgus pasākumus, lai veicinātu uzņēmējvalsts atbalstu ienākošajai palīdzībai saskaņā ar ieteikumu par uzņēmējvalsts atbalstu.

7. Ja skartā valsts ir trešā valsts, Komisija:

a) sazinās ar katastrofas skarto valsti attiecībā uz tehnisku informāciju, piemēram, precīzām vajadzībām pēc palīdzības, piedāvājumu pieņemšanu un praktisko kārtību vietēja mēroga palīdzības saņemšanai un izplatīšanai;

b) sazinās ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un tās aģentūrām vai tās atbalsta un sadarbojas ar citiem attiecīgiem dalībniekiem, kas dod ieguldījumu vispārējos palīdzības centienos, lai gūtu maksimālu sinerģiju, nodrošinātu papildināmību un nepieļautu darba dublēšanos un nepietiekamību;

c) sazinās ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem, jo īpaši palīdzības nobeiguma posmā, lai sekmētu raitu nodošanas procesu.

8. Katra dalībvalsts, kurai ar Savienības mehānisma starpniecību tiek nosūtīts palīdzības pieprasījums, ātri nosaka, vai tā spēj sniegt prasīto palīdzību, un ar *CECIS* starpniecību informē *ERCC* par savu lēmumu sniegt palīdzību, norādot tās apmēru un nosacījumus. ERCC pastāvīgi informē dalībvalstis.

9. Saskaņā ar šo pantu ārpus Savienības īstenojamās intervences var veikt kā autonomas palīdzības intervences vai kā ieguldījumu kādas starptautiskas organizācijas vadītā intervencē. Savienības koordinācija ir pilnībā integrēta vispārējā koordinācijā, ko nodrošina Apvienoto Nāciju Organizācija un tās aģentūras, un tiek ievērota to vadošā loma. Cilvēka izraisītu katastrofu vai sarežģītu ārkārtas situāciju gadījumā Komisija nodrošina saskanību ar Eiropas konsensu par humāno palīdzību un humanitāro principu respektēšanu.

10. Plānojot reaģēšanas operācijas humānām krīzēm ārpus Savienības, Komisija un dalībvalstis nosaka un veicina sinerģijas starp civilās aizsardzības palīdzību un Savienības un dalībvalstu sniegto humānās palīdzības finansējumu.

11. Tādas palīdzības koordinācija trešām valstīm, ko sniedz ar Savienības mehānisma starpniecību neietekmē ne divpusējos kontaktus un palīdzību starp dalībvalstīm un katastrofas skarto valsti, ne arī dalībvalstu un Apvienoto Nāciju Organizācijas un citu attiecīgu starptautisku organizāciju sadarbību. Šādus divpusējus kontaktus un palīdzību var izmantot arī, lai ar Savienības mehānisma starpniecību veicinātu koordināciju un nosūtītu *ERCC* informāciju par jebkādiem divpusējiem kontaktiem un palīdzību, kas sniegta skartajai valstij.

12. Palīdzību var piedāvāt citas Savienības iestādes, aģentūras un struktūras, un to var koordinēt kā daļu no reaģēšanas saskaņā ar šo pantu.

29. pants

Atbalsts starpnozaru krīzēs

1. Centru var izmantot, lai sniegtu atbalstu starpnozaru krīžu gadījumā, ja:

   a) reaģēšana tiek sākta saskaņā ar citiem Savienības riska pārvaldības instrumentiem;

   b) Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2018/1993[31] 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajos gadījumos;

   c) Padomes Lēmuma Nr. 2014/415/ES[32] 4. pantā minētajos gadījumos;

   d) atbalstu lūdz Padome;

   e) sabiedrības veselības ārkārtas situācijās Savienības līmenī saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2022/2371 vai PVO paziņojumu par starptautiska mēroga ārkārtas situācijām veselības jomā.

2. Šā panta 1. punktā minētajos gadījumos Savienības atbalsts reaģēšanai var segt līdz 100 % no izmaksām, lai atspoguļotu krīzes mērogu un ietekmi.

3. Šā panta 1. punktā minētajos gadījumos Komisija var iepirkt materiālos līdzekļus un jebkādus nepieciešamos atbalsta pakalpojumus vai piešķirt dotācijas dalībvalstīm šādam iepirkumam, kas vajadzīgs, lai papildinātu palīdzību saskaņā ar Savienības mehānismu.

4. Ja Savienības mehānisms sniedz atbalstu reaģēšanai vai ja Centrs veicina reaģēšanu, kas sākta saskaņā ar citiem Savienības riska pārvaldības instrumentiem, lai noteiktu asociēto valstu iekļaušanu saistībā ar darbībām saskaņā ar šo nodaļu, ņem vērā minēto instrumentu piemērošanas jomu.

30. pants

Konsulārā palīdzība

1. Ārkārtas apstākļos Savienības mehānismu var izmantot civilās aizsardzības atbalsta nodrošināšanai, lai katastrofu skartiem Savienības pilsoņiem trešās valstīs sniegtu konsulāro palīdzību, ja to prasa attiecīgā dalībvalsts.

2. Civilās aizsardzības atbalsts konsulārajai palīdzībai atspoguļo solidaritāti starp dalībvalstīm un jo īpaši ietver repatriāciju, evakuāciju un atbalstītu izceļošanu, kā arī citas palīdzības darbības.

3. Savienības atbalstu var palielināt, ņemot vērā to Savienības pilsoņu valstspiederības daudzveidību, uz kuriem attiecas konkrētā darbība.

---

31 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1993 (2018. gada 11. decembris) par ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismiem (OV L 320, 17.12.2018., 28. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1993/oj).

32 2014/415/ES: Padomes lēmums (2014. gada 24. jūnijs) par kārtību, kādā Savienība īsteno solidaritātes klauzulu (OV L 192, 1.7.2014., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/415/oj).

4. Dalībvalsts, kas veic konsulārās palīdzības darbību, var pieprasīt, lai pasažieri vai dalībvalstis, uz kuru pilsoņiem attiecas attiecīgā darbība, piedalītos ar darbību saistīto izmaksu segšanā. Ja palīdzību sniedz Savienības pilsonim, kuram ir tādas dalībvalsts pilsonība, kas nav pārstāvēta trešā valstī, kā noteikts Direktīvas (ES) 2015/637 6. pantā, piemēro minētās direktīvas 14. un 15. pantu.

4. nodaļa

Savienības atbalsts reaģēšanai

31. pants

Savienības atbalsts reaģēšanai

1. Komisija atbalsta 32. pantā minēto reaģēšanu:

   a) sniedzot un apmainoties ar informāciju par aprīkojumu un par transporta un loģistikas resursiem, kurus dalībvalstis nolēmušas darīt pieejamus, lai atvieglotu šāda aprīkojuma vai transporta un loģistikas resursu apvienošanu;

   b) palīdzot dalībvalstīm apzināt transportu, loģistikas resursus un aprīkojumu, kas varētu būt pieejami no citiem avotiem, cita starpā komerctirgū, un atvieglojot to piekļuvi šādiem resursiem;

   c) finansējot transporta un loģistikas resursus, arī militāros resursus, kā arī darbības izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu, arī gadījumos, kad transporta un loģistikas resursus pieprasa skartā valsts.

2. Regulas 32. panta minētajām darbībām ir tiesības saņemt Savienības atbalstu reaģēšanai tikai tad, ja ir ievēroti šādi kritēriji:

   a) palīdzības pieprasījums ir iesniegts saskaņā ar 28. pantu;

   b) ir vajadzīgi papildu transporta un loģistikas resursi, lai nodrošinātu efektīvu reaģēšanu;

   c) palīdzība atbilst *ERCC* apzinātajām vajadzībām, un to sniedz saskaņā ar *ERCC* ieteikumiem par palīdzības sniegšanas tehniskajām specifikācijām, kvalitāti, grafiku un kārtību;

   d) palīdzību saskaņā ar Savienības mehānismu tieši vai ar Apvienoto Nāciju Organizācijas vai tās aģentūru, vai attiecīgas starptautiskās organizācijas starpniecību ir pieņēmusi valsts, kas prasījusi palīdzību; kā arī

   e) trešās valstīs notikušu katastrofu gadījumā palīdzība papildina visu vispārējo Savienības humāno palīdzību.

3. Ja dalībvalsts prasa Komisijai slēgt līgumu par transportēšanas pakalpojumiem, Komisija prasa daļēji atlīdzināt izmaksas saskaņā ar I pielikumā noteiktajām finansējuma likmēm.

32. pants

Reaģēšana

1. Lai veicinātu efektīvu reaģēšanu, Komisija palīdz dalībvalstīm, kas piedāvā palīdzību:

a) apzinot aprīkojumu, transportu un loģistikas resursus un pakalpojumus un piekļūstot tiem, ar Komisijas starpniecību nodrošinot piekļuvi komerciālajam tirgum vai citiem avotiem, piemēram, transporta pakalpojumiem, kas iepirkti no privātiem vai citiem subjektiem, un sekmējot piekļuvi šādiem resursiem;

b) sniedzot un apmainoties ar informāciju par aprīkojumu, transportu un loģistikas resursiem un pakalpojumiem, apvienojot tos ar citām dalībvalstīm, un veicinot tādu loģistikas centru izveidi un uzturēšanu, kas atvieglo apvienošanu;

c) atbalstot tādas spontāni piedāvātas palīdzības transportēšanu, kas nav iepriekš noteikta *ECPP*;

d) atvieglojot darbības, kas ļauj izveidot medicīniskās evakuācijas centrus un veikt medicīnisko evakuāciju;

e) gatavojoties ekspertu un *EUCP* vienību mobilizācijai un izvietošanai;

f) gatavojoties intervences vienību mobilizācijai un izvietošanai;

g) attīstot un uzturot papildu spējas, izmantojot apmācītu dalībvalstu ekspertu tīklu;

h) uz pagaidu laiku iepriekšēji izvietojot un koordinējot reaģēšanas spējas paaugstināta riska situācijās un pēc dalībvalsts vai trešās valsts pieprasījuma, ņemot vērā Komisijas novērtējumu;

i) gatavības režīmā piešķirot reaģēšanas spējas periodos un apgabalos, kuros ir paaugstināti vai atkārtoti sezonāli riski, un pēc dalībvalsts pieprasījuma;

j) nodrošinot tādas palīdzības transportu, kas vajadzīga vides katastrofās, kurās piemēro principu "piesārņotājs maksā", uz ko attiecas šādi nosacījumi:

   i) Savienības finansiālo atbalstu transportam lūdz skartā vai palīdzību sniedzošā dalībvalsts, pamatojoties uz pienācīgi pamatotu vajadzību novērtējumu;

   ii) skartā vai attiecīgi palīdzību sniedzošā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai pieprasītu un saņemtu kompensāciju no piesārņotāja saskaņā ar visām piemērojamajām starptautiskajām, Savienības vai valsts tiesību normām;

   iii) pēc kompensācijas saņemšanas no piesārņotāja skartā vai attiecīgi palīdzību sniedzošā dalībvalsts nekavējoties atmaksā naudu Savienībai;

k) īstenojot papildu vajadzīgās atbalsta un papildinošās darbības, lai pēc iespējas efektīvāk sekmētu reaģēšanas koordināciju.

2. Ja dalībvalstis veic pārvadājumus no apvienošanas punkta līdz galamērķim, kāda dalībvalsts uzņemas vadību, pieprasot Savienības atbalstu kā dotāciju vai atvieglotu piekļuvi nepieciešamajiem resursiem un pakalpojumiem visai operācijai.

3. Izmaksas, kas saistītas ar 1. punkta h) un i) apakšpunktu, nav attiecināmas, ja tās sedz no uzņēmējvalsts atbalsta.

4. Panta 1. punkta j) apakšpunktā minētās vides katastrofas gadījumā, kas neietekmē dalībvalsti, j) apakšpunktā minētās darbības veic palīdzību sniedzošā dalībvalsts.

5. Komisija var papildināt dalībvalstu nodrošinātos transporta un loģistikas resursus ar citiem resursiem, kas vajadzīgi ātrai reaģēšanai.

6. Komisija var atvieglot reaģēšanu, sagatavojot kartogrāfiskus materiālus ātrai resursu izvietošanai un mobilizācijai, jo īpaši ņemot vērā pārrobežu reģionu īpatnības saistībā ar daudzvalstu pārrobežu riskiem.

7. Komisija paredz noteikumus par ekspertu un *EUCP* vienību izvietošanu īstenošanas aktā, kas pieņemts saskaņā ar pārbaudes procedūru, kura minēta 35. panta 2. punktā.

8. Ja dalībvalsts prasa Komisijai slēgt līgumu par transportēšanas pakalpojumiem, Komisija prasa daļēji atlīdzināt izmaksas saskaņā ar I pielikumā noteiktajām finansējuma likmēm.

33. pants

Ekspertu un *EUCP* vienības izvietošana

1. Pēc dalībvalsts, trešās valsts, Apvienoto Nāciju Organizācijas vai tās aģentūru, vai attiecīgas starptautiskas organizācijas, kas noteikta saskaņā ar 28. panta 3. punktu, pieprasījuma Komisija var izraudzīties, iecelt un sniegt atbalstu tādu individuālu ekspertu vai *EUCP* vienību izvietošanā, kuru sastāvā ir dalībvalstu iecelti eksperti, lai sniegtu konsultācijas par novēršanas vai sagatavotības pasākumiem vai atbalstītu kopīgu situācijas un vajadzību novērtējumu, atvieglotu palīdzības koordināciju vai sniegtu tehniskas konsultācijas.

2. Savienības mehānismu un Centra spējas var izmantot, lai sniegtu atbalstu ekspertu vai *EUCP* vienību izvietošanai gadījumos, kad Savienības mehānisms sniedz atbalstu 29. pantā minētajos gadījumos. Vienībā var iekļaut ekspertus no Komisijas un citām Savienības iestādēm, aģentūrām, arī ES Veselības aizsardzības darba grupas, kas izveidota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 851/2004[33] 11. panta a) punktu, un no Savienības struktūrām, lai atbalstītu *EUCP* vienību un veicinātu sadarbību ar Centru. Vienībā var integrēt ANO aģentūru vai citu starptautisku organizāciju nosūtītus ekspertus, lai padarītu ciešāku sadarbību un sekmētu kopējus novērtējumus.

3. Ja tas vajadzīgs operatīvās efektivitātes nodrošināšanai, Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm var veicināt papildu ekspertu iesaisti, tos izvietojot, un tehnisko un zinātnisko atbalstu un piesaistīt līdz šim uzkrātās zinātnieku, neatliekamās medicīniskās palīdzības jomas un nozaru specializētās zināšanas.

4. Ekspertu atlases un iecelšanas procedūra ir šāda:

   a) dalībvalstis uz savu atbildību izvirza ekspertus, kurus var nosūtīt kā *EUCP* vienību dalībniekus;

   b) Komisija minētajām vienībām atlasa ekspertus un vadītāju, pamatojoties uz viņu kvalifikāciju un pieredzi, cita starpā Savienības mehānisma jomā pabeigtās apmācības līmeni un līdzšinējo pieredzi, kas gūta ar Savienības mehānismu saistītās misijās un citā starptautiska mēroga palīdzības darbā; atlases pamatā ir arī citi kritēriji, ieskaitot valodu prasmi, ar mērķi nodrošināt, ka vienībai kopumā ir konkrētā situācijā vajadzīgās iemaņas;

   c) Komisija izvēlas misijai vajadzīgos ekspertus un vienību vadītājus, vienojoties ar dalībvalsti, kas tos izvirzījusi;

[33] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 851/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (OV L 142, 30.4.2004., 1.–11. lpp.)

d) Komisija paziņo dalībvalstīm par papildu ekspertu atbalstu, kas sniegts saskaņā ar 3. punktu.

5. Ja tiek nosūtītas ekspertu vai *EUCP* vienības, tās veicina koordināciju starp dalībvalstu reaģēšanas spējām un sadarbojas ar pieprasītājas valsts kompetentajām iestādēm. ERCC uztur ciešus sakarus ar ekspertu vienībām un sniedz tām norādes un loģistikas atbalstu.

6. Komisija ar *ERCC* starpniecību atbalsta ekspertus un *EUCP* vienības, kas ir atlasītas, ieceltas vai izvietotas saskaņā ar šo pantu, izstrādājot drošības un drošuma plānu, daloties ar savu drošības novērtējumu un sniedzot drošības instruktāžu misijas instruktāžas ietvaros. Komisija atbalsta ekspertus un *EUCP* vienības papildu ietekmes mazināšanas pasākumu un citu nepieciešamo pasākumu sagatavošanā pirms izvietošanas vai tās laikā.

III SADAĻA

SAGATAVOTĪBA VESELĪBAS ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀM UN REAĢĒŠANA UZ TĀM

34. pants

Sagatavotība veselības ārkārtas situācijām un reaģēšana uz tām

Komisija atbalsta dalībvalstis, lai stiprinātu spējas novērst nopietnus pārrobežu veselības apdraudējumus, sagatavoties tiem un reaģēt uz tiem, jo īpaši:

a) atbalstot datu vākšanu, informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas un uzraudzības sistēmas;

b) uzlabojot medicīnisko pretlīdzekļu pieejamību un piekļūstamību, cita starpā izmantojot iepirkumus, jaudas rezervēšanu, kā arī to krājumu veidošanu un izvietošanu;

c) veidojot spējas;

d) atbalstot izstrādes, īstenošanas un uzraudzības darbības, cita starpā sadarbojoties ar valstu iestādēm un ieinteresētajām personām, un atbalstot nepieciešamo instrumentu un infrastruktūras, arī IT infrastruktūras, izstrādi un izvietošanu.

IV SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

35. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

3. Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa vienkāršs komitejas locekļu vairākums.

4. Saskaņā ar Savienības noslēgtajiem starptautiskajiem nolīgumiem komitejas sanāksmēs par novērotājiem var uzaicināt trešo valstu vai starptautisku organizāciju pārstāvjus, ievērojot prasības, kas noteiktas komitejas reglamentā, un ņemot vērā Savienības vai tās dalībvalstu drošības un sabiedriskās kārtības apsvērumus. Trešo valstu vai starptautisko organizāciju pārstāvji nepiedalās apspriedēs par jautājumiem, kas saistīti ar trešo valstu subjektu vai starptautisku organizāciju atbilstību.

36. pants

Atcelšana

Lēmumu Nr. 1313/2013/ES atceļ no 2028. gada 1. janvāra.

37. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu – līdz to slēgšanai – saskaņā ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES vai Regulu (ES) 2021/522, ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai.

2. No šīs regulas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Savienības mehānismu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES vai Regulu (ES) 2021/522.

38. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2028. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētāja*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS ..... 3.

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums ..... 3.

1.2. Attiecīgā politikas joma ..... 3.

1.3. Mērķi ..... 3.

1.3.1. Vispārīgie mērķi ..... 3.

1.3.2. Konkrētie mērķi ..... 3.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme ..... 3.

1.3.4. Snieguma rādītāji ..... 3.

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz: ..... 4.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums ..... 4.

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks ..... 4.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē "ES iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi. ..... 4.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas ..... 4.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem ..... 5.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums ..... 5.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums ..... 6.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes ..... 6.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI ..... 8.

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi ..... 8.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma ..... 8.

2.2.1. Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums ..... 8.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu ..... 8.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī) ..... 8.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi ..... 9.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME ..... 10.

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas ..... 10.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām ..... 12.

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām ..... 12.
3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta ..... 12.
3.2.1.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem ..... 17.
3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām ..... 22.
3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām ..... 24.
3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta ..... 24.
3.2.3.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem ..... 24.
3.2.3.3. Kopējās apropriācijas ..... 24.
3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības ..... 25.
3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta ..... 25.
3.2.4.2. Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem ..... 26.
3.2.4.3. Kopējās cilvēkresursu vajadzības ..... 26.
3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām28.
3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu ..... 28.
3.2.7. Trešo personu iemaksas ..... 28.
3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem ..... 29.
4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA ..... 29.
4.1. Digitālās vajadzības ..... 30.
4.2. Dati ..... 30.
4.3. Digitālie risinājumi ..... 31.
4.4. Sadarbspējas novērtējums ..... 31.
4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi ..... 32.

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Savienības civilās aizsardzības mehānismu un finansējumu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (Savienības civilās aizsardzības mehānisms)

1.2. Attiecīgā politikas joma

Civilā aizsardzība un sagatavotība veselības ārkārtas situācijām un reaģēšana uz tām.

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

Regulas mērķis ir stiprināt sadarbību starp Savienību un dalībvalstīm, lai novērstu visu veidu dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, sagatavotos tām un reaģētu uz tām, ietverot sagatavotību tādām ārkārtas situācijām veselības jomā un reaģēšanu uz tām, kuras var notikt Savienībā vai ārpus tās, arī situācijās, kad tās vienlaikus ietekmē vairākas nozares. Tā paredz arī finansējumu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām.

1.3.2. Konkrētie mērķi

Regula attiecas uz cilvēku, vides, īpašumu un kultūras mantojuma aizsardzību pret visu veidu dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, arī pret nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem. Tā nodrošina koordināciju situācijās, kad tiek īstenoti citi Savienības krīžu pārvarēšanas mehānismi.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Gaidāms, ka šā priekšlikuma rezultātā Savienība varēs efektīvāk rīkoties dažādos katastrofu pārvarēšanas cikla posmos, proti, novēršanā, sagatavotībā un reaģēšanā, izmantojot koordinētu plānošanu un rīcību, kas paredz un mazina riskus, uzlabo sagatavotību un ļauj efektīvi reaģēt, arī veselības ārkārtas situācijās .

Paredzams, ka priekšlikums samazinās riskus, stiprinās iedzīvotāju, infrastruktūras un pamatpakalpojumu noturību un palīdzēs līdz minimumam samazināt katastrofu, arī nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu, ietekmi.

Paredzams, ka priekšlikums stiprinās kolektīvo operatīvo reaģēšanu Savienības līmenī, atbalstīs spēju veidošanas pasākumus valstu līmenī un tādējādi veicinās prasmes, resursus un zināšanas, kas vajadzīgas, lai pārvaldītu riskus, mazinātu neaizsargātību un uzlabotu noturību pret turpmākiem apdraudējumiem.

1.3.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzi progresam un sasniegumiem.

Regula tiks izvērtēta un uzraudzīta saskaņā ar Izpildes regulas noteikumiem. Izvērtēšanu veic saskaņā ar Komisijas labāka regulējuma pamatnostādnēm, un tās pamatā ir rādītāji, kas attiecas uz programmas mērķiem.

Izpildes regulā tiks sīkāk definēti horizontālie principi, kas jāintegrē visās budžeta programmās, arī *UCPM*, saskaņā ar Finanšu regulu, kā arī attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem.

Visbeidzot, tiks izstrādāts datu plāns, lai nodrošinātu operatīvo datu pieejamību. Darbs šajā jomā jau ir sācies – pēc *UCPM* izvērtējuma ECHO ĢD 2025. gada sākumā izveidoja Civilās aizsardzības datu repozitoriju, kas vāc operatīvos datus, piemēram, par spēju izvietošanu vai krājumu veidošanas vietām.

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☐ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību[34]

☐ esošas darbības pagarināšanu

☒ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

Eiropas civilai aizsardzībai nopietnas problēmas ir radījusi risku un apdraudējumu situācijas pasliktināšanās, jo drošības, veselības, klimata pārmaiņu un vides problēmu kopums kļūst arvien nepastāvīgāks. Priekšlikumā ir ierosināti pasākumi, kas ļauj Savienībai un tās dalībvalstīm pielāgoties plašam apdraudējumu un risku klāstam, ņemot vērā to, ka Savienības mehānisma aktivizēšanas gadījumu skaits pēdējos gados ir strauji palielinājies, skaidri norādot, ka valstu sistēmas, kas paredzētas katastrofu un krīžu pārvarēšanai, arī turpmāk būs pārslodzē, un tāpēc Savienības līmeņa koordinācijas mehānismam ir jābūt pienācīgi veidotam tā, lai tas varētu darboties efektīvāk un rezultatīvāk. Tajā pašā laikā saskaņā ar sagatavotības savienības stratēģiju ir jānodrošina starpnozaru darbību koordinācija, uzraudzība un atbalsts Savienības līmenī, atbalstot valstu centienus. Šā iemesla dēļ būtu jāizveido ES krīžu koordinācijas centrs, pamatojoties uz Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centra struktūrām un speciālajām zināšanām, kurš turpinās pildīt savas pilnvaras, atbalstot Savienības mehānismu; tas nodrošinās centrālu punktu operatīvai koordinācijai ar dalībvalstu iestādēm, tai skaitā dalībvalstu pilnvarotām vienībām, kā arī Komisijas dienestiem. Veselības ārkārtas situāciju sagatavotības un reaģēšanas pasākumu integrēšana šajā priekšlikumā nodrošina papildu slāni ES iedzīvotāju aizsardzībai, galu galā uzlabojot noturību un aizsargājot iedzīvotājus pret ļoti dažādiem veselības apdraudējumiem.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē "ES iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

Tā kā krīzes kļūst daudzdimensionālākas un ir ar pārrobežu raksturu, ES līmenī ir jānovērš spēju nepietiekamība – vai nu ar ES īpašumā esošām spējām, vai arī ar koordinētiem dalībvalstu centieniem. Tas ne tikai ļautu labāk koordinēt krīzes

[34] Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

reaģēšanas mehānismus, kas darbojas Savienības un valstu līmenī, bet arī nodrošinātu, ka ES palīdzība var sasniegt visus ES iedzīvotājus, kam tā ir vajadzīga, vienlaikus ilgtermiņā pozitīvi ietekmējot ES sabiedrību un ekonomiku. Kritiskās spējas, ko piedāvā *Galileo* un *Copernicus* programmas, ir ilgtspējīgas tikai ar kolektīvu rīcību, radot stratēģisku infrastruktūru, ko neviena dalībvalsts nevar sasniegt viena pati.

Turklāt Savienības rīcība ir vajadzīga, lai veidotu spējas reaģēšanai krīzes situācijās, izmantojot stratēģisko prognozēšanu, integrētu riska pārvaldību, uzlabojot spējas pārrobežu reaģēšanai ārkārtas situācijās, starpnozaru integrāciju un zināšanu nepietiekamības novēršanu.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Kā norādīts *UCPM* izvērtējumā (kurā ieguldījumu sniedza arī *UCPM* gūtās pieredzes programma), kas noteikts Nīnistes ziņojumā un sīkāk analizēts ietekmes novērtējumā, starpnozaru krīžu, piemēram, Covid-19 pandēmijas un Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, sarežģītība un daudzšķautņainais raksturs prasa visaptverošu un integrētu pieeju krīžu pārvarēšanai, kam nepieciešama cieša un efektīva sadarbība starp Savienību un tās dalībvalstīm, lai rezultatīvi risinātu problēmas, ar kurām tās saskaras. Tolaik tas tika panākts ar *REACT EU* paketi kohēzijas politikas ietvaros. Ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju, ir jāstiprina Eiropas civilā un militārā sagatavotība un gatavība, ņemot vērā iepriekšējās sekmīgās koordinācijas mācības.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

UCPM darbību pamatā būs sinerģija ar citiem ES instrumentiem. Sagatavotību jo īpaši atbalstīs reformas un investīcijas valstu un reģionālo partnerības plānos, kas ietvers nepiešķirtu tematisko rezervi reaģēšanai uz krīzēm. Pārrobežu infrastruktūru noturību arī turpmāk veicinās Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, valstu un reģionālās investīcijas un reformas saskaņā ar valsts un reģionālo partnerību plānu, *Interreg* un stratēģiskā savienotība saskaņā ar "Eiropa pasaulē". Eiropas Konkurētspējas fonds uzlabos ES sagatavotību un stratēģisko autonomiju galvenajās nozarēs un tehnoloģijās (piemēram, veselības aprūpes inovācijā un ražošanā). Trešās valstīs krīžsagatavotība un reaģēšana uz tām arī turpmāk gūs labumu no humānās palīdzības un citiem instrumentiem (piemēram, makrofinansiālās palīdzības). Saskaņotība starp jauno *UCPM* un citu fondu ar sagatavotību saistīto darbu tiks nodrošināta, plašāk īstenojot sagatavotības savienības stratēģiju (*PUS*). Tā pamatā ir arī programma "ES – veselībai" un citas iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām, nodrošinot Savienības sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums

☒ **Ierobežots ilgums**

– ☒ spēkā no 01.01.2018. līdz 31.12.2034.

– ☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām - no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām - no GGGG. līdz GGGG. gadam.

☐ **Beztermiņa**

– Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,

– pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība:**

– ☐ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās

– ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☒ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

– ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām

– ☒ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)

– ☐ Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam

– ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām

– ☐ publisko tiesību subjektiem

– ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas

– ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas

– ☐ struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā

– ☐ struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

Piezīmes

Principā budžetu, kas darīts pieejams saskaņā ar regulu, īstenos, izmantojot tiešu pārvaldību.

Pievienojot iespēju izpildīt budžetu, izmantojot netiešu pārvaldību, tiek nodrošināts papildu instruments budžeta izpildes optimizācijai. Ņemot vērā civilās aizsardzības politikas kontekstu, kurā bieži jārisina neparedzami atgadījumi (cilvēka izraisītas un dabas katastrofas), ir svarīgi garantēt iekļaujošu (iesaistīto dalībnieku ziņā) un elastīgu DFS satvaru.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Darbības un pasākumus, kas saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar šiem lēmumiem, izvērtē un uzrauga saskaņā ar Izpildes regulas noteikumiem.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

Savienības mehānisma ietvaros sniegto finansiālo palīdzību novēršanas un sagatavotības jomā izlieto saskaņā ar daudzgadu darba programmu, ko pieņēmusi Civilās aizsardzības komiteja. Komisija regulāri informē komiteju par darba programmas īstenošanu. Jautājumos, kas saistīti ar sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām, komiteja sanāk citā sastāvā.

Regulu īsteno saskaņā ar šīs regulas 32. pantā izklāstītajiem noteikumiem, izmantojot maksājumu kārtību, kuras pamatā ir iepriekš uzkrātā pieredze.

Pamatojoties uz Savienības mehānisma īstenošanā gūto pieredzi un lai nodrošinātu Savienības mehānisma mērķu efektīvu īstenošanu, Komisija plāno īstenot darbības tiešā un netiešā pārvaldībā, pilnībā ņemot vērā saimnieciskuma, efektivitātes un saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma principus.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

Spēkā esošo Eiropas Komisijas iekšējās kontroles sistēmu piemēro, lai nodrošinātu, ka Savienības mehānisma ietvaros pieejamie līdzekļi tiek izmantoti pareizi un saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem.

Esošās sistēmas struktūra ir izklāstīta turpmāk.

1. Vadošā dienesta (Eiropas Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju ģenerāldirektorāts/ECHO ĢD) iekšējās kontroles vienība pievēršas civilās aizsardzības jomā spēkā esošo administratīvo procedūru un tiesību aktu ievērošanai un seko līdzi ECHO ĢD kontroles stratēģijas īstenošanai. Šajā nolūkā tiek izmantota arī Komisijas iekšējās kontroles sistēma.

2. Saskaņā ar civilās aizsardzības budžetu piešķirto dotāciju un līgumu regulāra revīzija, ko veic ārējie revidenti, ir pilnībā iekļauta ECHO ĢD gada revīzijas plānā.

3. Vispārējo darbību novērtēšana, ko veic ārējie vērtētāji.

Veiktās darbības var revidēt Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai *OLAF* un Revīzijas palāta.

Attiecībā uz uzraudzību un pārraudzību tiks izmantota Humānās palīdzības instrumenta īstenošanā gūtā plašā pieredze, ieviešot izmaiņas, kas vajadzīgas, lai Savienības mehānismu īstenotu ar netiešu pārvaldību.

Līdzīga sistēma tiks izveidota veselības ārkārtas situāciju sagatavotības un reaģēšanas daļai HERA ĢD vadībā.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

ECHO ĢD kontroles stratēģijas aplēstās izmaksas ir 0,32 % no 2024. gada budžeta netiešas pārvaldības un 0,35 % no 2024. gada budžeta tiešas pārvaldības. Galvenie šā rādītāja elementi ir šādi:

– kopējās personāla izmaksas ECHO ĢD finanšu un operatīvajās nodaļās, reizinātas ar aplēsto laika posmu, kas veltīts kvalitātes nodrošināšanas, kontroles un uzraudzības darbībām;

– kopējie resursi, kas ECHO ĢD Ārējās revīzijas sektorā tiek veltīti revīzijām un apstiprinājumpārbaudēm.

Ņemot vērā šādu kontroles pasākumu mazās izmaksas un ar tiem saistītos, skaitļos izsakāmos ieguvumus (korekcijas un līdzekļu atgūšana) un skaitļos neizsakāmos ieguvumus (kontroles preventīvā un kvalitātes nodrošināšanas ietekme), Komisija var secināt, ka skaitļos izsakāmie un skaitļos neizsakāmie ieguvumi no kontroles pasākumiem ievērojami pārsniedz to ierobežotās izmaksas.

Attiecībā uz pilnvarotajām struktūrām, kas Savienības finansējumu īsteno ar netiešu pārvaldību, Komisija iegulda līdz 7 % no šo struktūru tiešajām attiecināmajām izmaksām, lai nodrošinātu Savienības finansējuma uzraudzību un pārvaldību.

To apstiprina daudzgadu atlikušo kļūdu īpatsvars 0,53 % apmērā, par ko Komisija 2024. gadā ziņoja sava Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju ģenerāldirektorāta gadījumā.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Komisijas stratēģija krāpšanas apkarošanai un attiecīgo dienestu stratēģijas krāpšanas apkarošanai nodrošina, ka Komisijas krāpšanas riska pārvaldības pieeja ir vērsta uz krāpšanas riska jomu noteikšanu un atbilstošu reaģēšanu.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	06 01 03 – Atbalsta izdevumi ES civilās aizsardzības mehānismam un gatavībai veselības jomā (*UCPM*)	Nedif.	JĀ	JĀ	JĀ	NĒ
	06 04 01 ES civilā aizsardzība – *rescEU* un gatavība veselības jomā	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ	NĒ

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

– ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas

– ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija		Nr.	2.							
			Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	**KOPĀ DFS 2028–2034**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Darbības apropriācijas										
06 04 01 ES civilā aizsardzība – *rescEU* un gatavība veselības jomā (*UCPM*)	Saistības	(1a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**xx**
	Maksājumi	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**xx**
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķīrumiem[35]										
06 01 03 – Atbalsta izdevumi ES civilās aizsardzības mehānismam un gatavībai veselības jomā (*UCPM*)	Saistības = Maksājumi	(3)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**xx**
KOPĀ apropriācijas	Saistības	= 1.a+1.b+3	1316	1437	1477	1535	1569	1644	1697	**10 675**
	Maksājumi	=2.a+2.b+3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	**4.**	"Administratīvie izdevumi"[36]

35 Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

36 Vajadzīgās apropriācijas būtu jānosaka, izmantojot gada vidējo izmaksu rādītājus, kas pieejami vietnes *BUDGpedia* attiecīgajā lapā.

UCPM		Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
• Cilvēkresursi		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
• Citi administratīvie izdevumi		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
KOPĀ *UCPM*	Apropriācijas	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

3.2.1.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Nr.	2.						
	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
Darbības apropriācijas								

UCPM 06 04 01	Saistības	(1a)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Maksājumi	(2a)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu administratīvu programmu piešķīrumiem un ko finansē no konkrētu programmu piešķīrumiem[37][38]										
UCPM 06 01 03 Atbalsta izdevumi ES civilās aizsardzības mehānismam un gatavībai veselības jomā (*UCPM*)	Saistības = Maksājumi	(3)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
KOPĀ apropriācijas *UCPM* daudzgadu finanšu shēmas 2. izdevumu kategorijā	Saistības	= 1.a+1.b+3	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Maksājumi	=2.a+2.b+3	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
• KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Maksājumi	(5)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

37

38 Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķīrumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
KOPĀ apropriācijas 1.–3. izdevumu kategorijā daudzgadu finanšu shēmā (atsauces summa)	Saistības	=4+6	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
	Maksājumi	=5+6	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	4.	"Administratīvie izdevumi"

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

UCPM		Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
• Cilvēkresursi		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
• Citi administratīvie izdevumi		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
UCPM	Apropriācijas	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

		Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus ⇩			**2028.** gads		**2029.** gads		**2029.** gads		**2029.** gads		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)						**KOPĀ**	
	IZNĀKUMI																	
	Veids [39]	Vidējās izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1[40]…																		
– Iznākums																		
– Iznākums																		
– Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 …																		

[39] Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

[40] Kā aprakstīts 1.3.2. iedaļā "Konkrētie mērķi".

– Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																		
KOPSUMMAS																		

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

– ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas

– ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	**KOPĀ 2028–2034**
	2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	**348 803**
Citi administratīvie izdevumi	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	3030	3030	3030	3030	3030	3030	3030	**21 210**
Pārējie administratīvie izdevumi	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
KOPĀ	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**370 013**

3.2.3.2. Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

Neattiecas

3.2.3.3. Kopējās apropriācijas

KOPĀ APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS + ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ 2028–2034**
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	48 829	**348 803**
Citi administratīvie izdevumi	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	3030	3030	3030	3030	3030	3030	3030	**21 210**
Pārējie administratīvie izdevumi	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka	jānosaka
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
KOPĀ	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**52 859**	**370 013**

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

– ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi

– ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta vienībās

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	213	213	213	213	213	213	213
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)							
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	85	85	85	85	85	85	85
Administratīvā atbalsta pozīcija (xx) – galvenajā birojā	30	30	30	30	30	30	30
KOPĀ	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**

3.2.4.2. Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem

Neattiecas

3.2.4.3. Kopējās cilvēkresursu vajadzības

KOPĀ – APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS + ĀRĒJIE PIEŠĶIRTIE IEŅĒMUMI	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	**213**	**213**	**213**	**213**	**213**	**213**	**213**
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)							
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	85	85	85	85	85	85	85
Administratīvā atbalsta pozīcija (xx) – galvenajā birojā	30	30	30	30	30	30	30
KOPĀ	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**	**328**

To darbinieku skaits, kuri īsteno Savienības civilās aizsardzības mehānismu, kā arī programmas "ES – veselībai" veselības sagatavotības un reaģēšanas komponentu, pašlaik ir 285 *FTE* (205 ECHO ĢD un 80 HERA ĢD).

Pašreizējais darbinieku skaits ir sadalīts šādi:

170 ierēdņi un pagaidu darbinieki 4. izdevumu kategorijā (20 01 02 01 – Galvenais birojs un pārstāvniecības)

85 ārštata darbinieki 4. izdevumu kategorijā (20 02 01 un 20 02 02 – Ārštata darbinieki – Galvenais birojs un pārstāvniecības)

30 darbinieki ārējo piešķirto ieņēmumu ietvaros, kas jāiekļauj BA pozīcijā jaunajā DFS

Tomēr šis darbinieku skaits būs jāpielāgo vispārējiem mērķiem un budžetam, kas piešķirts *UCPM+* instrumentam, un jaunajām darbībām, kas izriet no sagatavotības savienības stratēģijas, lai īstenotu šo vērienīgo programmu.

Tiek lēsts, ka darbinieku skaits būs jāpalielina par 15 %, palielinot darbinieku skaitu līdz 328 amata vietām, lai segtu jaunas darbības un uzdevumus, kas jāīsteno saskaņā ar jauno instrumentu, piemēram:

darbību pieaugums sakarā ar katastrofu skaita un intensitātes pieaugumu[41];

gatavības integrēšana un gatavības integrēšanas uzraudzība attiecīgajās politikas jomās;

otrā slāņa īstenošana, kas pārsniedz pašreizējo *UCPM* un ir saistīts ar starpnozaru sagatavotības un reaģēšanas slāni.

Divām galvenajām iniciatīvām, kas būtu jāīsteno ECHO ĢD, būtu vajadzīgi ievērojami cilvēkresursi.

1. ES krīžu koordinācijas centrs

Svarīgs nodevums ir ES krīžu koordinācijas centra izveide, pamatojoties uz *ERCC* struktūrām un speciālajām zināšanām. Centra mērķis ir turpināt un vēl vairāk palielināt atbalstu dalībvalstīm krīžu starpnozaru seku pārvaldībā, pamatojoties uz pastiprinātu plānošanu un visaptverošāku analīzi un situācijas apzināšanos. **Pilnībā ievērojot subsidiaritāti, valstu kompetences un dalībvalstu specifiku, Centrs:**

strādās pie tā, lai visos līmeņos panāktu vienotu izpratni par krīzēm un to ietekmi uz dažādām nozarēm un visiem iedzīvotājiem;

veicinās darbu visās nozarēs, sniedzot krīzes pārvaldīšanas atbalstu vadošajiem dienestiem, nepārņemot nozaru pienākumus; kā arī

uzraudzīs vispārējo reakciju uz krīzēm, vienlaikus nodrošinot pastāvīgu atgriezenisko saiti Padomei, cita starpā izmantojot integrēto krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) mehānismu.

Centra izveide notiks vienlaikus ar centieniem uzlabot **civilmilitāro sadarbību** plaša mēroga starpnozaru incidentu un krīžu, arī bruņotas agresijas, laikā un gatavojoties tiem. Tas arī atbalstīs darbu pie Eiropas civilās aizsardzības mehānisma izveides[42].

Centrs **nodrošinās starpnozaru koordināciju sagatavotības un reaģēšanas jomā starp dažādām ieinteresētajām personām**, arī Komisijas dienestiem, dalībvalstīm, Padomi, EĀDD / Krīžu reaģēšanas centru saistībā ar tā kompetencēm, un starptautiskajiem partneriem, proti, NATO.

2. Konceptuālā gatavība

Ar ES sagatavotības savienības stratēģiju tiek ieviests jauns pamatprincips ES politikas izstrādei: **konceptuālā gatavība**. Tas nozīmē, ka ir jānovērtē, kā iniciatīvas ietekmē gatavību jau no paša sākuma. Šīs pieejas nozīmi uzsver tās divējādā loma stratēģijā, tai funkcionējot gan kā pamatprincipam, gan kā īpašai pamatdarbībai. Tādēļ ir vajadzīgi proaktīvi un noturīgi īstenošanas centieni.

---

41 *JRC* ziņojums *An analysis of current and emerging risks*.

42 Civilās aizsardzības mehānisma jēdziens neskar terminoloģiju, ko dalībvalstis izmanto instrumentiem vai mehānismiem, kuru saturs ir pielīdzināms tam, ko šajā stratēģijā sauc par civilās aizsardzības mehānismu.

Lai panāktu reālu ietekmi, **konceptuālā gatavība** paredz gatavības integrēšanu, apzināti un savlaicīgi apsverot gatavības faktorus plānošanā un lēmumu pieņemšanā, nevis paļaujoties tikai uz novērtējumiem pēc ieviešanas. Efektīva īstenošana būs atkarīga arī no iniciatīvas izstrādes stingras uzraudzības un aktīva atbalsta tās izplatīšanai valsts un reģionālā līmenī.

Gatavības iekļaušana mūsu politikas satvarā nozīmē ne tikai nākotnes risku samazināšanu, bet arī viedu investīciju. Nesenā pētījumā, kurā izskatītas vairāk nekā 70 gatavības iniciatīvas visā ES, tika konstatēts, ka par katru ieguldīto euro atdeve svārstās no diviem līdz desmit euro. Investīcijas gatavībā tagad nozīmē mazāk traucējumu, zemākas atveseļošanas izmaksas un lielāku ilgtermiņa noturību un konkurētspēju. Atbilstoša budžeta un resursu piešķiršana šodien palīdzēs glābt dzīvības un ietaupīt līdzekļus rīt.

Papildus šīm divām iniciatīvām būs vajadzīgi papildu cilvēkresursi, lai īstenotu citas jaunās darbības, kas izriet no sagatavotības savienības stratēģijas; to vidū šādas darbības:

aktīvāka prognozēšana un paredzēšana – "krīzes infopaneļa" izveide lēmumu pieņēmējiem; *ERCC* analītiskās spējas un agrīnās brīdināšanas sistēmu stiprināšana un regulāri darbības perspektīvas ziņojumi par starpnozaru un visu apdraudējumu riskiem, kā arī to kaskādes efekta analīze (pamatdarbība);

iedzīvotāju sagatavotība – iedzīvotāju informētības palielināšana par riskiem, ietverot vecāka gadagājuma cilvēkus, jauniešus un personas ar invaliditāti;

reaģēšana krīzes situācijās – *rescEU* – ES līmeņa reaģēšanas spēju rezerves sekmēšana; krājumu veidošanas stratēģijas īstenošana un pamatnostādņu ārkārtas reaģēšanas un krīžu centru noturības testēšanai visā ES pieņemšana.

Ņemot vērā operatīvo darbību ievērojamo pieaugumu, būs jāpastiprina arī atbalsta funkcijas (juridiskais atbalsts, finanšu un kontroles darbību īstenošana, IT u. c.).

HERA ĢD būs atbildīgs par veselības ārkārtas situāciju sagatavotības un reaģēšanas daļas īstenošanu. Ar paplašinātām pilnvarām, kā aprakstīts 2025. gada 16. jūlija *MCM* stratēģijā COM(2025)xxx, būs nepieciešams palielināt darbinieku skaitu.

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām.

KOPĀ digitālās un IT apropriācijas	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	**KOPĀ DFS 2028–2034**
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
IT izdevumi (korporatīvie)	2,69	2,69	2,69	2,69	2,69	2,69	2,69	**18,83**
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**2,69**	**18,83**
Ārpus 47. IZDEVUMU KATEGORIJAS								

IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	**84,00**
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**12,00**	**84,00**
KOPĀ	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**14,69**	**102,83**

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Iniciatīva atbilst priekšlikumam par DFS 2028.–2034. gadam.

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

– ☐ nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums

– ☐ ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads **2028**	Gads **2029**	Gads **2030**	Gads **2031**	Gads **2032**	Gads **2033**	Gads **2034**	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

– ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus

– ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

– ☐ pašu resursus

– ☐ citus ieņēmumus

– ☐ atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme[43]						
		2028. gads	**2029**. gads	**2030**. gads	**2031**. gads	**2032**. gads	**2033**. gads	**2034**. gads
..... pants								

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās vajadzības

Atsauce uz prasību	**Prasības apraksts**	**Dalībnieks, kuru prasība skar vai uz kuru tā attiecas**	**Augsta līmeņa procesi**	**Kategorija**
23.+29. pants	14. Dalībvalstis tiek informētas par *rescEU* spēju operatīvo statusu, izmantojot *CECIS*.	*UCPM* dalībvalstis un iesaistītās valstis; *rescEU* kontaktpunkti; *ERCC*.	informācijas pārvaldība, paziņošana; situācijas apzināšanās;	Situācijas apzināšanās
29. pants	1. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, kas izraisa vai spēj izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi vai kas skar vai ir spējīga skart citas dalībvalstis, dalībvalsts, kurā katastrofa notiek vai, iespējams, notiks, nekavējoties informē potenciāli apdraudētās dalībvalstis un Komisiju. Paziņojums Komisijai nav nepieciešams, ja paziņošanas pienākums ir jau	*UCPM* dalībvalstis un iesaistītās valstis; *ERCC*.	reaģēšana ārkārtas situācijās; paziņošana; informācijas pārvaldība;	Krīzes pārvarēšana

[43] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

	paredzēts citos Savienības tiesību aktos, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā vai spēkā esošos starptautiskos nolīgumos. 2. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, kā rezultātā, iespējams, viena vai vairākas dalībvalstis prasīs palīdzību, dalībvalsts, kurā katastrofa notiek vai, iespējams, notiks, nekavējoties informē Komisiju par to, ka ir sagaidāms, ka ar *ERCC* starpniecību, iespējams, tiks iesniegts palīdzības pieprasījums, lai Komisija attiecīgā gadījumā varētu informēt citas dalībvalstis un aktivizēt savus kompetentos dienestus. 3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto paziņošanu attiecīgā gadījumā veic ar *CECIS* starpniecību.			
30. pants	8. Katra dalībvalsts, kurai ar Savienības mehānisma starpniecību tiek nosūtīts palīdzības pieprasījums, ātri nosaka, vai tā spēj sniegt prasīto palīdzību, un ar *CECIS* starpniecību informē *ERCC* par savu lēmumu sniegt palīdzību, norādot tās	*UCPM* dalībvalstis un iesaistītās valstis; *ERCC*.	pieprasījumu pārvaldība; reaģēšana ārkārtas situācijās; paziņošana; informācijas pārvaldība	Reaģēšana ārkārtas situācijās, palīdzības koordinācija

	apmēru un nosacījumus. *ERCC* pastāvīgi informē dalībvalstis.			
26. pants	1. Komisija pieņem īstenošanas aktus par šādiem jautājumiem: b) CECIS elementi un tas, kā tiek organizēta informācijas apmaiņa, izmantojot *CECIS*;	*UCPM* dalībvalstis un iesaistītās valstis; *ERCC*.	Sistēmu izstrāde; datu pārvaldība;	Sistēmas
22. pants un 23. pants	1. punkta b) apakšpunkts: progress, uzlabojot gatavību katastrofām: nosaka pēc to reaģēšanas spēju skaita, kas Eiropas civilās aizsardzības rezervē reģistrēts, ņemot vērā 7. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētos spēju mērķus, Kopīgā ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēmā (*CECIS*) reģistrēto reaģēšanas spēju skaitu un to *rescEU* spēju skaitu, kas izveidotas, lai sniegtu palīdzību milzīgas pārslodzes situācijās;	*UCPM* dalībvalstis un iesaistītās valstis; *rescEU* kontaktpunkti; *ERCC*.	Gatavības novērtējums; jaudas pārvaldība; krīzes pārvaldība;	Reaģēšana ārkārtas situācijā
I PIELIKUMS IV iedaļa	b) vadīt *CECIS*, lai nodrošinātu saziņu un informācijas apmaiņu starp *ERCC* un dalībvalstu kontaktpunktiem; w) pēc dalībvalstu pieprasījuma sniegt tām atbalstu saistībā ar katastrofām, kas notiek to teritorijā, nodrošinot iespēju izmantot Eiropas	*UCPM* dalībvalstis un iesaistītās valstis; *ERCC*.	Sistēmas pārvaldība; informācijas pārvaldība; krīzes pārvaldība;	Reaģēšana ārkārtas situācijā

	zinātniskās partnerības mērķtiecīgai zinātniskai analīzei. Attiecīgo analīzi var kopīgot ar *CECIS* starpniecību, vienojoties ar skartajām dalībvalstīm. x) ieguldīt tādu transnacionālas atklāšanas, agrīnās brīdināšanas un trauksmes sistēmu izstrādē, kuras ir Eiropas interesēs, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu, kā arī lai veicinātu savstarpējo saikni starp valstu agrīnās brīdināšanas un trauksmes sistēmām un to saikni ar *ERCC* un *CECIS*, kam ir tiesības uz Savienības finansiālo palīdzību. Minētajās sistēmās ņem vērā un ar tām papildina esošos un turpmākos informācijas, uzraudzības vai atklāšanas avotus un sistēmas;			
35. pants	*ATHINA* platformas mērķis ir izmantot un papildināt esošos operatīvās epidemioloģiskās informācijas resursus, apvienojot operatīvo informāciju par veselības apdraudējumiem un par medicīniskajiem pretlīdzekļiem. Platformā ir paredzēts apkopot no ražotājiem	Komisija, dalībvalstis, ieinteresētās personas (ietverot rūpniecību)	Datu pārvaldība	Gatavība un reaģēšana veselības jomā

	un dalībvalstīm saņemto informāciju par krīzes sakarā būtisku izejvielu ražošanu un krājumiem, kā arī par aprīkojumu un infrastruktūru. Platformai tiks izvirzītas stingras drošības prasības, lai atvieglotu informācijas apmaiņu ar citām nodrošinātām platformām, vienlaikus saglabājot visas IT arhitektūras integritāti, tajā skaitā noturību pret kiberdraudiem un komercdatu aizsardzību.			

4.2. Dati

Datu veids	**Atsauce uz prasībām**	**Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)**
Lietotāju pārvaldība Lietotāju lomas un tiesības, dati par lomām un saistītajām tiesībām, kas nosaka piekļuvi sistēmai un darbības kontroli sistēmā.	36. panta 1. punkts	
Ekspertu personas dati Kontaktinformācija, speciālās zināšanas / apmācības, valodas, vakcinācija, *EUCPT* kategorija/prasmes/lomas	20. panta 8. punkts 38. panta 1. punkta b) apakšpunkts	*sTESTA* savienojums
Darbības dati par resursiem/moduļiem/spējām (arī *rescEU* un *ECPP*) Informācija par sastāvu, pieejamība, krājumi, izvietošanas vēsture	14. panta 14. punkts; 38. panta 1. punkta b) apakšpunkts	*sTESTA* savienojums
Informācija par ārkārtas situāciju	19. pants; 20. panta	*sTESTA* savienojums /

Skartie reģioni, apdraudējuma veidi, kopsavilkums, aktivizēšanas līmenis, pieprasītās palīdzības dati, piedāvātās palīdzības dati, žurnāla ziņojumi un paziņojumi, operatīvās kartes, dokumenti...	8. punkts, I pielikuma IV iedaļa	pieejams lasīšanas režīmā parastā internetā pilnvarotiem lietotājiem.

Datu plūsmas

Datu veids	**Atsauce uz prasībām**	**Dalībnieks, kas datus sniedz**	**Dalībnieks, kas datus saņem**	**Datu apmaiņas izraisītājs**	**Biežums (attiecīgā gadījumā)**
Paziņojums par katastrofu	29. pants	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* lietotāji	Katastrofas vai katastrofas draudu gadījums	Neattiecas
Palīdzības pieprasījums	30. pants	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* lietotāji	Palīdzības pieprasījums ar *UCPM* starpniecību	Neattiecas
Palīdzības piedāvājums	30. pants	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* lietotāji	Iespēja piedāvāt palīdzību	Neattiecas
Pieņemšanas un izvietošanas posms	30. pants	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* lietotāji	Piedāvātā palīdzība atbilst lūgtajai palīdzībai	Neattiecas
Slēgšana un ziņošana	30. pants	*ERCC*.	*UCPM* lietotāji	Pēc pieprasījuma vai pēc ne vairāk kā 90 dienām	Neattiecas
Resursu reģistrācija	22. pants	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* lietotāji	Obligāts posms, lai to varētu piedāvāt kā daļu no sniegtās palīdzības	Neattiecas
Resursu atjaunināšana	22. pants; 23. pants; 27. pants	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* lietotāji	Ja mainās resursa īpašības, piemēram, tā pieejamība, spējas, kapacitāte vai kontaktinformāc	Neattiecas

				ija	
Organizācijas/lietotāja piekļuves pieprasījums	36. panta 1. punkts	Dalībvalstis/*ERCC*	*UCPM* privileģētie lietotāji	Pēc pieprasījuma izveidot lietotāja struktūru *CECIS*	Neattiecas

4.3. Digitālie risinājumi

Digitālais risinājums	**Atsauce uz prasībām**	**Galvenās apstiprinātās funkcijas**	**Atbildīgā iestāde**	**Kā tiek nodrošināta piekļūstamība?**	**Kā tiek nodrošināta atkalizmantojamība?**	**MI tehnoloģiju izmantošana (attiecīgā gadījumā)**
CECIS	3. pants; 23. pants; 29. pants; 30. pants; I PIELIKUMA IV iedaļa	**Resursu reģistrācija un pārvaldība:** reģistrēt, pārvaldīt un atjaunināt informāciju par dalībvalstu pieejamajiem resursiem. **Ārkārtas situāciju pārvarēšana:** atbalstīt ārkārtas situāciju pārvarēšanas darbības, tai skaitā: 1. Ziņošana par incidentiem 2. situācijas apzināšanos; 3. plānošanu attiecībā uz reaģēšan	ECHO ĢD A.1	*CECIS* ir izstrādāta tā, lai darbotos tikai uz *TESTA*. Parastajā internetā ir ierobežota versija, kas nodrošina reāllaika informāciju lasīšanas režīmā *CECIS* lietotājiem uz vietas. To *UCPM* iesaistīto valstu gadījumā, kam nav *TESTA*, *ERCC* rīkosies to vārdā, kodējot datus.	Iespējama atkalizmantojamība turpmākai sadarbspējai ar citām platformām (*EWRS*, *ECMP*...)	Neattiecas

		u ārkārtas situācijās. **Pieprasījumu un piedāvājumu pārvaldība:** pārvaldīt palīdzības pieprasījumus un resursu piedāvājumus, arī spēju izveidot, atjaunināt un atcelt pieprasījumus un piedāvājumus. **Izvietošana un uzraudzība:** sekot līdzi resursu izvietošanai, arī to atrašanās vietai, statusam un pieejamībai. **Saziņa un sadarbība:** veicināt saziņu un sadarbību starp dalībvalstīm, *ERCC* un citām ieinteresētajām personām, apmainīties ar informāciju un koordinēt atbildes. Datu analīze un ziņošana: nodrošināt datu analīzi un ziņošanas spējas, arī spēju sagatavot				

		ziņojumus. **Drošība un piekļuves kontrole:** nodrošināt platformas drošību un integritāti, arī spēju kontrolēt piekļuvi sensitīvai informācijai un resursiem. **Integrācija ar citām sistēmām:** integrēties citās sistēmās un platformās, arī esošajās ārkārtas situāciju pārvarēšanas sistēmās un agrīnās brīdināšanas sistēmās.				

Attiecībā uz katru digitālo risinājumu paskaidrojiet, kā digitālais risinājums atbilst ES kiberdrošības satvara prasībām un pienākumiem un citai piemērojamai digitālajai politikai un likumdošanas aktiem (tādiem kā eIDAS, vienotā digitālā vārteja u. c.).

Digitālais risinājums #1

Digitālā un/vai nozaru politika (ja tā ir piemērojama)	**Skaidrojums par to, kā tas ir saskaņots**
MI akts	Neattiecas
ES kiberdrošības satvars	Neskarot Regulu (ES) 2016/679, dalībvalstis nodrošina šīs direktīvas nolūkā savākto un uzglabāto datu drošību, integritāti, autentiskumu un konfidencialitāti.
eIDAS	EU Login
Vienotā digitālā vārteja un IMI	Neattiecas
Citi	

4.4. Sadarbspējas novērtējums

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Pasākuma apraksts	**Atsauce uz prasībām**	**Komisijas loma** (attiecīgā gadījumā)	**Iesaistāmie dalībnieki** (attiecīgā gadījumā)	**Paredzamais laika grafiks** (attiecīgā gadījumā)
CECIS lietotāju darba grupas (DG) izveide, lai jaunajā *CECIS* iekļautu dalībvalstis un iesaistītās valstis, sniedzot jaunāko informāciju par pieteikumu un atvieglojot kopīgu lēmumu pieņemšanu.	36. panta 1. punkta b) apakšpunkts	Sanāksmju organizēšana un veicināšana, vajadzības gadījumā sniedzot tehniskās speciālās zināšanas un norādījumus.	*UCPM* dalībvalstis/iesaistītās valstis	Neattiecas